

آزمون ۲۵ شهریور ماه ۱۴۰۱ (یازدهم)

دفترچه مشترک

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نگاه به گذشته

نام درس	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	
روان‌شناسی	۸	۶	۵	۳	

نام و نام خانوادگی:

شمارنده:

تعداد سؤال: ۷۰

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	نا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰
۳	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴	اجباری	عربی زبان قرآن (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اجباری	فلسفه بازدهم	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۵۱	۶۰	۲۰
۷	اجباری	روان‌شناسی - سوالات آشنا	۱۰	۶۱	۶۱	۲۰

دانش‌آموزان گرامی برای مشاهده **فیلم تحلیل آموزشی** این آزمون، بعد از ظهر جمعه، به صفحه مقطع دوازدهم انسانی در سایت www.kanoon.ir مراجعه نمایید و به طور رایگان فیلم‌ها را دریافت کنید.
با مشاهده تحلیل آموزشی آزمون، می‌توانید نکات مهم سوالات را یاد بگیرید و در صورت نیاز، برای خودتان یادداشت کنید. این یادداشت‌ها در دوران جمع‌بندی و برای بازیابی مطالب مفید خواهد بود.

آمار (سری های زمانی)
صفحه های ۶۳ تا ۷۰

پاسخگویی به سوال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۱- در کدام گزینه سری زمانی انجام نشده است؟

۲) تعداد متولدین روزانه در یک شهر طی یک ماه گذشته

۱) میزان سود ماهانه یک شرکت در یک سال گذشته

۴) میزان آفتاب سوختگی در اثر قرار گرفتن در معرض خورشید

۳) دمای هوای اتاق در هر ساعت از شبانه روز

۲- در یک نمودار سری زمانی دمای بدن یک بیمار در یک شبانه روز از ساعت صفر بامداد تا ساعت ۲۴ شب اندازه گیری شده و نمودار شامل ۴ پاره خط است.

فاصله زمانی اندازه گیری کدام است؟ (فاصله بین پاره خطها یکسان است).

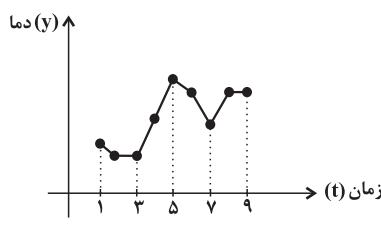
۲) ۵ ساعت

۱) ۶ ساعت

۴) ۴ ساعت و ۳۰ دقیقه

۳) ۴ ساعت و ۴۸ دقیقه

۳- با توجه به نمودار سری زمانی زیر خطای درون یابی در کدام نقطه صفر است؟

t = ۲ (۱)

t = ۴ (۲)

t = ۶ (۳)

t = ۸ (۴)

۴- دو نقطه از نمودار سری زمانی به صورت (۲, ۱۷) و (۱-۴, k-1) است. اگر معادله خط درون یابی آن در $x = ۳$ به صورت $y = ۳x + b$ باشد، مقدار

کدام است؟ k - b

۱۰ (۴)

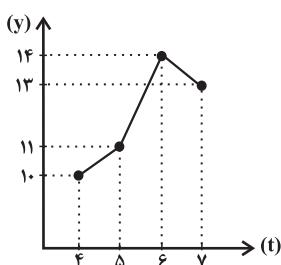
۱۱ (۳)

۱۴ (۲)

۱۳ (۱)

۵- در نمودار سری زمانی زیر، اگر مقدار y را در $t = ۵$ به کمک درون یابی خطی در زمان های $t = ۴$ و $t = ۶$ بدست آوریم، با توجه به نمودار داده شده

و مقدار واقعی در $t = ۵$ خطای درون یابی در $t = ۵$ کدام است؟

۱ (۱)

۲ (۲)

۱/۵ (۳)

۲/۵ (۴)

محل انجام محاسبات

۶- تکرار یک ویژگی در سری زمانی را ... می‌نامند و در نمودار پراکنش نگاشت سری زمانی داده‌ها را با ... در طول زمان به هم متصل می‌کنند.

۲) الگو - پاره خط‌هایی

۱) متغیر ثابت - پاره خط‌هایی

۴) الگو - منحنی

۳) متغیر ثابت - منفی

۷- جدول زیر تعداد زلزله‌های ثبت شده در یک شهر را در ۵ سال متوالی نشان می‌دهد. تعداد زلزله‌ها در سال ششم به کمک برونویابی خطی کدام است؟

x سال	۱	۲	۳	۴	۵
y تعداد زلزله	۶	۵	۷	۸	۴

۶ (۲)

۱ (۱)

۳ (۴)

۲ (۳)

۸- برونویابی ... داده‌های ... داده‌های ثبت شده است.

۲) مقدار دقیق - فقط قبل از

۱) تخمین - فقط بعد از

۴) مقدار دقیق - بین

۳) تخمین - بعد یا قبل از

۹- با توجه به جدول زیر، معادله خط درون‌یابی برای به دست آوردن تعداد مشتری در $t = 11$ کدام است؟

x زمان	۸	۱۰	۱۲	۱۴
y تعداد مشتری	۱۷	۲۶	۳۰	۱۸

$$y = 2x + 8 \quad (۲)$$

$$y = 4x + 2 \quad (۱)$$

$$y = 2x + 6 \quad (۴)$$

$$y = 3x - 4 \quad (۳)$$

۱۰- اگر معادله خط برونویابی سود شرکت به صورت $y = ax + b$ باشد، مقدار $a \times b$ کدام است؟

x سال	۱	۲	۳
y سود شرکت بر حسب میلیارد تومان	۳	۴	۲

۳ (۲)

۲ (۱)

-۵ (۴)

-۴ (۳)

محل انجام محاسبات

فصل چهارم
(پایه‌های آوایی همسان دولتشن، کنایه)
صفحه‌های ۸۸ تا ۸۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- وزن کدام بیت دوری است؟

۱) شیراز پرغوغا شدست از فتنه چشم خوشت

۲) زلفت هزار دل به یکی تار مو ببست

۳) تبریز شاد بادا که ز نور و فرآن شه

۴) روزی که برفتند حریفان پی هرکار

۱۲- کدام بیت در وزن همسان دولختی سروده نشده است؟

۱) گه در زمین دلها پنهان شوی چو پروین

۲) گویند مکن سعدی جان در سر این سودا

۳) دور نباشد که خلق روز تصور کنند

۴) مار همان است به سیرت که هست

۱۳- وزن بیت زیر کدام است؟

«با مختصری از عقل خوش بودم و حال را

۱) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۳) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

۱۴- وزن کدام بیت همسان متناوب نیست؟

۱) عطر تو اولین سؤال، بوسه‌هات آخرین جواب

۲) آمد بهار و رمزی می‌گوییت نهانی

۳) تنہایی و رسوایی، بی‌مهری و آزار

۴) دریاب مرا ای دوست، ای دست رهاننده

۱۵- وزن کدام مصراح «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» است؟

۱) نه سایه دارم و نه بر، بیفکنندم و سزاست

۳) شب زنده‌داری می‌کنی، تا صبح زاری می‌کنی

۱۶- وزن کدام مصraig در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟

۱) پی اشک من ندانم به کجا رسیده باشد: (فعلات فاعلان فعالات فاعلان)

۲) در اشک من نگنجد کشتی نوح ای مه: (مستفعل فعلون مستفعل فعلون)

۳) رشحة وصل کو کز او گرد امید نم کشد: (مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)

۴) ساغر مه نو باشد خالی شده میسند آن: (مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن)

۱۷- کدام بیت دارای بیشترین تشبيه و فاقد استعاره و کنایه است؟

۱) از گلشن عیش جام مقصود که جست؟
تا لاله صفت چهره به خوناب نشست

۲) شهدی که تو چون مگس بر او شیفتمنای
چون نیک در او فرو روی زهر غم است

۳) همچو «اهلی» به عدم توسعن همت رانم
این قدر هست که عشق تو عنانگیر من است

۴) آن کو ز رخت روز و ز لفت شب ساخت
پیوسته نگهدار شب و روز تو اوست

۱۸- کدام بیت فاقد «استعاره» و دارای «تشبيه و کنایه» است؟

۱) اگر روزی به دست آرم سر زلف نگارم را
شمارم مو به مو شرح غم شب های تارم را

۲) بوی مشک سخنم مغز خراسان بگرفت
می رود بوی گرایشان شدنم نگذارند

۳) چه اسائت ز من آمد که بدین تشهنه دلی
به سوی مشرب احسان شدنم نگذارند

۴) سرو سعادت از تَف خذلان زگال گشت
اکون برآمد زگال جگر ما کباب شد (تف: حرارت و گرما، زگال: زغال)

۱۹- کدام بیت «فاقد تشبيه و دارای کنایه» است؟

۱) از رخ آویخته ای هر طرفی زلف به خم
تا بری گوی دل خلق به چوگانی چند

۲) دهانش کرد عیب غنچه ظاهر
بر آن عیب ای صبا دامن فرو پوش

۳) افتادگی برآورد از خاک دانه را
گردن کشی به خاک نشاند نشانه را

۴) تا از همه شیرین دهنان چشم نپوشی
بوسیدن آن لعل شکرخنده محال است

۲۰- در کدام بیت، آرایه «کنایه» به کار نرفته است؟

۱) کم نشد از گریه مستانه خواب غفلتم
سیل نتوانست کند از جای خود، این سنگ را

۲) پرتو حسن تو هرجا شد نقاب افکن در آب
گشت از هر موج شمع حسرتی روشن در آب

۳) به ذوق سربلندی ها تلاش خاکساری کن
نهال این چمن گر ریشه دارد در زمین دارد

۴) برات رزق تو بر آسمان نوشته خدا
تو از زمین سیه کاسه نان چه می خواهی؟

جامعه‌شناسی (۲)

بیداری اسلامی و جهان جدید
(سرآغاز بیداری اسلامی، انقلاب اسلامی ایران،
اقوی بیداری اسلامی)
صفحه‌های ۱۰۳-۱۰۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۲۱- هریک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام یک از جریان‌های فکری و اجتماعی در جهان اسلام، اشاره دارد؟

- با فروپاشی بلوک شرق، جاذبه‌های آن‌ها در سطح جهان از بین رفت و دوباره، اندیشه‌های لیبرالیستی غربی مورد استقبال قرار گرفت.

- مورد حمایت دولت‌های استعمارگر غربی بودند و این دولت‌ها به کمک آنان توانستند از موفقیت بیدارگران اسلامی جلوگیری کنند.

- اعتراضات آنان از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

- به خطر جوامع غربی و شیوه برخورد دولت‌های اسلامی در برابر غرب توجه کردند و حرکت‌هایی را در مقابله با غرب به وجود آوردند.

۱) روشنفکران چپ - نسل اول روشنفکران - نسل دوم روشنفکران - نخستین بیدارگران اسلامی

۲) نسل دوم غرب‌گرایان - منورالفکران غرب‌گرا - نسل اول روشنفکران - نخستین بیدارگران اسلامی

۳) روشنفکران چپ - نسل اول روشنفکران - نخستین بیدارگران اسلامی - نسل دوم روشنفکران

۴) نسل اول روشنفکران - نسل اول روشنفکران - نسل دوم روشنفکران - نخستین بیدارگران اسلامی

۲۲- کدام گزینه، به ترتیب به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- پیامد حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی چه بود؟

- نسل اول روشنفکران، اومانیسم و روشنگری مدرن را به ترتیب به چه چیزی ترجمه می‌کردند؟

- اشتراک افرادی مانند آتابورک، رضاخان و امان‌الله‌خان در چه بود؟

- در دیدگاه نخستین بیدارگران اسلامی، علت قدرتمندی جوامع غربی و عامل ضعف جوامع اسلامی، به ترتیب چه بود؟

۱) حکومت‌های سکولار - آدمیت و منورالفکری - حاکمان سکولار - قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی کشورهای غربی و شیفتگی در برابر فرهنگ غرب

۲) استبداد استعماری - بیداری و آدمیت - آرمان‌های منورالفکران غرب‌زده را با حمایت دولت‌های غربی دنبال می‌کردند. - عمل به دستورات اسلام و دوری از عمل به اسلام

۳) استبداد ایلی - آدمیت و منورالفکری - قدرت‌های سکولار - عملکرد آن‌ها اغلب همان است که مورد توجه اسلام است و دوری مسلمانان از عمل به اسلام

۴) استبداد استعماری - آدمیت و منورالفکری - آرمان‌های منورالفکران غرب‌زده را با حمایت دولت‌های غربی دنبال می‌کردند. - عملکرد آن‌ها اغلب همان است که مورد توجه اسلام است و دوری مسلمانان از عمل به اسلام

۲۳- هریک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول مقابل است؟

روشنفکران التقاطی	ج	الف	د
ب	اغلب در حاشیه قدرت‌های قومی باقی‌مانده بودند.	تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند.	اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد

- فقاهت و عدالت

- نسل دوم روشنفکران

- خودداری از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم و

بيان اندیشه‌های خود در پوشش دینی

- ناسیونالیسم

۴) الف - ب - د - ج

۳) ج - ب - د - الف

۲) ج - الف - ب - د

۱) د - الف - ب - ج

۲۴- پیامد هر عبارت، به ترتیب کدام است؟

- درهم ریختن نظم پیشین به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی توسط منورالفکران غرب‌گرا

- اتکای حاکمان سکولار به قدرت جهانی استعمار

- دوری از سنت‌های دینی و اسلامی توسط دولتهای کشورهای مسلمان

- استبدادهای قومی و قبیله‌ای قدرت‌های سیاسی جهان اسلام

۱) اعتراض به عملکرد منورالفکران غرب‌گرا - از بین بردن مظاہر دینی و دینوی - خودباختگی فرهنگی در برابر کشورهای غربی - رعایت ظواهر اسلامی

۲) کشورهای اسلامی جایگاه کشورهای پیرامونی را پیدا کردند. - از بین بردن مظاہر دینی و اسلامی - خودباختگی فرهنگی در برابر کشورهای غربی - رعایت ظواهر اسلامی

۳) کشورهای اسلامی در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده باقی ماندند. - حفظ ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای جدید - آسیب‌پذیری بیشتر در برابر کشورهای غربی - تعامل عالمان دینی اغلب براساس ضرورت حفظ امنیت

۴) اعتراض برخی از نخبگان غرب‌گرا - حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای جدید - آسیب‌پذیری بیشتر در برابر کشورهای غربی - تعامل عالمان دینی اغلب براساس ضرورت حفظ امنیت

۲۵- در ارتباط با موارد زیر، به ترتیب کدام گزینه صحیح است؟

- تدوین رساله‌های جهادیه

- بازگشت از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی

- مقابله با دشمنان خارجی

۱) مقاومت منفی - اوج گیری انقلاب اسلامی - فعالیت رقابت‌آمیز

۲) فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی - فراردادهای استعماری قاجار با دولتهای استعماری - واجبات نظامیه

۳) مقاومت منفی - شکست در مشروطه - واجبات نظامیه

۴) فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی - اوج گیری انقلاب اسلامی - فعالیت رقابت‌آمیز

۲۶- کدام گزینه، در رابطه با «جنیش عدالتخانه» صحیح است؟

۱) حاکمیت آرمانی در فقه اجتماعی و سیاسی تشیع - تحمیل رفتار عادلانه به کسانی که عالم به عدالت بودند اما عمل به عدالت به قدر کافی در شخصیت آن‌ها نهادینه نشده بود - یک انقلاب سیاسی

۲) تغییر ساختار سیاسی جامعه - برگزیدن نام مشروطه برای آن از سوی نخستین بیدارگران اسلامی - به جنبش تنباکو منجر شد.

۳) انتقال حاکمیت از مدار استبداد به مدار عدالت - یک انقلاب اجتماعی - اصلاح شیوه زمامداری پادشاه

۴) تحمیل رفتار عادلانه به کسانی که با معیارهای الهی به قدرت نرسیدند - یک فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی - تغییر ساختار اجتماعی

۲۷- کدام گزینه، به ترتیب در رابطه با تفاوت و شباهت انقلاب اسلامی ایران با انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیست صحیح است؟

۱) انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب، توفیقی نداشتند و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمار نو باز می‌گشت اما انقلاب اسلامی ایران بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت. - در جهت از بین بردن سلطه نظامی کشورهای غربی عمل می‌کردند و جهت‌گیری ضداستعماری داشتند.

۲) انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتب چپ شکل می‌گرفتند که برای حل بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند ولی انقلاب اسلامی ایران از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب، تعلقی نداشت. - جهت‌گیری ضداستعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند.

۳) انقلاب‌های آزادی‌بخش نتوانستند جایگاه کشورشان را از حاشیه قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند، اما انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. - از آغاز، جهت‌گیری ضدآمریکایی و ضدصهیونیستی و ضدمارکسیستی خود را اعلام می‌کردند.

۴) انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند، اما انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب فraigir مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بود و همه اقسام و گروه‌های جامعه را در برگرفت. - در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند.

- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام گزینه در ارتباط است؟

- نامه امام خمینی (ره) به گورباچف

- نظریه پایان تاریخ

- انقلاب اکتبر ۱۹۱۷، روسیه

(۱) امام خمینی (ره) تشکیل یک دولت اسلامی را با جمهوری‌های آزاد و مستقل برای آینده کشورهای جهان ترسیم می‌کند. - فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق و غلبه نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی سیاسی بشر می‌پنداشت. - به صورت سلسله انقلاب‌های ۱۸۴۸ م و ۱۸۳۰ م حیاتی مجدد یافت و همه کشورهای اروپایی را فراگرفت.

(۲) انقلاب اسلامی فطرت الهی همه انسان‌ها را مخاطب پیام خود قرار می‌داد و حل مشکلات معرفتی و معنوی بشر را رسالت خود می‌دید. - شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی را می‌پذیرفت ولی از سوی دیگر کشورها را در عرض کشورهای اسلامی قرار می‌داد. - به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت.

(۳) انقلاب اسلامی براساس آموزه‌های اسلامی، از عزّت و اقتدار جهان اسلام پاسداری می‌کرد و دفاع از محرومان و مستضعفان جهان را وظیفه خود می‌دانست. - رویکرد خصم‌مانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی، توجیه می‌نمود و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌کرد. - با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.

(۴) انقلاب اسلامی با آنکه در ایران رخ داد و از ذخایر معرفتی شیعی استفاده کرد، آرمان‌ها، ارزش‌ها و رسالت خود را به حل چالش‌های جامعه ایران یا شیعیان جهان محدود نکرد. - نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌دانست که برای آن، جایگزین بهتر و مناسب‌تری قابل تصور نیست. - به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

- هر یک از موارد زیر به ترتیب به کدام واقعه اشاره دارد؟

- تضعیف موقعیت گروه‌های فلسطینی

- حرکت جوامع اسلامی به سوی نظامی براساس فقاهت و عدالت

- ارائه راهکاری برای مبارزه با صهیونیسم

- ایجاد مانع در مرزهای جنوبی شوروی توسط آمریکا

(۱) قرارداد کمپ دیوید - بیداری اسلامی - انقلاب اسلامی - حمایت آمریکا از رژیم پهلوی

(۲) حمایت مالی و تسليحاتی آمریکا از اسرائیل - بیداری اسلامی - انقلاب اسلامی - سلسله اقداماتی برای مقابله با انقلاب اسلامی

(۳) قرارداد کمپ دیوید - انقلاب اسلامی - بیداری اسلامی - سلسله اقداماتی برای مقابله با انقلاب اسلامی

(۴) حمایت مالی و تسليحاتی آمریکا از اسرائیل - انقلاب اسلامی - بیداری اسلامی - حمایت آمریکا از رژیم پهلوی

۳۰- در میان عبارات زیر، چند عبارت صحیح وجود دارد؟

- بیداری اسلامی در شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن، به وجود آمدن رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی و شکل‌گیری نظریه‌های افول سکولاریسم مؤثر بود.

- مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست پیدایش آن نشان داد بلوک شرق، تنها رقیب بلوک غرب نیست و موقعیت جهان اسلام را به عنوان یک قطب فرهنگی ثبت کرد.

- بحران‌های معرفتی و معنوی جهان غرب با انقلاب اسلامی و شکل‌گیری جنبش‌های اسلامی فرصت بروز و ظهور یافتند.

- بیداری اسلامی در جهان امروز، از سطح مردم و فرهنگ عمومی به نخبگان جهان اسلام و سایر کشورهای غربی منتقل شده است.

- مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترشده مردم در کشورهای عربی است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است.

- انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مسئله اسرائیل را مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد.

اِرْحَمُوا ثَلَاثًا
لا تَقْنَطُوا
درس‌های ۷۶ و ۷۱
صفحه‌های ۹۸ تا ۷۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قوانین (۲)

■ عین الأنصب للجواب عن الترجمة من العربية (٣١ - ٣٢)

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَمْ يَفْرَقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُولَئِكَ سُوفَ يُؤْتَيْهِمْ أَجْوَاهُمْ﴾:

۱) و آنان که به خداوند و رسولانش ایمان آوردند و میان هیچ‌کدام از آن‌ها جدایی نیافکنند، پاداش‌هایشان را خواهد داد!

۲) کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورند و بین هیچ‌یک از آنان جدایی نیافکنند، مزدهایشان را خواهند گرفت!

۳) کسانی که به خداوند و رسولانش ایمان آوردند و بین هیچ‌یک از آنان جدایی نینداختند، آن‌ها مزدهایشان داده خواهد شد!

۴) و آنان که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده‌اند و میان هیچ‌کدام از آن‌ها جدایی نمی‌اندازند، آنان پاداش‌هایشان را خواهند داد!

٣٢- «لم يكن أشهر الكاتب لقصص الأطفال يذهب إلى المدرسة في حياته!»:

۱) برای داستان‌های کودکان نامدارترین نویسنده‌ای بود که در زندگی به مدرسه نرفت!

۲) نویسنده نامدار داستان‌های کودکان در زندگی اش به سوی مدرسه نرفته است!

۳) نامدارترین نویسنده داستان‌های کودکان در زندگی اش به مدرسه نمی‌رفت!

۴) داستان‌های کودکان نویسنده نامداری داشت که در زندگی اش به مدرسه نمی‌رفت!

٣٣- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

۱) إِنَّ الْإِمْتَحَانَاتَ سُبُّا عِدُّ الطُّلَّابِ لِتَعْلُمِ دُرُوسِهِمْ!

۲) أُرْسَلَتْ هِيلِينْ كِيلِيرْ إِلَى مُؤَسِّسَةٍ إِجْتِمَاعِيَّةٍ لِلْمُعَوِّقِينَ!

۳) إِسْتَطَاعَ هَذَا الْعَالَمُ أَنْ يُسَافِرَ إِلَى الْبُلْدَانِ الْمُخْتَلِفَةِ!

٤) يَأْمُرُنَا الْقُرْآنُ بِالْوَحْدَةِ؛ فَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ وَلَا تَنْقِرُوا!

■ إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٣٤ - ٣٧) بما يناسب النص:

المعلم تلك الشمعة التي تحترق لتثیر حیة الآخرين، المعلم ذاك الإنسان الذي يسهر (= لا ينام) ليه في سبيل أن ينتفع

غيره، فقال الشاعر شوقي: كاد المعلم أن يكون رسولاً!

لولا المعلم لما قرئ القرآن و فهمت معانيه، و لولا ما كان هناك أطباء يعالجون و مهندسون يبنون المصانع و المستشفيات. المعلم هو القاعدة التي تبني عليها الأمم و تقدمها. و قد ارتفع الإسلام بمنازل المعلمين إذ تؤكد أحاديث كثيرة على مقام المعلم. وقد جاء في حديث عن رسول الله أله قال: «إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ حَتَّى الْمَلَائِكَةُ فِي جُرُحِهَا وَحَتَّى
الْحُوتُ فِي الْبَحْرِ يُصْلُوَنَّ عَلَى مُعَلِّمِ النَّاسِ الْخَيْرَ». فعلينا أن نقدس هذا الكائن و نُبَجلَهُ و نُقدِّمُ له أعلى معاني الاحترام و التقدير.

٣٤- عین الخطأ حسب النص:

۱) إِنَّ الْإِسْلَامَ قد عظَّمَ الْمُعَلَّمِينَ!

۲) تقدِّمُ الشَّعْبُ هو نتْجَةُ جَهُودِ الْمُعَلَّمِينَ!

۳) من يسهر ليه يستطيع أن ينتفع بعلم المعلم!

٣٥- عین الصحيح للفراغ: «كاد المعلم أن يكون رسولاً لأنّه . . .»

- (٢) يقوم بمهنة الأنبياء في حياته!
- (٤) يُريد أن يُصبحنبياً!
- (٣) يقدر على سماع كلام الله عزّ و جلّ!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصRFي (٣٦ و ٣٧)

٣٦- «المصانع»:

- (١) جمع (مفرد مذكر) - يدلّ على المكان - معرفة
- (٢) اسم - جمع مكسر (مفرد على وزن: مفعول) - معرف بأل
- (٣) اسم - جمع تكسير أو جمع مكسر؛ مفرد: مصنوع؛ مذكر
- (٤) مذكر - اسم مكان - مأخوذ من مصدر «صنع» (و ليس له حرف زائد)

٣٧- «قرئ»:

- (١) فعل - حروف الأصلية: «ق ر أ» - مجهول / فعل و الجملة فعلية
- (٢) فعل ماض - للمفرد المذكر - مصدره: قراءة / فعل و مفعوله: «القرآن»
- (٣) ماضٍ - لـه ثلاثة حروف أصلية؛ اسم فاعله: قارئ / فعل و ليس له فاعل
- (٤) فعل - للغائب - حروف الأصلية ثلاثة و ليس له حرف زائد / الجملة فعلية

٣٨- عین عباره ليس فيها مضارع يتترجم مضارعاً للتزامياً:

- (١) لـتَعْلَم الكيمياء في الصـف يجب أن تستمع إلى كلام المـعلم!
- (٢) الإسلام يطلب من المسلمين أن لا يعبدوا الأصنـام!
- (٣) لم تأمرـوا الآخـرين بما لا تلتـزم به أنفسـكم!
- (٤) بعضـ الظنـ إثـم و لا تـحسـسـوا و لا يـغـتبـ بـعـضـكم بـعـضاً!

٣٩- عین فعل «كان» يختلف معناه عنباقي:

- (١) ﴿ وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِيقًا نَبِيًّا ﴾
- (٢) ﴿ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَسْرِيبُونَ مِنْ كَأسِ كَانَ مِزاجُهَا كَافُورًا ﴾
- (٣) كان الربيع في أيام الطفولة أجمل لي من هذه الأيام!
- (٤) تأثير لغتنا على العربية كان أكثر منها في لغتنا قبل الإسلام!

٤٠- عین الخطأ حسب القواعد:

- (٢) كان والدـي نـشـيطـانـ!
- (٤) ليس التلمـيد متـكـاسـلاً!
- (١) كانت الأرض مـخـضرـة!
- (٣) أصبح المؤمنـون متـحـدين!

انسان
 (چیستی انسان، همه دانش آموزان اجباری است.
 انسان، موجود اخلاقی کرد)
 صفحه‌های ۶۹ تا ۹۳

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۴۱- کدام گزینه درباره نفس از دیدگاه افلاطون نادرست است؟

(۱) نفس از دیدگاه او جاوید و غیر فانی است.

(۲) از نظر افلاطون نفس انسان بدون محدودیت است.

۴۲- از دیدگاه هابز، «ذهن» چیست؟

(۱) تلقی هر فرد از خودش

(۲) بعد غیرمادی انسان

۴۳- داروینیست‌ها چه کسانی هستند؟

(۱) فلاسفه‌ای که انسان را «حیوان اجتماعی» تعریف می‌کنند.

(۲) دانشمندانی که می‌کوشند مسیر پیدایش موجودات زنده از یکدیگر را بر اساس شواهد تجربی ترسیم کنند.

(۳) فیلسفانی که اخلاقی بودن انسان و توجه او به فضایل اخلاقی را انکار می‌کنند.

(۴) فیلسفانی که از نظریه «تحول تدریجی انواع»، نتایج فلسفی گرفته‌اند.

۴۴- کدام گزینه با دیدگاه ماتریالیست‌ها در مورد انسان مطابقت ندارد؟

(۱) ماتریالیست‌ها معتقدند هر چیزی حتی روح، از نوعی ماده یا برایندی از آن است.

(۲) از نظر تفکر ماتریالیستی وجود اختیار و اراده در انسان نتیجه یک فعالیت سلوکی است.

(۳) انسان ماشینی است بسیار پیچیده که امکان شناخت دقیق همه ابعاد آن به راحتی ممکن نیست.

(۴) انسان حقیقتی مساوی با فرایندهای مادی دارد و هیچ تفاوتی با سایر اشیاء ندارد.

۴۵- نظر این سینا، درباره عقیده ارسطو درباره حقیقت انسان چیست؟

(۱) نظر ارسطو را پذیرفت ولی بر آن انتقاداتی وارد کرد.

(۲) نظر ارسطو را تأیید نکرد ولی آن را نظریه‌ای عمیق دانست.

۴۶- از نظر ملاصدرا استعداد بی‌نهایت انسان برای رسیدن به کمالات به معنای ...

(۱) رسیدن تمام انسان‌ها به همه کمالات است.

(۲) امکان رسیدن انسان‌ها به کمالات بی‌نهایت است.

۴۷- از دیدگاه حکمت متعالیه حقیقت انسان، حقیقتی دو بعدی است بدین صورت که:

(۱) روح غیر از بدن ماست و آن‌ها دو چیز کاملاً مجزا هستند.

(۲) روح، چیزی ضمیمه شده به بدن است، لذا روح و بدن وحدتی حقیقی دارند.

(۳) روح نتیجه رشد و تکامل جسم و بدن است یعنی روح، باطن بدن است.

(۴) روح انسان آخرین درجه تکاملی بدن است که از بدو تولد آن کمالات را دارد.

۴۸- فعل اخلاقی فعلی است که ... مانند: ...

(۱) خوب است و مورد ستایش و تحسین دیگران واقع می‌شود - احسان و کمک به دیگران

(۲) انسان آن‌ها را برای رفع نیازهای خود انجام می‌دهد - مبارزه با ظلم و نابرابری

(۳) لزوماً برای رفع نیازهای طبیعی نیست و قابل ستایش یا مذمت است - ورزش و تفریح

(۴) در حیطه خوب و بدھای اخلاقی قرار می‌گیرد و مورد ستایش یا سرزنش است - خیانت در امانت

۴۹- از منظر کانت در چه صورتی یک عمل، فضیلت شمرده می‌شود؟ در صورتی که ...

(۱) برای رسیدن به سعادت حقیقی انجام شود.

(۲) برای اطاعت از وجود انجام شود.

(۳) برای اطاعت از وجود انجام شود.

۵۰- از دیدگاه طبیعت‌گرایان، قواعد اخلاقی چگونه به وجود آمدند؟

(۱) انسان آن‌ها را در درون خود می‌باید و از آن‌ها پیروی می‌کند.

(۲) انحراف انسان از مسیر طبیعی زندگی باعث به وجود آمدن این قواعد شده است.

(۳) انسان با دریافت اینکه نفع او در گرو نفع دیگران است، این قواعد را ابداع کرده است.

(۴) این قواعد از طریق ادیان الهی به بشر انتقال یافته‌اند.

انگیزه و نگاشت
روان‌شناسی سلامت
صفحه‌های ۱۵۸ تا ۲۰۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

روان‌شناسی

۵۱- اینکه فردی تلاش می‌کند تا جایگاه خود را در پیوستار سلامت و بیماری، به نقطه بالاتری برساند، به کدام هدف روان‌شناسی سلامت اشاره دارد؟

(۲) درمان بیماری‌ها

(۱) پیشگیری از بیماری‌ها

(۴) ارتقای سلامتی

(۳) حفظ سلامتی

۵۲- به ترتیب هر عبارت به کدام مفهوم اشاره دارد؟

«تطابق عمل با نیازهای فطری - تأثیرگذاری مثبت و منفی بر رفتار آدمی - شعار ما می‌توانیم و موفق می‌شویم»

(۱) نگرش - عوامل زیستی رفتار - موتور محرکه قوی برای رسیدن به اهداف

(۲) نگرش - نگرش - هدفمندی

(۳) انگیزه درونی - نگرش - اراده

(۴) انگیزه درونی - عوامل فرازیستی رفتار - باورها و نظام ارزشی

۵۳- کدام گزینه به مفهوم «فشار روانی» اطلاق نمی‌شود؟

(۲) نیازی است برای بازگشت به حالت متعادل

(۱) نوعی تغییر نامتوازن و نیاز به تطابق

(۴) تلاش فرد برای تحمل موقعیت فشارزا

(۳) از نوع ارتباط فرد با محیط

۵۴- عوامل مؤثر بر رشد و پیشرفت هر کشوری تابع کدام موارد است؟

(۲) شناسایی موانع بیرونی - شناسایی موانع غیرقابل کنترل

(۱) شناسایی موانع درونی - روش‌های درست اسناددهی

(۴) روش‌های درست اسناددهی - شناسایی موانع بیرونی

(۳) شناسایی روش‌های پایدار - شناسایی موانع درونی

۵۵- توضیح مقابله کدام عبارت نادرست است؟

(۱) انجام فعالیت ورزشی به خاطر کاهش خطر ابتلا به دیابت (انگیزه بیرونی)

(۲) نسبت‌دادن شکست تیم ملی به کیفیت چمن ورزشگاه (اسناد بیرونی و پایدار)

(۳) ادراک کنترل روی محیط در شرایطی که هیچ کنترلی روی آن نداریم (عدم بروز رفتار)

(۴) اعتقاد به مفیدبودن سیگار در پیشگیری از برخی بیماری‌ها (تغییر نگرش برای رفع ناهمانگی)

۵۶- «رویکرد ACT (درمان مبتنی بر تعهد و پذیرش) در رواندرمانی در بی آن است تا فرد مراجعه کننده، شرایط بیرونی حاکم بر زندگی خود را بپذیرد و تعهد او را نسبت به تغییر بخش‌هایی از زندگی که فرد توانایی تغییر آنها را دارد، افزایش دهد. در این رویکرد، روان‌درمانگر کمک می‌کند تا فرد نقش‌آفرینی خود را در تغییر شرایط خود بپذیرد و در راستای آن تلاش کند.» کدامیک از گزاره‌های زیر به اصول زیربنایی این رویکرد اشاره دارد؟

۱) خطاهای ادراکی در صورت تکرار منتهی به خطاهای شناختی می‌شوند.

۲) استناد درونی پدیده‌های جاری در زندگی موجب شکل‌گیری انگیزه می‌شود.

۳) ادراک صحیح پدیده‌های روان‌شناختی پلی به سوی کنترل و پیش‌بینی آنها است.

۴) ادراک کنترل و کارایی در صورت هماهنگی با واقعیت، سازنده است.

۵۷- در کدام گزینه یک عامل هیجانی، موجب ایجاد علائم جسمانی شده است؟

۱) آسیب مغزی موجب شده که فردی، دچار اختلالات شناختی شود.

۲) فردی مبتلا به سرطان است و این بیماری، سطح امیدواری او را شدیداً کاهش داده است.

۳) گفته می‌شود که مبتلایان به کولیت روده، عموماً خشم فروخورده دارند.

۴) فردی در مورد اختلافاتش با همکارانش بسیار فکر می‌کند و این باعث بالا رفتن ضربان قلب و عصبانیتش می‌شود.

۵۸- پاندمی کرونا علاوه بر افزایش پدیده‌هایی چون اضطراب، باعث ایجاد شرایط مثبتی چون همدردی بیشتر هم شده است؛ کدام گزینه در این مورد صحیح است؟

۱) بیماری جسمانی به عنوان پیامد عوامل روانی

۲) مسائل روانی به عنوان پیامد بیماری جسمانی

۳) تأثیر بیماری جسمانی بر سبک زندگی

۵۹- در کدام گزینه، از مقابله ناسازگارانه استفاده شده است؟

۱) فردی در اثر فشار روانی، شب‌هنجام که به باشگاه می‌رود، ناگهان به سمت کیسه‌بوکس می‌رود و آن قدر به آن ضربه می‌زند که دستاش زخمی می‌شود.

۲) فرد، هر زمان که موقعیت‌های پرفشار زندگی اذیتش می‌کنند، آنها را با روان‌درمانگر خود مطرح می‌کند و شدت هیجانات باعث می‌شود که گاهی اوقات در جلسات درمان، پرخاشگری کلامی کند.

۳) فرد در مقابله، سعی می‌کند علت فشار روانی خود را تجزیه و تحلیل کند و در پی رفع آن برآید.

۴) استرس کنکور و فشارهای درسی، باعث شده دانش‌آموز برنامه‌ریزی مدون و دقیقی داشته باشد و همین باعث کاهش فشارهایش شده است.

۶۰- «اکثر فیلم‌های چارلی چاپلین، حقایق دردناکی را در پشت پرده طنز مورد تأکید قرار می‌دهند.» کدام عبارت در این مورد صحیح است؟

۱) سبک شمردن حقایق دردناک در شوخی و مسخره کردن آنها، ممکن است فرد را برای مقابله با وضعیت، ضعیفتر کند.

۲) می‌توان گفت تمام کمدین‌ها و طنزپردازان، از سلامت روانی نسبتاً بالایی برخوردار هستند.

۳) طنز و شوخی یک روش مقابله‌ای کوتاه‌مدت است و بالاخره فرد باید از آن بگذرد و روش دیگری را برگزیند.

۴) شوخی به عنوان یک روش مقابله‌ای ناخوشایند موضوع کم کند و مفید باشد.

انگلیزه و نگاشت
روان‌شناسی سلامت
صفحه‌های ۱۵۸ تا ۲۰۶

روان‌شناسی - سوالات آشنا

۶۱- نگرش‌ها تابع اصل هماهنگی شناختی هستند؛ یعنی ...

- (۱) هر نگرش علاوه بر عنصر احساسی، دارای یک عنصر شناختی نیز می‌باشد.
- (۲) عوامل محیطی موجب می‌شود که نگرش‌ها سمت و سوی مناسب پیش بگیرند.
- (۳) آن‌ها در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.
- (۴) افراد نگرش‌هایی را که با اهدافشان هماهنگ است، بیشتر می‌پسندند.

۶۲- در ارتباط با عوامل شکل‌دهنده به رفتار انسان، کدام گزینه عامل فرازیستی نیست؟

- (۱) حسین وقت آزادش را، علی‌رغم نداشتن نیاز مالی و به جهت افزایش اعتماد به نفس و ایجاد عزت نفس در آهنگری پدرش می‌گذراند.
- (۲) مادری که با وجود تشنگی فراوان، فرزندش را برای نوشیدن مقدم می‌داند.
- (۳) فردی که هفته‌ها سخت کار می‌کند تا بتواند در تعطیلات به مسافرت برود.
- (۴) فردی که با وجود خستگی و خواب‌آسودگی، استراحت را به تأخیر می‌اندازد و برای احترام به جمعی، در مجلس آن‌ها حضور می‌باید.

۶۳- نوع انگیزه فعالیت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- یک قاتل زنجیره‌ای، بدون گرفتن دستور از کسی و صرفاً به منظور ارضای نیازهای دگرآزاری و عقده‌های حقارت خود، دست به قتل چند نفر می‌زند.

- سربازی با وجود زحمات بسیار زیاد و بدون مزد، هر روز در بهداری پادگان به کمک می‌پردازد تا بتواند دو ماه از خدمت سربازی خود را کم کند.

- (۱) درونی - درونی
- (۲) درونی - بیرونی
- (۳) بیرونی - بیرونی
- (۴) بیرونی - درونی

۶۴- در چه صورت در انسان احساس ارزشمندی، افتخار و غرور به وجود نمی‌آید؟

- (۱) انتخاب اهداف معین
- (۲) انتخاب اهداف قابل وصول
- (۳) انتخاب اهداف زودگذر و کوچک

۶۵- عناصر نگرش کدام‌اند؟

(۱) رفتار، هیجان، شناخت

(۲) اخلاق، احساس، انگیزه

۶۶- امین که ۲۵ سال دارد و به سلطان پوست مبتلا است، از برقراری روابط اجتماعی صحیح با اطرافیان خود ناتوان است. کدام‌یک از عبارت‌های زیر نشان‌دهنده وضعیت امین است؟

- (۱) بیماری و سلامت دو جنبه جداگانه نیستند.
- (۲) متغیرهای روان‌شناختی در بیماری‌های جسمانی تأثیر دارند.
- (۳) از سلامت کامل تا مرگ، یک پیوستار وجود دارد.
- (۴) جسم و روان ارتباط متقابل و تنگاتنگی با یکدیگر دارند.

۶۷- در کدام گزاره، فشار روانی منفی تجربه می‌شود؟

(۱) ارزیابی موقعیت به صورت خطری تهدیدکننده و فراتر از توانایی خود

(۲) پذیرش شرایط به وجود آمده و تلاش برای به حداقل رساندن فشارهای روانی

(۳) تلاش برای ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی

(۴) حذف عامل فشارآور و بازگرداندن حالت عادی زندگی

۶۸- روش‌های مقابله‌ای برای کاهش فشار روانی منفی در فرد، زمانی فراخوانده می‌شوند که:

- (۱) ارزیابی فرد از کنترل شخصی خود، مثبت باشد.
- (۲) فرد بر اساس برداشت اولیه خود از موقعیت، احساس خطر کند.

(۳) فرد منبع استرس یا مشکل را غیرقابل حل ارزیابی کرده باشد. (۴) فرد از موقعیت اجتناب کرده یا آن را انکار نماید.

۶۹- کدام عبارت به تأثیر مستقیم مذهب بر بهبود عملکرد سیستم ایمنی بدن اشاره ندارد؟

(۱) افزایش احساس حمایت اجتماعی

(۲) توکل به خداوند، ایجاد آرامش ذهنی و کاهش فشار روانی

(۳) در پیش گرفتن سبک زندگی سالم و اجتناب از رفتارهای پر خطر

(۴) برقراری رابطه با خدا و ایجاد روحیه مثبت حاصل از شرکت در مراسم مذهبی

۷۰- مواجهه ناگهانی سعید با بیماری سلطان، موجب عدم تمرکز، عصبانیت دائمی و در نهایت انکار بیماری از سوی او شده است. در این مثال به ترتیب کدام علائم فشار روانی به وجود آمده است؟

(۱) شناختی - رفتاری - هیجانی

(۲) هیجانی - رفتاری - هیجانی

(۳) هیجانی - هیجانی - شناختی

(۴) هیجانی - هیجانی - رفتاری

نگاه به گذشته

آزمون ۲۵ شهریور ماه ۱۴۰۱ (دهم)

دفترچه مشترک

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

اعمال آزمون بر کنید					نام درس
معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۴	۶	ریاضی و آمار
	۲	۵	۶	۸	اقتصاد
	۲	۴	۵	۷	علوم و فنون ادبی
	۳	۵	۶	۷	جامعه‌شناسی
	۲	۳	۵	۷	عربی زبان قرآن
	۲	۴	۶	۷	منطق

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۲	اجباری	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۵	اجباری	عربی زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۲۰
۶	اجباری	عربی زبان قرآن (۱) - سوال‌های «آشنا»	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۰
۷	اجباری	منطق	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰

نمایشن دادهها
(نمودارهای یکمتغیره)
نمودارهای چندمتغیره)
متغیرهای ۹۹ تا ۱۱۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۷۱- برای متغیرهای اسمی نمودار ... مناسب است و زمانی که درصد گزارش می‌کنیم به شرطی که بیش از ۶ متغیر نداشته باشیم، نمودار ... مناسب است.

۲) بافت نگاشت - دایره‌ای

۱) میله‌ای - دایره‌ای

۴) میله‌ای - جعبه‌ای

۳) بافت نگاشت - جعبه‌ای

۷۲- از روی نمودار جعبه‌ای کدام مورد زیر را نمی‌توان به دست آورد؟

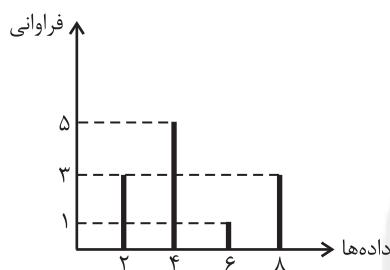
۴) دامنه تغییرات

۳) میانگین

۲) چارک‌های اول و سوم

۱) میانه

۷۳- با توجه به نمودار میله‌ای زیر، میانگین داده‌ها تقریباً کدام است؟

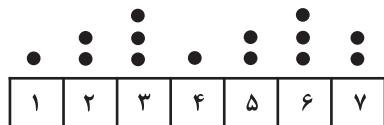
۴/۹ (۱)

۴/۷ (۲)

۴/۱ (۳)

۴ (۴)

۷۴- در نمودار نقطه‌ای زیر میانه داده‌ها کدام است؟

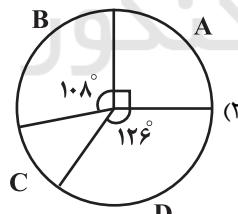

۵ (۱)

۴ (۳)

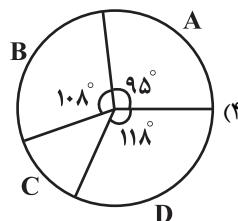
۷۵- نمودار دایره‌ای مربوط به جدول زیر کدام است؟

متغیر	A	B	C	D
فراآوانی	۵	۶	۲	۷

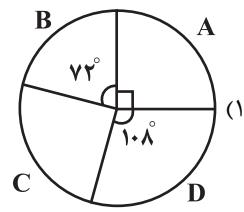
۵/۵ (۲)

۴/۵ (۴)

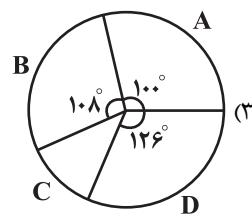

۵/۵ (۲)

۴/۵ (۴)

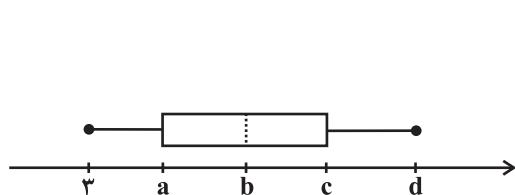
۵ (۱)

۴ (۳)

محل انجام محاسبات

۷۶- اگر نمودار جعبه‌ای داده‌های ۱۱ و ۱۵ و ۱۰ و ۴ و ۶ و ۷ و ۳ به صورت زیر باشد، $\frac{a+b}{d-c}$ و دامنه میان چارکی بهترین از راست به چپ کدام است؟

(۱) ۱۲، ۲

(۲) ۱۲، $\frac{11}{4}$

(۳) ۷، ۲

(۴) $\frac{11}{4}$

۷۷- مقدار متغیر سوم در نمودار حبابی ... است.

(۱) برابر با مساحت دایره‌ها

(۲) متناسب با قطر دایره‌ها

(۳) متناسب با مجذور شعاع دایره‌ها

۷۸- در یک نمودار راداری زاویه بین دو شعاع متواالی برابر $22^{\circ}/5$ است. در این نمودار چند متغیر نمایش داده شده است؟

(۱) ۱۶ (۴)

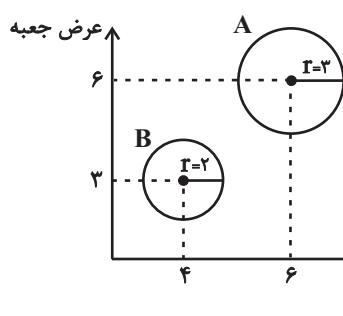
(۲) ۱۴ (۳)

(۳) ۱۰ (۲)

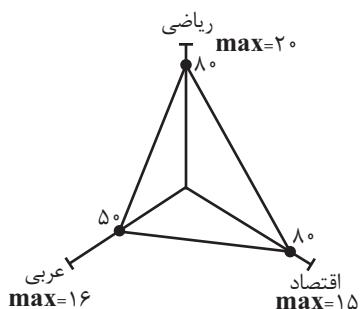
(۴) ۸ (۱)

۷۹- در نمودار حبابی زیر متغیر سوم متناسب با ارتفاع جعبه‌ایی به شکل مکعب مستطیل است و طول و عرض کف جعبه‌ها روی محورهای افقی و قائم

نشان داده شده است. حجم جعبه A چند برابر حجم جعبه B است؟

(۱) $\frac{27}{4}$ (۲) $\frac{27}{9}$ (۳) $\frac{9}{2}$ (۴) $\frac{9}{4}$

۸۰- میانگین نمرات سه درس دانشآموز در نمودار راداری زیر کدام است؟

(۱) ۱۱

(۲) ۱۳

(۳) ۱۲

(۴) ۱۴

(اقتصاد در خانواده)
(درس دوازدهم تا چهاردهم)
صفحه‌های ۱۳۹ تا ۱۶۰

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۸۱- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

الف) کدام گزینه در رابطه با خمس و تعیین سال خمسی نادرست است؟

ب) اگر میزان خمس سالانه پرداخت شده توسط فردی ۱,۵۵۰,۰۰۰ تومان و مجموع هزینه‌های فرد در سال ۷۲,۲۵۰,۰۰۰ تومان باشد، درآمد سالانه او چقدر است؟

۱) الف) از فروردین هر سال شروع می‌شود و تا فروردین سال بعد ادامه می‌یابد و مازاد درآمد آن سال در $\frac{1}{4}$ ضرب می‌شود. ب) ۷۵ میلیون تومان

۲) الف) کسانی که توان کار و فعالیت اقتصادی ندارند، از منابع خمس استفاده می‌کنند تا بتوانند ادامه حیات دهن. ب) ۸۰ میلیون تومان

۳) الف) خمس، به اقلام مصرفی که بعد از یک سال از خرید آن‌ها، استفاده نشده‌اند تعلق نمی‌گیرد. ب) ۸۰ میلیون تومان

۴) الف) خمس، در واقع سهم امام و سهم سادات است که باید به مرتع تقلید یا نماینده او بدھیم. ب) ۷۵ میلیون تومان

۸۲- جدول رو به رو مربوط به مخارج و درآمد ماهانه یک فرد خاص است:

الف) میزان پس‌انداز ماهانه این فرد چند میلیون تومان است؟

ب) این فرد برای کدام نوع از مخارج، کمتر از سایر مخارج هزینه کرده است؟

ج) چند درصد از مخارج ماهانه این فرد، صرف «حمل و نقل» شده است؟

۱) الف) ۲۲/۵۵، ب) پوشان، ج) ۲۹/۳۱

۲) الف) ۲۲/۵۵، ب) پوشان، ج) ۱۹/۲۵

۳) الف) ۱۸/۲۵، ب) تفریحات، ج) ۲۹/۳۱

۴) الف) ۱۸/۲۵، ب) تفریحات، ج) ۱۹/۲۵

۸۳- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) مفهوم این جمله که: «برای خرید هوشمندانه، مراقب باشید که نقش اجتماعی خود را در میدان اقتصاد فراموش نکنید.» چیست؟

ب) منظور از خرید مقایسه‌ای، ... و یکی از مزايا و منافع خرید مقایسه‌ای این است که ...

۱) الف) پیشرفت اقتصادی فرد در گرو پیشرفت خانواده و جامعه است. ب) انتخاب کردن به‌گونه‌ای است که بیشترین منافع را برای جامعه تأمین کند.

محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.

۲) الف) چون عضوی از جامعه هستیم، نباید از روی احساسات آنی خرید کنیم. ب) فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه، قبل از

تصمیم‌گیری برای خرید است. - از بیکار شدن کارگران، دلسردی کارآفرینان و پدید آمدن رکود اقتصادی جلوگیری می‌کند.

۳) الف) چون عضوی از جامعه هستیم، نباید از روی احساسات آنی خرید کنیم. ب) انتخاب کردن به‌گونه‌ای است که بیشترین منافع را برای جامعه

تأمین کند. - از بیکار شدن کارگران، دلسردی کارآفرینان و پدید آمدن رکود اقتصادی جلوگیری می‌کند.

۴) الف) پیشرفت اقتصادی فرد در گرو پیشرفت خانواده و جامعه است. ب) فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه، قبل از تصمیم‌گیری

برای خرید است. - بخشی از پول خود را می‌توانید پس‌انداز کنید، زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود.

۸۴- بهترین، موارد اول و دوم کدام گزینه به مزایا و منافع «خرید مقایسه‌ای» و قسمت سوم آن به معایب «خرید مقایسه‌ای» اشاره دارد؟

۱) خرید مقایسه‌ای زمان بر است. - ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. - می‌توان بخشی از پول خود را پسانداز کرد، زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود.

۲) با خرید مقایسه‌ای، محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید. - با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید. - ممکن است پسانداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، (بهویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

۳) می‌توان بخشی از پول خود را پسانداز کرد، زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود. - ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. - با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.

۴) با خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید. - با خرید مقایسه‌ای، درباره گزینه‌هایی که از آن کالا که قبل از آنها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید. - می‌توان بخشی از پول خود را پسانداز کرد، زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود.

۸۵- براساس گزارش فاتو سالیانه حدود چه مقدار از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود و این مقدار، معادل چه چیزی در جهان است؟

۱) ۱/۳ میلیارد تن - یک سوم کل محصولات غلات جهان

۲) ۱/۳ میلیارد تن - نیمی از محصولات غذایی جهان

۸۶- آلا بابت کمک به خواهر خود در یادگیری درس‌هایش هفت‌تای ۱۵ هزار تومان از والدینش دریافت می‌کند. او همچنین ماهانه ۴۰ هزار تومان پول توجیبی می‌گیرد. او به تازگی قصد خرید یک کفش ورزشی را دارد که قیمت آن ۲۰۰ هزار تومان می‌باشد. اگر او هفت‌تای ۵ هزار تومان به خیریه بدهد و هفت‌تای ۱۰ هزار تومان برای تفریح و سرگرمی خرج کند:

الف) چقدر طول می‌کشد تا او بتواند به میزان کافی برای خرید کفش ورزشی پسانداز کند؟

ب) آیا این هدف کوتاه‌مدت، میان‌مدت یا بلندمدت است؟

۱) ۵ ماه - کوتاه‌مدت

۲) ۸ ماه - میان‌مدت

۳) ۵ ماه - کوتاه‌مدت

۸۷- کدام گزینه بهترین، در ارتباط با سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت و سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت صحیح است؟

۱) دوره زمانی این حساب‌ها از سه ماه تا چندین سال است و نرخ سود آن‌ها در دوره زمانی معین شده تغییر خواهد کرد. - نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.

۲) در صورت برداشت از حساب قبل از پایان دوره سرمایه‌گذاری، بانک مقداری از سودی را که در ابتدا تعهد کرده است، می‌کاهد و به نوعی مشتری را جریمه می‌کند. - در این حساب‌ها هر چقدر زمان طولانی‌تری پول سپرده‌گذاری شود، سود بیشتری هم به آن تعلق می‌گیرد.

۳) اگر نرخ سود عمومی افزایش یابد، سود این حساب‌ها در حد توافق شده باقی می‌ماند. - معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

۴) نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند. - واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند.

۸۸- به ترتیب، کدام گزینه جاهای خالی عبارات زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- الف) برای سرمایه‌گذاری در سهام می‌توان پساندازهای ... را برای ... وارد این نوع سرمایه‌گذاری کرد.
- ب) در بازار سرمایه، تولیدکننده ... سرمایه مورد نیاز خود را از مردم تهیه می‌کند.
- ج) سود سرمایه‌گذاری در سهام ...

(۱) الف) اندک - کوتاه‌مدت، ب) به صورت مستقیم، ج) قطعاً از سپرده‌گذاری کوتاه‌مدت در بانک بیشتر و قطعی است.

(۲) الف) بزرگ‌تر - میان‌مدت یا بلند‌مدت، ب) به صورت مستقیم، ج) معمولاً از سپرده‌گذاری بلند‌مدت در بانک بیشتر است؛ اما قطعی نیست.

(۳) الف) اندک - بلند‌مدت، ب) با کمک یک واسطه مانند بانک، ج) معمولاً از سپرده‌گذاری کوتاه‌مدت در بانک بیشتر است؛ اما قطعی نیست.

(۴) الف) بزرگ‌تر - میان‌مدت، ب) با کمک یک واسطه مانند بانک، ج) معمولاً از سپرده‌گذاری بلند‌مدت در بانک کمتر است؛ اما قطعی است.

۸۹- عبارات کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

- الف) سرمایه‌گذاری در خرید طلا، کدامیک از ویژگی‌های زیر را دارد؟
- ب) نظام‌های بیمه در کشورهای مختلف اغلب به نظام بیمه‌های ... و ... تقسیم‌بندی می‌شوند. نظام بیمه تعاونی شامل بیمه‌های ... و ... است.

(۱) الف) معمولاً با دریافت سود سالیانه منظم همراه است. ب) فعالیت‌های اقتصادی - درمان و زندگی - انتکایی - اجتماعی - تعاونی

(۲) الف) خرید آن به پول نسبتاً زیادی نیاز دارد. ب) اجتماعی - تعاونی - بازارگانی - متقابل - تکافل

(۳) الف) ارزش خود را به هنگام تورم حفظ می‌کند. ب) فعالیت‌های اقتصادی - درمان و زندگی - انتکایی - متقابل - تکافل

(۴) الف) در هر زمان قابل فروش است. ب) اجتماعی - تعاونی - بازارگانی - متقابل - تکافل

- ۹۰- خانواده آرمان قصد دارند برای حفظ ارزش پول خود آن را در یکی از بازارهای اقتصادی سرمایه‌گذاری کنند؛ هر یک از اعضای خانواده نظر خود را با دلیل بیان می‌کنند، کدام نظرات «همگی» با اصول سرمایه‌گذاری هماهنگ است؟

- الف) قیمت ثانویه سهام شرکت A در یک ماه اخیر دائمًا افزایش یافته است؛ بنابراین تقاضا برای سهام این شرکت زیاد می‌شود و قیمت آن بالا می‌رود؛ پس انتخاب مناسبی برای سرمایه‌گذاری است.

- ب) یک فروشگاه زنجیره‌ای برای توسعه فروشگاه‌های خود در سایر شهرها اوراق مشارکت منتشر کرده است؛ با خرید این اوراق، در سود و زیان فعالیت اقتصادی شریک می‌شویم، همچنین نمی‌توانیم این اوراق را تا زمان سرسید خرید و فروش کنیم.

- ج) طبق آمار بانک مرکزی پیش‌بینی می‌شود امسال شاخص تورم حدود ۵۰ درصد باشد؛ بنابراین می‌توانیم با تبدیل پول خود به طلا، قدرت خرید خود را در برابر افزایش سطح عمومی قیمت‌ها حفظ کنیم.

- د) می‌توانیم سهام شرکت B را بخریم و در صورت مشاهده زیان، برای جلوگیری از ضرر بیشتر، سرمایه خود را از مدیر شرکت پس بگیریم.

(۴) د، ب

(۳) ب، ج

(۲) ج، الف

(۱) الف، د

محل انجام محاسبات

فصل چهارم
(قاییه، جناس و انواع آن)
صفحه‌های ۸۸ تا ۱۰۷

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۹۱- در کدام بیت هر دو نوع جناس تام و ناقص به کار رفته است؟

تاب را رد کوره از نقره جفا
خمار عشق فزوودی به چشمک مخمور
کان که او ری داشت، داشت رای صفاها
او بود مقصود جانش در جهان

- ۱) بهر آن است این ریاضت وین جفا
- ۲) ببردی از دل من تاب زان دو زلف متاب
- ۳) رای به ری چیست؟ خیز جا به جی جوی
- ۴) تا که نبض از نام که گردد جهان

۹۲- کدام بیت فاده جناس است؟

که تیغ بر کف ترکان کج کله داد است
بلعجوب بین که در آب آتش سوزان دارم
وز چنگ بیزبان من سیصد زبان برآرم
که کید و سحر به ضحاک و سامری آموخت

- ۱) شهی به خون اسیران عشق فرمان داد
- ۲) اشک و آهم ز فراقت به هم آمیخته شد
- ۳) این جمله جانها را در عشق چنگ سازم
- ۴) غلام آن لب ضحاک و چشم فتنام

۹۳- کدام بیت دارای جناس همسان و فاقد جناس ناهمسان است؟

چرخ را از خدای فرمانی است
میر زی تو شادمان آید همی
وین قصه ز من یاد گیر، یاد
من از آن خوشم که چنگی بزنم به تار مویی

- ۱) آدمی را ز چرخ تأثیری است
- ۲) ای بخارا شاد باش و دیگر زی
- ۳) احوال جهان بادگیر، باد
- ۴) همه خوشدل اینکه مطرپ بزند به تار چنگی

۹۴- جناس اشتراقی در کدام بیت دیده می‌شود؟

صبا چو هدهد و محنتسرای من چو سبا
هست به بازار دل یوسف تو کم بها
مکرم اخوان فقر بر سر خوان رضا
بر لبم آورد جان با که گزارم عننا

- ۱) درست گویی صدرالزمان سلیمان بود
- ۲) هست به معیار عشق گوهر تو کم عیار
- ۳) جاه براهیم بین گشته براهیم وار
- ۴) بر سرم افکند چرخ، با که سپارم عنان

۹۵- بیشترین «جناس» در کدام بیت مشهود است؟

بپرسیدش از گوهر و زاد و بوم
تو ابر در او کش که به جز خصم قمر نیست
همین بس است که بر عشق ماسوا بند است
چون گوی چه سرها که به چوگان تو بازم

- ۱) زرش داد و گوهر به شکر قدومن
- ۲) اندر دل هر کس که از این عشق اثر نیست
- ۳) بهای عشق که داند که در جهان چند است
- ۴) گر دست رسد در سر زلفین تو بازم

۹۶- نوع جناس در کدام بیت متفاوت است؟

- ماه برآمد به صبح چون دم ماهی ز آب
به مژه مردمک چشم بخشمش عمدان
از مال لام بفکن و باقی شناس ما
آفتاب آسا رود منزل به منزل جابه جا
- (۱) صبح برآمد ز کوه چون مه نخشب ز چاه
(۲) اگر به گوش من از مردمی دمی برسد
(۳) حق می کند ندا که به ما ره دراز نیست
(۴) من زین چون سایه و آیات من گرد زمین

۹۷- کدام بیت ذوقافیتین و دارای جناس ناهمسان است؟

- دیگر نمی توانم از این درس رد شوم
کدام دسته گل امروز بر مزار من است
وسوسه هم فرصت بازیش هست
چرا که مطلبم از شعر یادگاری نیست
- (۱) از عشق رد شدی که من از ترس رد شوم
(۲) اگر خطا نکنم عطر، عطر یار من است
(۳) مرغ تو تاقوت بازیش هست
(۴) از این طرف که منم هیچ غیر یاری نیست

۹۸- قافیه کدام بیت بر مبنای قاعدة «۱» است؟

- شکستی عهد من یکسر دریغا روزگار من
دگر آن جا که روم عاقل و فرزانه روم
روی بنمای که امروز چنین دارد روی
تا مابراندازیم نام و ننگ را
- (۱) ز من برگشتی ای دلبر دریغا روزگار من
(۲) گر از این منزل ویران به سوی خانه روم
(۳) قرطه بگشای و زمانی بنشین بیش مگوی
(۴) پیش آر ساقی آن می چون زنگ را

۹۹- در کدام بیت قافیه معیوب است؟

- کی چنین گفتی برای خاندان؟
رسته ام از نساوک و سووار غم
پیوسته از آن دیده به خون تر دارم
که رحمت بر او جور بر عالمی است
- (۱) گر نبودی او نتیجه مرتدان
(۲) بر لب بحر از همه سو فارغم
(۳) از غصه هجران تو دل پر دارم
(۴) مبخشای بر هر کجا ظالمی است

۱۰۰- کدام بیت ذوقافیتین است؟

- گرد به گرد مه خطی پدید
جبر نعمت از کفت بیرون کند
عاریت باقی نمائند عاقبت
تلخی مرگش برداز سر خوشی
- (۱) همچنان شیبان راعی می کشد
(۲) شکر قدرت قدرت افزون کند
(۳) آنکه مانند است باشد عاریت
(۴) جان که در آتش پرد از سرخوشی

هویت
(هویت ایرانی ۱، ۲، ۳ و ۴)
صفحه‌های ۳۰ (۳۰ تا ۳۳)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- کدام گزینه، به ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) جهان اسلام چگونه در جنگ‌های صلیبی با هجمة مهاجمان، مقابله کرد؟

ب) در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی چگونه است؟

ج) تبلور تحولات هویتی در چیست؟

۱) به دفع مهاجمان پرداخت. - توحیدی و اساطیری - دستاوردهای انقلاب

۲) مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد. - توحیدی و اساطیری - شعارهای انقلابی

۳) مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد. - سکولار و دنیوی - دستاوردهای انقلاب

۴) به دفع مهاجمان پرداخت. - سکولار و دنیوی - شعارهای انقلابی

۱۰۲- علت هر یک از عبارات زیر، به ترتیب کدام است؟

- فراتر رفتن فارسی دری از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی

- گشوده شدن افق‌های جدید به روی اندیشمندان جهان غرب

- رواج تصویر القایی شرق‌شناسان از هویت جهان اسلام در بین جوامع اسلامی

۱) مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - بازگشت جامعه ایران به هویت اسلامی - قدرت سیاسی و نظامی غرب

۲) در نور دیدن مرزهای امپراتوری های گورکانی و عثمانی - الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران - برخورد جهان غرب با جهان اسلام

۳) مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - حیات معنوی اسلام - خودباختگی فرهنگی ذهنیت مسلمانان

۴) خدمات حکیمان و شاعرانی چون مولوی، سعدی - الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران - قدرت فرهنگی و اقتصادی غرب

۱۰۳- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود.

- متفسران ایرانی از دهه سی به بعد، در دفاع از رویکرد تقليدي به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری با عنوانی نظری غرب‌بزدگی و بازگشت به خویشتن، پدید آوردند.

- بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشتن صرفاً الهی و توحیدی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبود؛ بلکه بازگشتی تاریخی و جغرافیایی بود.

- مستشرقان به جمعی از محققان شرقی گفته می‌شود که از منظر جهان غرب و با اهداف مواضع غربی، جوامع شرقی و میراث فرهنگی آن‌ها را مطالعه می‌کنند.

۱) ص - غ - غ - غ   ۲) ص - غ - ص - غ   ۳) غ - غ - ص - ص   ۴) ص - ص - غ - ص

۱۰۴- پاسخ سوالات زیر به ترتیب کدام است؟

- چرا در معرفی هر جامعه از ویژگی‌های سیاسی آن نیز یاد می‌کنند؟

- چرا قدرت اجتماعی، بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید؟

- مشروعيت دروغین چه زمانی به وجود می‌آید؟

۱) هر جهان اجتماعی علاوه بر هویت فرهنگی از هویت سیاسی نیز برخوردار است. - اگر از فردی بخواهیم فعالیت ارادی خود را مطابق میل و اراده ما انجام دهد، تنها راه، جلب تبعیت اوست. - هنگامی که قدرت، مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد.

۲) پدیده‌هایی چون شناسنامه، گذرنامه، پرچم و ... نشانی از هویت جهان اجتماعی دارند. - برای اعمال قدرت اجتماعی، افراد باید پیذیرنند که مطابق آنچه از آن‌ها می‌خواهیم عمل کنند. - هنگامی که قدرت مطابق حکم و قانون و اراده تشریعی خداوند باشد.

۳) مردم به دولتمردان خود شبیه‌ترند تا به پدرانشان. - قدرت انسان محدود است، به گونه‌ای که نمی‌تواند همه نیازهای خود را به تنها‌ی برأورده سازد. - هنگامی که مشروعيت و مقبولیت در کنار یکدیگر حضور داشته باشند.

۴) مردم همان‌گونه که هستند، بر آن‌ها حکومت می‌شود. - انسان برای تأمین برخی نیازهای اولیه خود، به کمک دیگران احتیاج دارد. - جایی که قدرت بدون اکراه و بلکه با رضایت طرف مقابل باشد.

۱۰۵- کدامیک از موارد زیر به ترتیب عامل ایجاد «تعارضات، تزلزل و بحران‌های فرهنگی و هویتی»، «کاهش اقتدار نظام سیاسی» و «بسط و توسعه فرهنگ» است؟

الف) وفاداری نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی جامعه

ب) عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه

ج) دور شدن نظام سیاسی از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی

د) عدول نظام سیاسی از اصول و ارزش‌های فرهنگی

ه) تعیین عقاید و ارزش‌های حاکم بر نظام سیاسی توسط نظام فرهنگی

۱) ج - د - الف - ب   ۲) ج - الف - ه   ۳) د - ج - ب   ۴) د - ب - الف

۱۰۶- در کدام گزینه توضیح همه انواع حکومت‌هایی که ذکر شده است، صحیح است؟

- (۱) الیگارشی: اقلیت براساس فضیلت - مونارشی: فرد براساس فضیلت - ضروریه: اقلیت خدامحور براساس ملت الهی به صورت تحریف شده
- (۲) دموکراسی: اکثریت براساس خواست و میل افراد - تغلبیه: فرد انسان محور براساس خواست و میل شخصی حاکم - فاسقه: اقلیت انسان محور براساس فضیلت انسانی

(۳) پولیتی: اکثریت براساس فضیلت - تیرانی: فرد براساس خواست و میل افراد - ضاله: اکثریت خدامحور به صورت تحریف شده

- (۴) آریستوکراسی: اقلیت براساس خواست و میل افراد - خست: اقلیت انسان محور براساس خواست و میل شخصی حاکم - جماعیه: اکثریت انسان محور براساس فضیلت انسانی

۱۰۷- هر عبارت، به ترتیب به کدام مورد اشاره دارد؟

- اولین شرط بقای هر جامعه

- عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی

- به منزله محدود شدن گستره جهان اجتماعی است.

- ساخت و نشانه جهان اجتماعی متجدد است.

(۱) فرهنگ - سرمایه‌داری - بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر - جوانی جمعیت

(۲) جمعیت - سرمایه‌داری - کاهش جمعیت - کاهش جمعیت

(۳) جمعیت - توان اقتصادی و دارایی - بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر - جوانی جمعیت

(۴) فرهنگ - کسب سود - کاهش جمعیت - کاهش جمعیت

۱۰۸- کدامیک از گزینه‌های زیر در ارتباط با هویت جهان اجتماعی صحیح است؟

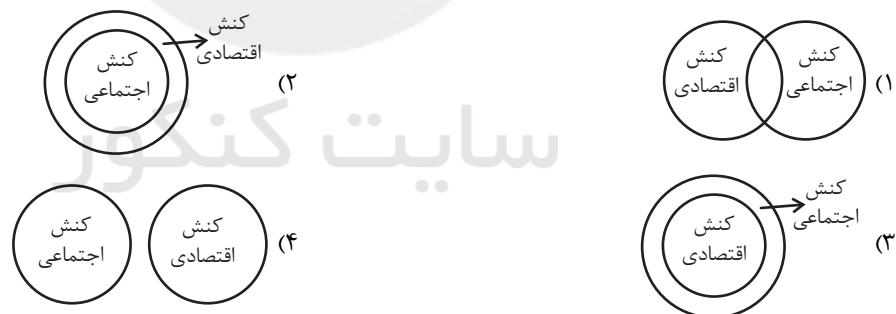
(۱) گسترش هویت هر جهان اجتماعی مستقل از معانی آن صورت می‌گیرد.

(۲) هویت هر جهان اجتماعی براساس فرهنگ آن شکل می‌گیرد و به همین دلیل به آن هویت فرهنگی اطلاق می‌شود.

(۳) فرهنگ و جمعیت به ترتیب از عینی‌ترین و ذهنی‌ترین ابعاد هویتی جهان اجتماعی می‌باشند.

(۴) هر عاملی که در گسترش فرهنگ مؤثر باشد، در بسط هویت جهان اجتماعی نمی‌تواند تأثیرگذار باشد.

۱۰۹- رابطه کنش‌های اجتماعی و اقتصادی در کدام نمودار به درستی ترسیم شده است؟

۱۱۰- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با هویت اقتصادی جهان غرب، نادرست و درباره هدف اسلام و لازمه تحقق آن، درست است؟

- (۱) جهان غرب در اقتصاد هیچ معانی را بر سر راه خود برنمی‌تابد و در مسیر گسترش خود، شیوه‌های اقتصادی جستجوی سود از طریق بازار را در سراسر جهان نایبود می‌کند. - اگر اولاً فرهنگ و معنایی که با افزایش جمعیت بسط می‌یابد، فرهنگ حق باشد نه فرهنگ باطل، ثانیاً افراد و اعضای این فرهنگ به تعداد لازم و کافی باشند، جهان اجتماعی گسترش می‌یابد.

- (۲) پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند، از این رو جنگ اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه اندخته‌اند. - هدف اسلام تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است که لازمه تحقق این هدف داشتن جمعیت مناسب است.

- (۳) در این جهان هویت انسان‌ها و جوامع بیش از هر چیز به توان اقتصادی و توان فرهنگی آن‌ها وابسته است. - لازمه تحقق آن داشتن جمعیت مناسب است، یعنی اگر اولاً فرهنگ و معنایی که با افزایش جمعیت بسط می‌یابد، فرهنگ حق باشد نه فرهنگ باطل، ثانیاً افراد و اعضای این فرهنگ نیز حاملان و عاملان معانی حق باشند، افزایش جمعیت ضروری است.

- (۴) اقتصاد روزنۀ ورود استعمار غرب و نایبودی هویت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوامع به شمار می‌رود. - هم کمیت جمعیت و هم کیفیت جمعیت در بسط و تداوم هویت جهان اجتماعی توحیدی مؤثرند، فقدان هر کدام از این شرایط مانع تحقق جهان اجتماعی توحیدی است.

صناعةُ النَّفَطِ
يَا مَنْ فِي الْبَحْرِ عَجَانِيَّهُ
دَرْسَهَايِّهُ ٨ وَ ٧
صَفَحَهَايِّهُ ٧١ تاً ٩٨

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبُ لِلْجَوابِ عَنِ التَّرْجِمَةِ مِنِ الْعَرَبِيَّةِ (١١١ - ١١٥)

١١١- «لَا أَصَدِقُ؛ تَسَاعِدُ الْإِنْسَانَ الدَّلَافِينَ وَ قَدْ تَنَقَّذَنَا مِنِ الْغَرَقِ فِي الْبَحْرِ!»:

- ١) تصدیق نمی‌کنم؛ انسان به دلفین‌ها کمک می‌کند و آن‌ها نیز گاهی ما را از غرق شدن در دریا نجات می‌دهند!
- ٢) باور نمی‌کنم؛ دلفین‌ها به انسان کمک می‌کنند و گاهی ما را از غرق شدن در دریاها نجات می‌دهند!
- ٣) باور نمی‌کنم؛ دلفین‌ها انسان را مساعدت می‌کنند تا ما را از غرق شدن در دریاها نجات دهند!
- ٤) باور نکن؛ دلفین‌ها به انسان کمک می‌کنند و قطعاً ما از غرق شدن در دریاها نجات می‌یابیم!

١١٢- «عَرَفْنَا الْمَعْلَمَ عَلَى الطَّبِيبِ الَّذِي يَسْتَفِيدُ مِنِ النَّفَطِ كَدوَاءَ لِلْأَمْرَاضِ الْجَلْدِيَّةِ!»:

- ١) ما معلم را به پزشکی معرفی کردیم که از نفت برای درمان بیماری‌های پوست استفاده می‌کرد!
- ٢) پزشکی را که از نفت به عنوان دارویی برای مریضی‌های پوستی استفاده می‌کند به معلم معرفی کردیم!
- ٣) معلم را با پزشکی آشنا کردیم که از نفت مانند درمانی برای مریضی‌های پوستی استفاده می‌کرد!
- ٤) معلم، ما را با پزشکی که از نفت مانند دارویی برای بیماری‌های پوستی استفاده می‌کند آشنا کرد!

١١٣- «تَحْبُّ عَلَى كُلِّ مُوَاطِنٍ صِيَانَةُ هَذِهِ الْأَنَابِيبِ وَ الاتِّصالُ بِالشَّرِكَةِ عِنْدَ مُشَاهَدَةِ الْخَطَرِ!»:

- ١) بر همه هم‌میهنان واجب است نگهداری کردن از این لوله‌ها و با دیدن خطر باید با شرکت تماس بگیرند!
- ٢) هر هم‌میهنه باید از این لوله نگهداری کند و هنگامی که خطر را مشاهده می‌کند باید با شرکت تماس بگیرد!
- ٣) بر هر هم‌میهنه از این لوله‌ها و تماس با شرکت به هنگام دیدن خطر واجب است!
- ٤) نگهداری از همه این لوله‌ها بر هم‌میهنان واجب است و هنگام خطر اتصال به شرکت لازم است!

١١٤- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ١) أَطْنَأَ أَنَّ الرَّحْلَةَ بِالقطَّارِ أَقْلَ خَطْرًا وَ أَكْثَرَ مُتَعَةً!: گمان می‌کنم سفر با قطار کم خطرتر و لذت‌بخش‌تر است!
- ٢) إِنَّ نَيلَ النَّجَاحِ قَدْ يَسْتَغْرِقُ وَقْتًا طَويِلاً فَلا نَيْأسُ!: بی‌شک موفق شدن زمانی طولانی را می‌طلبد، پس نباید نامید باشیم!
- ٣) إِنَّ التَّوْبَةَ الصَّادِقَةَ مُبِيْدَةً لِلذُّنُوبِ فَعَلِيكُمْ بِالتَّوْبَةِ!: توبه اگر صادقانه باشد، از بین برندۀ گناهان است، پس به توبه کردن مبادرت کنید!
- ٤) ثُصَرَ كَلَّ يَوْمٍ بِضَائِعٍ كَثِيرَةٍ مِنِ المَوَانِئِ إِلَى خَارِجِ الْبَلَادِ!: هر روزه کالاهای بسیاری را از بندرها به کشورهای خارجی صادر می‌کنند!

١١٥- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ١) أُغْلِقْ بَابُ حَافِلَةِ الْمَدْرَسَةِ!: در اتوبوس مدرسه را می‌بندم!
- ٢) تُنَقَّلُ مُشَتَّقَاتُ الْقِطْطِ مِنِ الْمَصْفِى إِلَى مَحَطَّاتِ الْوَقْودِ!: مشتقات نفت از پالایشگاه‌ها به ایستگاه موقت منتقل می‌شود!
- ٣) الْلَّوَحَاتُ التَّحْذِيرِيَّةُ تُحَذِّرُ النَّاسَ مِنْ حَفَرِ الْأَرْضِ!: مردم توسط تابلوهای هشداردهنده از کندن زمین برحدزr داشته می‌شوند!
- ٤) تَرَسَّلُ أَخْشَابَ مِنِ الْغَابَةِ إِلَى مَصْنَعِ الْوَرَقِ!: چوب‌هایی از جنگل به سوی کارخانه کاغذ فرستاده می‌شوند!

١١٦- عین الصحيح:

- ١) المَصْفَى: مَكَانٌ مُجَهَّزٌ لِاستِخْرَاجِ النَّفَطِ وَ نَقْلِهِ إِلَى الْآبَارِ!
- ٢) الْوَقْدُ: الْمَوَادُ الْمُسْتَخَدَةُ لِإِنْتَاجِ الطَّاَقةِ الْكَهْرَبَائِيَّةِ وَ يَكُونُ فِي حَالَةِ سَائِلَةٍ فَقْطًا!
- ٣) الْبَئْرُ: حَفْرَةٌ عَمِيقَةٌ فِي الْأَرْضِ يَسْتَخْرُجُ مِنْهَا النَّفَطُ وَ الْمَاءُ وَ جَمِيعُهَا «الْآبَارُ»!
- ٤) الْذَّاكِرَةُ: الْقُدْرَةُ الْذَّهَنِيَّةُ لِلْإِنْسَانِ وَ يَمْكُنُ بِهَا نَسْيَانُ الْأَشْيَاءِ!

١١٧- «حِينَما دَخَلْنَا الْمَدْرَسَةَ، ..... بَابُ الصَّفَّ و ..... عَلَى الإِسْتِمَاعِ إِلَى كَلَامِ الْمُعَلَّمَيْنَ، فَجَلَسْنَا سَاكِنَيْنَ!»؛ عِينُ الْمَنَاسِبِ لِلْفَرَاغِيْنِ:

١) فَتَحَنا - شَجَعْنَا   ٢) فَتِحَ - شَجَعْنَا

٣) فَتَحَنا - شُجَعْنَا   ٤) فَتِحَ - شُجَعْنَا

١١٨- عِينُ ما فِيهِ «نُونُ الْوَقَائِيَّةِ»:

- ١) سَاعَدَ إِخْوَانِي فِي الصَّعَابِ وَ الْبَلَاءِ!
- ٢) الْيَوْمِ تُغْنِي الطَّيْورُ فِي الْغَابَةِ بِصَوْتِ فَرَحِ!
- ٣) قُلْتُ لِأُخْتِي: لَا تَسْكُنِي بَيْنَ النَّاسِ مُتَكِبِّرَ!
- ٤) حِينَ تُخَاطِبَنِي عَيْنَاكَ أَدْرَكَ كُلَّ مَا تَفَكَّرُ فِيهِمَا!

١١٩- عِينُ «لَامُ الْإِمْتَالِكَ» وَ «الْفَعْلُ الْمَجْهُولُ» معاً:

- ١) تُرْقَعُ أَصْوَاتُ الْمُؤْذَنِيْنَ فِي الْمَسَاجِدِ لِلْإِطْلَاعِ عَلَى وَقْتِ الصَّلَاةِ!
- ٢) لِلْدَّلَافِينَ أَنُوفُ حَادَّةٌ تُسْتَخْدِمُ هَذِهِ الْأَنُوفُ لِصَرْبِ أَعْدَائِهَا!
- ٣) هُنَاكَ آبَارٌ تُقْلِنُ النَّفَطَ مِنْهَا لِلصَّدُورِ عَبَرَ الْأَنَابِيبِ إِلَى الْبَلَادِيْنَ الْأُخْرَى!
- ٤) هَلْ يُكْرِمُ التَّلَامِيدُ الَّذِينَ لَهُمْ خُلُقٌ حَسَنٌ مَعَ زَمَلَيْهِمْ فِي الصَّفِ؟؟!

١٢٠- عِينُ حِرْفَأَ جَازَ لِإِحْتَاجِ إِلَى التَّرْجِمَةِ:

- ١) هَقَالَ رَبِّ إِنَّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
- ٢) هُوَ أَدْخِلَنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادَاتِ الصَّالِحِيْنَ
- ٣) جَاءَ بِهِذَا الْخَبَرَ فِي الْأَنْتِرِنِيْتِ لِجَذْبِ اِنْتِبَاهِ الْجَمِيعِ!
- ٤) كَانَ ذَلِكَ الطَّالِبُ الَّذِي دَهَبَ إِلَى الْمُبَارَةِ صَارَ فَائِزًاً!

صناعة النفط

يَا مَنْ فِي الْبَحْرِ عَجَابُهُ

دروس های ۷ و ۸

صفحه های ۷۱ تا ۹۸

عربی زبان قرآن (۱)- سوالات آشنا

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من العربية أو المفهوم (۱۲۱ - ۱۲۶)**١٢١- «من العجيب أن الدلافين تتقى الإنسان حينما تشاهده في أعماق البحر!»:**

۱) عجیب است که دلفین‌ها انسان‌ها را زمانی نجات می‌دهند که آن‌ها را در عمق دریا می‌بینند!

۲) شگفت‌انگیز است که دلفین‌ها فقط زمانی انسان را نجات می‌دهند که در عمق دریاها دیده شود!

۳) عجیب است که دلفین‌ها انسان را نجات می‌دهند هنگامی که او را در اعماق دریاها مشاهده نمایند!

۴) از امور عجیب است که دلفین‌ها وقتی آدمی را غرق در اعماق دریاها می‌بینند، به او یاری می‌رسانند!

١٢٢- «في هذا الفندق الكبير نواقص، منها: سرير غرقي مكسور و مكيف الهواء لا يعمل، فسائل بالمشير لتصليحها!»:

۱) در این هتل بزرگ نقص‌هایی هست، از جمله: تخت اتاقم شکسته و کولر کار نمی‌کند، پس با مسئول تعمیرات تماس خواهم گرفت!

۲) در آن هتل بزرگ نقص‌هایی وجود دارد، از جمله این‌که: تخت اتاقم شکسته و کولر کار نمی‌کند، پس به مدیر داخلی هتل برای تعمیر آن‌ها زنگ خواهم زد!

۳) در این هتل بزرگ کمبودهایی هست، از جمله آن‌ها: تخت اتاقم شکسته است و کولر کار نمی‌کند، پس با مدیر داخلی برای تعمیر آن‌ها تماس خواهم گرفت!

۴) در این هتل، کمبودهای بزرگی هست، از جمله آن‌ها: تخت اتاقم شکسته است و کولر کار نمی‌کند، پس به مدیر خدمات برای تعمیرات آن‌ها تلفن می‌کنم!

١٢٣- «يُصَدِّرُ النَّفْطُ مِنْ أَمَاكِنِ الإِنْتَاجِ بِوَاسِطَةِ مَدِ الأَنْبُوبِ فِي الْمَنَادِراتِ الَّتِي تُسَهِّلُ النَّقلِ!»:

۱) نفت را از اماكن تولید به واسطه کشیدن لوله در سازی‌هایی که نقل را آسان می‌سازند، صادر می‌کنند!

۲) به وسیله کشیدن لوله در سازی‌هایی که انتقال را آسان می‌سازند، نفت از مکان‌های تولید صادر می‌شود!

۳) نفت از مکان‌های تولید از طریق کشیدن لوله‌ها در سازی‌هایی صادر می‌شود که انتقال را آسان می‌کنند!

۴) از طریق کشیدن لوله‌ها در سازی‌هایی که نقل را آسان می‌کنند، نفت از اماكن تولید صادر می‌شود!

١٢٤- «إِلَيْ فَرَأَتُ فِي مَوْسُوعَةِ عِلْمِيَّةٍ أَنْ قِسْمًاً مِنَ الْمَطَاطِ وَ السَّمَادِ الْكِيمِيَاوِيِّ يُصَدِّرُ إِلَى الْبُلْدَانِ الصِّناعِيَّةِ!»:

۱) همانا من در دانشنامه‌ای علمی خواندم که بخشی از پلاستیک و کود شیمیایی به کشورهای صنعتی صادر می‌شود!

۲) من قطعاً در فرهنگ‌نامه علمی‌ای مطالعه کردم که قسمتی از کائوچو و کود شیمیایی به شهرهای صنعتی فرستاده می‌شد!

۳) همانا من در دانشنامه‌ای علمی خواندم که بخشی از کودهای شیمیایی را به کشورهای صنعتی صادر می‌کنند!

۴) من قطعاً در فرهنگ‌نامه‌ای علمی مطالعه کردم که قسمتی از کائوچو و کود شیمیایی به شهرهای صنعتی ارسال می‌شود!

١٢٥- عین الخطأ:

- ١) «هناك في مُحافظتنا تسع وعشرون قريةً!»: در استان ما بیست و نه روستا وجود دارد!
- ٢) «في الأيام التّلّجية نلبس ملابس شتائِيَّة!»: در روزهای برفی، لباس‌هایی زمستانی می‌پوشیم!
- ٣) «الجيـران أخـبرـونـا بما حـدـثـ فـي الشـارـعـ الـخـامـسـ!»: همسایگان ما را از آن‌چه در خیابان پنجم اتفاق افتاد، باخبر کردند!
- ٤) «انقطعَ تيارَ الكَهْربَاءِ فِي الغَرْفَةِ الْأُولَى لِلْفَنْدُقِ!»: جریان برق را در اتاق اول آن هتل قطع کرد!

١٢٦- عین الصحيح في المفهوم:

- ١) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخِرُ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ﴾: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِجْتَبَوْا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ﴾
- ٢) «أَنْتَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ عَظَمْتَكَ وَ فِي الْأَرْضِ قُدْرَتَكَ!»: چون نمودی قدرت، بنمای رحم/ ای نهاده رحم‌ها در لحم و شحم
- ٣) ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا﴾: لیس لغیر الله تعالی من سلطان علی ما تُشاهد حولک!
- ٤) النَّاسُ عَلَى دِينِ مُلُوكِهِمْ!: دو نعمتست مرا کان ملوک را نبود/ به روز راحت شکر و به روز رنج، شکیب

١٢٧- عین ما ليس فيه التضاد:

- ٢) سُمِعَ صوتُ قوٌّ مِّنْ بَعِيدٍ وَ أَنَا مَا سَمِعْتُهُ مِنْ قَرِيبٍ!
- ٤) يُنْقَلُ النَّفَطُ مِنَ الْأَبَارِ أَوِ الْمَوَانِئِ إِلَى الْمَصَافِيِّ!
- ١) يُفْتَحُ وَ يُعْلَقُ الْأَنْبُوبُ بِمَفَاتِيحِ!
- ٣) الصَّيْدِلِيَّةُ مَكَانٌ لِبَيْعِ الْأَدْوَيَةِ وَ شَرَاءِهَا!

١٢٨- عین الفعل الذي ليس له فاعل:

- ٢) يَحْرُمُ دِينُنَا إِلَهِيَّ الْأَدِيَانِ إِلَهِيَّةَ فِي الْعَالَمِ!
- ٤) إِنَّا حَلَقْنَا فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ لِعِبَادَةِ اللَّهِ تَعَالَى!
- ١) يَتَجلَّى اتَّحَادُ شَعْبَنَا فِي شَهِرِ بَهْرَمَ مِنْ كُلِّ سَنَةٍ!
- ٣) قَامَ الطَّلَابُ بِتَلَوةِ الْقُرْآنِ فِي شَهِرِ رَمَضَانِ!

١٢٩- عین الخطأ في استعمال الحروف الجارة:

- ١) ﴿إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ﴾
- ٢) يَا تَلَمِيذِي! كِيفَ تَحْصُلُونَ إِلَى السَّعَادَةِ فِي حَيَاتِكُمْ!
- ٣) أَبْحَثُ فِي الإِنْتَرْنَتِ عَنْ قِصَّةٍ قَصِيرَةٍ حَوْلَ الْحَيَوانَاتِ!
- ٤) قَامَ الطَّلَابُ بِتَلَوةِ الْقُرْآنِ فِي شَهِرِ رَمَضَانِ!

١٣٠- عین ما فيه «نون الوقاية»:

- ١) يَجُبُ عَلَيْكِ أَنْ تُحْسِنَ لِمَنْ لَمْ تَكُنْ لَهُ قَدْرَةٌ!
- ٢) بَعْضُ الطَّيَّورِ تَبْنِي بَيْوَتَهَا فَوْقَ الْأَشْجَارِ الْمُرْتَفَعَةِ!
- ٣) يُرْشَدُنِي مَعْلِمِي الرَّؤُوفُ دَائِمًا إِلَى تَعْلُمِ الْعِلُومِ النَّافِعَةِ!
- ٤) يَا أُخْتِي! إِنْ تُؤْمِنِي بِأَنَّ التَّجَاجَ نَتْجَيْهُ أَعْمَالَكِ فَحَاوِلِي!

منطق کاربردی
(سنچشگری در تقدیر)
صفحه‌های ۹۷ تا ۱۱۳

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۳۱- تفکر نقادانه یا سنجشگرانه به چه نوع تفکری اطلاق می‌شود؟

- ۱) بررسی موضوعات از دیدگاه متفاوت
۳) فراگیری مهارت و نحوه صحیح تفکر

۱۳۲- آنچه موجب قدرت و یا ضعف یک استدلال قیاسی می‌شود چیست؟

- ۱) موضوع استدلال   ۲) هدف استدلال   ۳) روش استدلال   ۴) محتوای استدلال

۱۳۳- ضربالمثل «عیب نبینند به جز اهل عیب» به کدامیک از انواع مغالطات اشاره دارد؟

- ۱) مغالطة بزرگنمایی و کوچکنمایی
۲) مغالطة توسل به احساسات
۴) مغالطة توسل به معنای ظاهری

۱۳۴- کدامیک از ضربالمثل‌های زیر مغالطة تله‌گذاری را به یاد می‌آورد؟

- ۱) با سیلی صورت خود را سرخ نگه داشتن
۳) چاه مکن بهر کسی، اول خودت دوم کسی

۱۳۵- در جمله «فلان فرد سختی‌ها و مصائب بسیاری را تحمل کرده است و بنابراین فردی نمونه و توانا است.» کدام مغالطه دیده می‌شود؟

- ۱) مغالطة توسل به معنای ظاهری
۳) مغالطة تله‌گذاری
۲) مغالطة توسل به احساسات
۴) مغالطة بزرگنمایی و کوچکنمایی

۱۳۶- اگر مطلبی با سه‌گونه بار ارزشی گفته شود ...

- ۱) تأثیری یکسان به دست می‌دهد.
۳) شنونده متوجه سه نوع دلالت می‌شود.
۲) ذهن انسان یک پیام ضمنی دریافت می‌کند.
۴) پیامی واحد گفته شده است.

۱۳۷- در کدام مغالطه بدون ذکر دلیل سعی در مخفی کردن حقیقتی می‌شود؟

- ۱) مسموم کردن چاه
۳) توسل به احساسات
۲) توسل به معنای ظاهری
۴) بزرگنمایی و کوچکنمایی

۱۳۸- عبارت «خواهی نشوی رسو همنگ جماعت شو»، به کدامیک از مغالطه‌های زیر مربوط می‌شود؟

- ۱) مغالطة مسموم کردن چاه
۳) مغالطة توسل به احساسات
۲) مغالطة تله‌گذاری
۴) مغالطة بزرگنمایی

۱۳۹- هدف اصلی مغالطه‌گر در مغالطة تله‌گذاری چیست؟

- ۱) جلوگیری از مخالفت مخاطب
۳) همراهی مخاطب با مغالطه‌گر
۲) پذیرش نتیجه مغالطه توسط مخاطب
۴) اقناع مخاطب

۱۴۰- بهترتیب، «تمجید، تهمت، تبلیغ و تطمیع» در کدام مغالطه‌ها کاربرد دارد؟

- ۱) تله‌گذاری - مسموم کردن چاه - بزرگنمایی - توسل به احساسات
۲) مسموم کردن چاه - تله‌گذاری - بزرگنمایی - توسل به احساسات
۳) تله‌گذاری - مسموم کردن چاه - توسل به احساسات - کوچکنمایی
۴) توسل به احساسات - مسموم کردن چاه - کوچکنمایی - تله‌گذاری

نگاه به آینده

آزمون ۲۵ شهریور ماه ۱۴۰۱ (دوازدهم)

دفترچه غیرمشترک

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	

نام و نام خانوادگی:

شمارنده:

تعداد سؤال: ۵۰

مدت پاسخ‌گویی: ۵۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
	علوم و فنون ادبی (۳) – سوالهای آشنا	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
۴	عربی زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۵	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰

آمار و احتمال

درس ۱: شمارش، درس ۲: احتمال، درس ۳: چرخه آمار در حل مسائل تا پایان «گام‌های چرخه آمار در حل مسائل» صفحه‌های ۱۵-۳۷

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱۴۱- به چند طریق می‌توان ۳ کتاب مختلف ریاضی و ۴ کتاب مختلف فیزیک را در یک قفسه چید به‌طوری‌که کتاب‌های ریاضی کنار هم و کتاب‌های فیزیک نیز کنار هم باشند؟

$$(۱) ۷! \quad (۲) ۳! \times ۴! \times ۲! \quad (۳) ۴! \times ۲! \quad (۴) ۵! \times ۳!$$

۱۴۲- خانواده‌ای ۳ فرزند دختر و ۴ فرزند پسر دارد. در نزدیکی خانه آن‌ها، ۴ مجتمع آموزشی دخترانه و ۵ مجتمع آموزشی پسرانه وجود دارد. این خانواده به چند طریق می‌تواند فرزندان خود را در مجتمع آموزشی ثبت نام کند به‌طوری‌که هیچ دو دخترش را در یک مجتمع آموزشی یکسان ثبت نمکرده باشد؟

$$(۱) ۳! \times ۴! \times ۵! \quad (۲) ۴! \times ۳! \times ۵! \quad (۳) ۵! \times ۴! \times ۳! \quad (۴) ۷! - با ارقام ۸ و ۷ و ۵ و ۴ و ۰ چند عدد زوج ۴ رقمی بزرگ‌تر از ۵۰۰۰ با ارقام متمایز می‌توان نوشت؟$$

$$(۱) ۷۸ \quad (۲) ۴۸ \quad (۳) ۱۲۰ \quad (۴) ۳۲$$

۱۴۴- برای شرکت در یک میهمانی ۵ نفره قرار است از بین ۸ نفر دعوت به عمل آید. اگر ۲ نفر از این ۸ نفر با هم قهر باشند و امکان دعوت هم‌زمان آن‌ها در میهمانی نباشد، دعوت مهمنان‌ها به چند طریق امکان‌پذیر است؟

$$(۱) ۳! \quad (۲) ۳! \times ۵! \quad (۳) ۵! \quad (۴) ۵۶$$

۱۴۵- اگر A، B و C پیشامدهایی از فضای نمونه‌ای S باشند، کدام توصیف در مورد پیشامدهای ارائه شده درست است؟
 (۱) پیشامد $A \cup B \cup C$ وقتی رخ می‌دهد که حداقل دو تا از سه پیشامد رخ بدهد.
 (۲) پیشامد $A \cap B \cap C$ وقتی رخ می‌دهد که سه پیشامد با هم رخ بدهند.

$$(۳) \text{پیشامد } (A - (B \cup C)) \text{ وقتی رخ می‌دهد که پیشامد } A \text{ رخ بدهد ولی پیشامد } B \text{ و } C \text{ با هم رخ ندهند.}$$

$$(۴) \text{پیشامد } (A - B) \cup (A - C) \text{ وقتی رخ می‌دهد که } A \text{ رخ بدهد ولی پیشامد } B \text{ یا } C \text{ رخ ندهند.}$$

۱۴۶- در پرتاب همزمان دو تاس، پیشامد «حاصل ضرب اعداد رو شده بزرگ‌تر از ۱۹ باشد» چند عضو دارد؟

$$(۱) ۶ \quad (۲) ۷ \quad (۳) ۸ \quad (۴) ۹$$

۱۴۷- در کیسه‌ای ۵ مهره سبز، ۴ مهره سفید و ۳ مهره قرمز وجود دارد. سه مهره به تصادف از کیسه خارج می‌کنیم. با کدام احتمال، رنگ مهره‌های خارج شده متفاوت است؟

$$(۱) \frac{5}{22} \quad (۲) \frac{3}{11} \quad (۳) \frac{7}{22} \quad (۴) \frac{4}{11}$$

۱۴۸- گام‌های اول تا سوم چرخه آمار به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

(۱) بیان مسئله - گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری

(۲) بیان مسئله - تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری

(۳) گردآوری داده‌ها - طرح و برنامه‌ریزی - تحلیل داده‌ها

(۴) بیان مسئله - طرح و برنامه‌ریزی - گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها

۱۴۹- در گام تحلیل داده‌ها منظور از تحلیل داده‌ها در واقع ... است.

(۱) صرف‌گزارش معیارها و ارائه نمودارها و دیگر نتایج آماری

(۲) اندازه‌گیری، انتخاب نمونه و بررسی متغیر مورد نظر

(۳) سنجش برای یافتن داده‌ها و تبدیل اطلاعات کمی به کیفی

(۴) طرح یک پرسش دقیق و شفاف

۱۵۰- اگر از الگوی توزیع داده‌ها و وجود داده‌های دورافتاده اطلاع نداشته باشیم، مطمئن‌ترین نمودار برای متغیر کمی ... است و در صورتی که داده دورافتاده نداشته باشیم شاخص مرکزی مناسب ... است.

$$(۱) نمودار جعبه‌ای - میانه \quad (۲) نمودار دایره‌ای - میانگین \quad (۳) نمودار جعبه‌ای - میانگین \quad (۴) نمودار دایره‌ای - میانه$$

محل انجام محاسبات

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
پایه‌های آوایی ناهمسان، مداعات تغییر، تلمیح و تضمین
و کارگاه تحلیل فصل
صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۶۰

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۵۱- به ترتیب هریک از عبارات زیر به کدام شاعر یا نویسنده دوره بازگشت و بیداری اشاره دارد؟

(الف) از قصیده‌سرايان دوره بازگشت و صاحب حماسه «خداوندانه» است.

(ب) در روزنامه‌اش، قرن بیستم، به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان می‌پرداخت.

(ج) اویلین کسی بود که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه پرداخت.

۲) صبای کاشانی - میرزا عشقی - میرزا آقا تبریزی

۳) نشاط اصفهانی - سید اشرف‌الدین گیلانی - میرزا حسن خان بدیع ۴) صبای کاشانی - سید اشرف‌الدین گیلانی - میرزا حسن خان بدیع

۱۵۲- انتساب کدام بیت به سراینده مقابل آن نادرست است؟

جز توبه ره دگر نمی‌دانم (سلمان ساوجی)

۱) از کردۀ خویش تن پشمیمانم

نشان عاشق آن باشدکه خشکش بینی از دریا (سنایی)

۲) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ

طبیب جان خرابم کسی ورای تو نیست (اسیری لاهیجی)

۳) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست

خاک وطن چو رفت چه خاکی به سر کنم (میرزا عشقی)

۴) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم

۱۵۳- کتاب «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر کیست و ذیل کدام آثار نثر بیداری طبقه‌بندی می‌شود؟

۲) نظام‌الاسلام کرمانی - داستان‌نویسی

۱) میرزا حبیب اصفهانی - ترجمه

۴) نظام‌الاسلام کرمانی - تحقیقات تاریخی

۳) جیمز موریه - ترجمه

۱۵۴- وزن کدام بیت دولختی (دوری) است و هجاهای آن به دو صورت قابل تقسیم‌بندی است؟

گفت شهنشه خموش جانب ما می‌رود

۱) بانگ زدم من که دل مست کجا می‌رود

کوزه آفتاب و مه گشته کمینه جام دل

۲) موج ز نور روی دل پر شده بود کوی دل

از ما بر او دور شود هیچ نمانیم

۳) معشوق درختی است که ما از بر او بیم

این جاش چه می‌جستی کاو جای دگر دارد

۴) در عشق دو عالم را من زیر و زبر کردم

۱۵۵- وزن کدام بیت متفاوت است؟

تو بی‌گنه‌ی ز من بی‌ازردی

۱) من با همه جوری از تو خشنودم

گه آتش دل به اشک بنشانم

۲) گه انده جان به یأس بگسaram

پیرایئه توسست روی ممال

۳) من گرگهرم و گر سفالم

سaran بهار در خزان بنندم

۴) چون ابر ز دیده بر دو رخ بارم

۱۵۶- در کدام بیت، از رکن «فاعلات» استفاده شده است؟

- ۱) کس به دور نرگست طرفی نبست از عافیت
 ۲) سوی کلبه فقیران به سعادت و سلامت
 ۳) در دل خاقانی ارجه آتش تب خاست
 ۴) تنم پپوسد و خاکم به باد ریزه شود
- ۱۵۷- کدام مصراع، هموزن بیت زیر است؟
- «عهد تو و توبه من از عشق»**
- ۱) وصل تو به وهم در نماید
 ۲) صبر است کیمیای بزرگی‌ها
 ۳) تاریک نماید دل روشن
 ۴) این رنگ نگر که زلفش آمیخت

- ۱) زخم آن چنان بزن که به رستم شغاد زد
 ۲) نشانه‌های خیانت را شناسنامه چه می‌داند
 ۳) دل از خواب گران برگیر و دریاب این دقایق را
 ۴) بیا غریزه حوا به شوق تو بگذار
- ۱۵۸- کدام بیت فائد تلمیح است؟
- زخمی که حیله بر جگر اعتماد زد
 برادرم شده‌ای شاید مرا به چاه بیندازی
 اگر با ما سر «حیّ علی خیر العمل» داری
 دوباره از سر آدم کلاه بردارم

- ۱) دین آلت دست سیاست شد که حق را
 ۲) بی خبر ماندیم و او یک شب شبیه قصه‌ای
 ۳) بر آن سری که عزیز کسی شوم نگرانم
 ۴) بسی خون می‌خورم جای شراب امروز بی یاران
- ۱۵۹- کدام بیت دارای آرایه‌های «استعاره، تلمیح و جناس» می‌باشد؟
- مغلوب پیمان‌های روی نیزه کردند
 بوسه زد بر بیستون و تیشه بر فرهاد رفت
 تمام عمر در این آرزو به چاه نمانی
 که چون جام جمم، محبوس در دکان سمساران

- ۱) آن که غافل نشود یک دمی از من، شب و روز
 ۲) تاک خوبیش از گریه‌های نیم شب سیراب دار
 ۳) در دل شب دامن دولت به دست آمد مرا
 ۴) مباش وقت سحر بی‌ستاره ریزی اشک
- گریه نیم شب و آه سحرگاه من است
 کز درون او شعاع آفتاب آید برون
 گنج گوهر یافتم، از گریه‌های نیم شب
 که نور چهره گردون ز گریه سحری است

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
پایه‌های آوایی ناهمسان، مراعات نظریه، تلمیح و تضمین و
کارگاه تعطیل فعل
صفحه‌های ۰ (۳۰)

علوم و فنون ادبی (۳) - سوال‌های «آشنا»

۱۶۱- میرزا محمدصادق امیری از جانب کدام شاه قاجار به ادیب‌الممالک ملقب شد و فعالیت اصلی اش چه بود؟

- (۱) مظفرالدین‌شاه - شاعری
 (۲) مظفرالدین‌شاه - روزنامه‌نگاری
 (۳) فتحعلی‌شاه - دیبری
 (۴) فتحعلی‌شاه - نویسنده

۱۶۲- به ترتیب ملک‌الشعرای بهار به چه سبکی شعر می‌سرود و کدام اثر، از او نیست؟

- (۱) خراسانی - داستان باستان
 (۲) عراقی - سبک‌شناسی
 (۳) خراسانی - تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران

۱۶۳- موارد کدام گزینه درباره رمان‌نویسی در عصر بیداری نادرست است؟

- (الف) رمان‌نویسی در ادبیات فارسی سابقه‌ای به طول چند قرن دارد.
 (ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسنده‌گان به رمان‌های تاریخی بود.
 (پ) در این عصر نگارش رمان‌های تاریخی و اجتماعی سطحی در قیاس با روزنامه‌نویسی در دسر کمتری داشت.
 (ت) محمدباقر میرزا خسروی با رمان «شمس‌الدین و قمر» و میرزا حسن‌خان بدیع با «داستان باستان» از رمان‌نویسان این عهد هستند.

- (۱) ب - پ
 (۲) الف - ب
 (۳) ت - پ
 (۴) الف - ت

۱۶۴- چرا قائم مقام فراهانی را احیاکننده نثر فارسی می‌دانند؟

- (۱) نشر را از عامیانه‌نویسی نجات داد.
 (۲) موزون‌نویسی را رواج داد.
 (۳) آثاری در زمینه سیر تاریخی نثر فارسی پدید آورد.

۱۶۵- وزن کدام بیت «مفعول مفاعلن مفاعیلن» است؟

- (۱) شاهی که به روز رزم از رادی
 (۲) خیزید که هنگام صبح دگر آمد

- (۳) رفت آن که رفت آمد آنک آمد
 (۴) اسرار ازل را نه تو دانی و نه من

شب رفت و ز مشرق علم صبح برآمد

بود آن که بود خیره چه غم داری

وین حرف معما نه تو خوانی و نه من

۱۶۶- وزن همه ابیات بهجز بیت ... در کمانک مقابل آن درست آمده است.

- پردهدار حیریم حرمت اوست (فاعلاتن مفاعلن فعلن)
 در گردش اند بر حسب اختیار دوست (مفول فعلات مفاعيل فاعلن)
 کنون که مست خرابم صلاح بی ادبی است (مفاعلن فعلاتن مفاعيل فاعلن)
 که باد غالیه ساگشت و خاک عنبربوست (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)
- ۱) من که باشم در آن حرم که صبا
 ۲) سیر سپهر و دور قمر را چه اختیار
 ۳) هزار عقل و ادب داشتم من ای خواجه
 ۴) مگر تو شانه زدی زلف عنبرافشان را

۱۶۷- کدام بیت در وزن «مفتول فعلات مفتول فعل» سروده شده است؟

- واندر جهان به چشم خرد بنگر
 بر تن حریر بودت و در گوش بانگ زیر
 بر توای فتنه بر سرای غرور
 کار سخن نیز نیست جز همه گفتار
- ۱) برکن ز خواب غفلت پورا سر
 ۲) با ناز و بینیاز به بیداری و به خواب
 ۳) قصر تو زین سخن همی خنده
 ۴) کار خرد چیز نیست جز همه تدبیر

۱۶۸- وزن کدام بیت «مفول فعلات مفاعيل فعل» است؟

- یعنی از اهل جهان پاکدلی بگزینم
 با خاک کوی دوست برابر نمی کنم
 گو نفسی که روح را می کنم از پیش روان
 سخنانی شنیده ام که مپرس
- ۱) جام می گیرم و از اهل ریا دور شوم
 ۲) باغ بهشت و سایه طوبی و قصر و حور
 ۳) آن که به پرسش آمد و فاتحه خواند و می رود
 ۴) من به گوش خود از دهانش دوش

۱۶۹- ترتیب ابیات زیر براساس دارا بودن آرایه های «ترصیع، موازن، تشبیه فشرده، تضمین، جناس همسان» کدام است؟

- الف) تربیش از دیده جنایت سلطان
 غربیش از مکه جاییت سلطان
 من عرف الله فرو خوانده ایم
 مسخ کن این صورت اجرام را
- ب) در صفت گنگ فرو مانده ایم
 دان که آنجاست در هوای بهشت
 دیگ جسد رانمک جان که داد
- پ) نسخ کن این آیت ایام را
 ت) هر که اینجا هوای نفس بهشت
 ث) جز توفلک راخم چوگان که داد

- (۱) پ، الف، ث، ب، ت   (۲) الف، پ، ث، ب، ت   (۳) پ، ث، ب، ت، الف

۱۷۰- در کدام بیت هر دو آرایه «تضمن» و «جناس» مشهود است؟

- یعنی اوصاف کمال توندارد پایان
 مطرب عشق عجب ساز و نوابی دارد
 الصبر مفتح الفرج، ای صابران راستین
 به تخت مصر عزت عاقبت چون ماه کنعاش
- ۱) کل یوم هو فی شان ز چه کردند بیان
 ۲) صاحب این آن غزل حافظ شیرین سخن است
 ۳) ای باغ کردی صبرها، در دی رسیدت ابرها
 ۴) دل روشن که در چاه ریاضت افکنی، بینی

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام عليؑ
درس ۱
صفحههای ۱ تا ۱۸

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۳)

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۷۱ - ۱۷۵)

﴿لَا تَدْرِي لِعَلَّ اللَّهُ يُحَدِّثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا﴾ ۱۷۱

۱) نمی‌دانی شاید خدا بعد از آن، پیشامدی پدید آورد!

۲) کسی نمی‌داند شاید خدا پس از آن، پیشامدی ایجاد خواهد کرد!

۳) نمی‌دانی کاش الله بعد از آن، امری نو ایجاد می‌کردا!

۴) نمی‌داند امید است پروردگارمان بعد از آن هم پیشامدی پدید آوردا!

۱۷۲- «كَأَنَّكِ مُتَرَدِّدٌ فِي شِرَاءِ الْبَضَائِعِ الْغَالِيَةِ، فَإِذْهِبِي إِلَى مَتَجِّرِ آخَرِ!»:

۱) مثل این که در خرید کالاهای گران مردّ هستی، پس به مغازه‌ای دیگر برو!

۲) گویی شک داری که اجناس گرانی بخری، پس به یکی دیگر از مغازه‌ها برو!

۳) گویا تو در فروش کالاهای گران قیمت خود مردّ هستی، پس به مغازه‌ای دیگر برو!

۴) مثل این که برای خرید اجناس گران قیمت مشکوک هستی، پس به آخرین مغازه مراجعه کن!

۱۷۳- «لَا تَكْتُمُوا الْحُبْ لِأَنَّهُ دُوَاءُ الدَّاءِ لِكُلِّ اِنْسَانٍ وَ لَا خَيْرٌ فِي إِخْفَاءِهِ!»:

۱) محبت را کتمان نکنید، زیرا آن داروی درد برای همه انسان‌ها است و هیچ خیری در پنهان کردن آن نیست!

۲) محبت را پنهان نکنید، زیرا آن داروی درد برای هر انسانی است و هیچ خیری در پنهان کردن آن نیست!

۳) کتمان محبت نکنید، بی‌گمان آن دوای هر دردی برای انسان است و مخفی کردن آن هیچ خیری ندارد!

۴) محبت را پنهان نمی‌کنید، چه آن داروی درد برای هر انسانی است و پنهان کردن آن هیچ خیری ندارد!

۱۷۴- عین الخطأ:

۱) أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ! كُونُوا نُقَادُ الْكَلَامِ! : اَيْ مُؤْمِنَانَ، نَقْدَكُنْدَةُ سُخْنِ باشِيدَا!

۲) لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ وَ لَا عِبَادَةُ مِثْلِ التَّفْكِيرِ! : هیچ فقری سخت‌تر از نادانی و هیچ عبادتی مانند تفکر نیست!

۳) أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ! لَا تُطِعِّمُوا الْمَسَاكِينَ مَمَّا لَا تَأْكُلُونَ! : اَيْ مُسْلِمَانَانَ، اَزْ چیزی نخورید که بیچارگان را از آن غذا نمی‌دهید!

۴) يَا إِنْسَانُ، لَا تَغْصَبْ فَإِنَّ الْغَصْبَ مَفْسَدَةً! : اَيْ اِنْسَانَ، خشمگین مشو، چرا که خشم مایه تباہی است!

۱۷۵- «بَدَانِيدَ كَه نِيَازَهَایِ مردمَ بَه شَمَا، اَز نِعْمَتَهَایِ خَدَا بَرْ شَمَاسَتَ!»: عین الصَّحِيحِ:

۱) إِعْلَمُوا أَنَّ نَعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هِيَ حَوَاجِنَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ!

۲) إِعْلَمُوا أَنَّ حَوَاجِنَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ مِنْ نَعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ!

۳) عَلِمُوا أَنَّ نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هِيَ حَوَاجِنَ الْأَخْرَيْنِ إِلَيْكُمْ!

۴) عَلِمُوا أَنَّ حَوَاجِنَ الْأَخْرَيْنِ إِلَيْكُمْ نِعْمَةٌ مِنْ نَعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ!

١٧٦- عین الخطأ عن المفردات:

١) يموت الزرع إذا كثُر عليه الماء ! (متضاد) ← قل

٢) أ تنزع أنك جرم صغير ! (متراافق) ← تظن

٣) أهل العلم أحياء و إن ماتوا ! (مفرد) ← حياة

٤) هل سوى لحم و عظم و عصب ! (جمع) ← لحوم

١٧٧- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) إن تَسْبِ الآخرين تَكَسِّب العداوة بينهم !

٢) لا بَرَكَةٌ في طَعَامٍ لا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ!

٣) لا يَحْرُنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ !

١٧٨- عین حرفًا من الحروف المشبهة بالفعل يربط الجملتين:

١) ليتكم تشكرتون ربكم كما يليق به !

٢) ينتفع الناس بالنّعم ولكنّهم لا يشكرون الله !

٣) شكرًا لله، كأنّ فصل الربيع طويل هذه السنة !

٤) هل تعلم أنّ زملائي في الدّروس على حدّ سواء !

سایت کنکور

١٧٩- عین الخطأ في تعين نوع «لا»:

١) لا تتكلّم عما لا تعلم و تواضع للآخرين ! (نافية / ناهية)

٢) لا يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ! (نافية / نافية)

٣) إني أعرف مؤمناً لا يتکبر و لا يتكلّم إلا بخشوع ! (نافية / نافية)

٤) لا تجارة أ nefع من اكتساب العلم و هو لا يضر أحداً ! (نافية للجنس / نافية)

١٨٠- عین خبر الحروف المشبهة بالفعل يدل على التفضيل:

١) ليت تلاميذنا يهتمون بواجباتهم الدراسية أكثر !

٢) إنّ المستكبرين هجموا على أقصى البلاد !

٣) إنّ الطفلة الصّغيرة تحتاج إلى رعاية أكثر !

٤) أحبّ لون هذا القميص الرجالّي ولكنه أغلى !

هستی و چیستی، چهان ممکنات، چهان علی و معلوم
درسنای ۱، ۲ و ۳
صفحه‌های ۱۵۱

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۸۱- برای حمل مفهوم «وجود» بر مفهوم «انسان»، نیازمند دلیل ... تا بگوییم ...

- ۱) هستیم - موجود انسان است.
- ۲) هستیم - انسان موجود است.
- ۳) نیستیم - انسان موجود است.
- ۴) نیستیم - موجود انسان است.

۱۸۲- قضیه «انسان عجول است» را با کدامیک از قضایای زیر می‌توان مقایسه کرد؟

- ۱) انسان حیوان است.
- ۲) انسان مخلوق است.
- ۳) انسان ناطق است.
- ۴) انسان بشر است.

۱۸۳- در صورتی که محمول یک قضیه، ذاتی موضوع خود باشد، چه رابطه‌ای نامیده می‌شود و مثالی از آن، کدام است؟

- ۱) امکانی - میز من، چوبی است.
- ۲) وجودی - میز من، چوبی است.
- ۳) امکانی - مثلث، شکلی سه‌ضلعی است.
- ۴) وجودی - مثلث، شکلی سه‌ضلعی است.

۱۸۴- کدام قضیه، رابطه امتناعی را میان موضوع و محمول برقرار می‌کند؟

- ۱) ارتفاع و میانه در مثلث یکی هست.
- ۲) عدد هفت، زوج است.
- ۳) مجموع زوایای داخلی مثلث برابر با دو قائم است.
- ۴) دیوار خانه ما صورتی است.

۱۸۵- همه اشیایی که موجودند، واجب‌الوجود هستند، اما به واسطه ...؛ به عبارت دیگر، این‌ها ... هستند.

- ۱) خودشان - واجب‌الوجود بالغیر
- ۲) علت‌هایشان - واجب‌الوجود بالذات
- ۳) خودشان - واجب‌الوجود بالذات
- ۴) علت‌هایشان - واجب‌الوجود بالغیر

۱۸۶- انسان با طرح پرسش «چرا» به دنبال شناخت چیست و مقصود از اینکه رابطه علیت، رابطه‌ای وجودی است، چیست؟

- ۱) درک علت یک پدیده - علت به معلوم وجود می‌دهد.
- ۲) درک علت یک پدیده - علت با معلوم تناسب دارد.
- ۳) یافتن معلوم یک حادثه - علت با معلوم تناسب دارد.
- ۴) یافتن معلوم یک حادثه - علت به معلوم وجود می‌دهد.

۱۸۷- این مثال که بر اثر تکرار مشاهده طلوع خورشید و روشن شدن زمین، در ذهن ما چنین منعکس می‌شود که یک رابطه ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین وجود دارد، توضیح نظر کدام فیلسوف اروپایی است و روش فلسفی او چگونه است؟

- ۱) دکارت - تجربه‌گرا
- ۲) هیوم - عقل‌گرا
- ۳) دکارت - عقل‌گرا
- ۴) هیوم - تجربه‌گرا

۱۸۸- از نظر فیلسوفان مسلمان، کدام وصف درباره «اصل علیت» صحیح است و مبنی بر کدام اصل می‌باشد؟

- ۱) یک قاعدة عقلی است - مغایرت وجود و ماهیت
- ۲) یک قاعدة عقلی است - امتناع اجتماع نقیضین
- ۳) یک تجربه حسی است - مغایرت وجود و ماهیت
- ۴) یک تجربه حسی است - امتناع اجتماع نقیضین

۱۸۹- مفهوم درستی از سنتیت علت و معلوم در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) تداعی علیت چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها نیست.
- ۲) اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می‌کنیم که تحقق معلوم نیز ضروری و حتمی می‌شود.
- ۳) هر علیتی، معلوم خاص خودش را پدید می‌آورد و هر معلومی از علیت خاصی صادر می‌شود.
- ۴) اگر پدیده‌ها اکنون موجود هستند، به خاطر این است که علت، آن‌ها را از حالت امکانی خارج کرده و وجود را برای آن ضروری ساخته است.

۱۹۰- کدام اصل، نظم خاصی در جهان برقرار می‌کند و اینکه «با آمدن علت، وجود معلوم ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود» به کدام اصل اشاره دارد؟

- ۱) وجوب‌بخشی علت به معلوم - سنتیت علت و معلوم
- ۲) وجوب‌بخشی علت به معلوم - وجوب‌بخشی علت به معلوم
- ۳) سنتیت علت و معلوم - وجوب‌بخشی علت به معلوم
- ۴) سنتیت علت و معلوم - سنتیت علت به معلوم

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۱ شهریور

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقت عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقت عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمدابراهیم تو زنده جانی، سجاد داطلب، رضا ذاکر، شکیب رجبی، امیر زرائدوز، حمید زربن کفش، علی شهرابی، لیلا مرادی، مهدی ملارمضانی، وهاب نادری
اقتصاد	نسرين جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیایی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سیدعلیرضا علویان، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، یاسین مهدیان، حسینعلی موسیزاده
علوم و فنون ادبی (۳) - سوالهای «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی پیمانه‌ای علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی
عربی زبان قرآن	روح‌الله اصغری، نوید امساکی، ولی برچی، محمد جهان‌بین، اسماعیل‌علی‌پور، مرتضی کاظم شیروودی، پیمان کشاورز صدر، سیدمحمدعلی مرتضوی، علی محسن‌زاده، رضا معصومی، سیده محیا مؤمنی
عربی زبان قرآن (۱) - سوالهای «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی پیمانه‌ای عربی جامع کنکور انسانی
جامعه‌شناسی	آزیتا بیدقی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری
فلسفه و منطق	نیما چواهری، محمد رضایی‌بقا، کیمیا طهماسبی، حسن صدری
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد
روان‌شناسی - سوالهای «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی پیمانه‌ای روان‌شناسی کنکور انسانی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	مهدی ضیایی	سارا شریفی	فاطمه صفری
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علویان
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری
عربی زبان قرآن	سید محمدعلی مرتضوی، نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی، نوید امساکی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل‌علی‌پور
فلسفه و منطق	کیمیا طهماسبی، محمد رضایی‌بقا	کیمیا طهماسبی، محمد رضایی‌بقا	فرهاد علی‌نژاد
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، فاطمه صفری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

تذکر: می‌توانید معادله خط را با توجه به دو نقطه $(4,10)$ و $(6,14)$ را به دست آورید و $t = 5$ را در آن قرار دهید و به مقدار $y = 12$ برسید.
(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۶- گزینه «۲»
(امیر زرآندوز)
تکرار ویژگی در سری زمانی را الگوی نامند و در نمودار پراکنش نگاشت.
سری زمانی داده‌ها را با پاره‌خطهایی در طول زمان به هم متصل می‌کنند.
(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۷- گزینه «۴»
(محمد بهیرایی)
ابتدا میانگین اعداد داده شده را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{1+2+3+4+5}{5} = 3$$

$$\bar{y} = \frac{6+5+7+8+4}{5} = \frac{30}{5} = 6$$

معادله خط گذرنده از دو نقطه $(3,6)$ و $(5,4)$ را می‌نویسیم:

$$\Rightarrow m = \frac{6-4}{3-5} = \frac{2}{-2} = -1$$

$$y - 4 = -1(x - 5) \xrightarrow{x=6} y - 4 = -1(6 - 5)$$

$$\Rightarrow y = 4 - 1 = 3$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۸- گزینه «۳»
(محمد بهیرایی)
برون‌یابی تخمین داده‌های بعد یا قبل از داده‌های ثبت شده است.
(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۸)

۹- گزینه «۴»
(همید زیرین‌کشن)
برای به دست آوردن معادله خط درون‌یابی در $t = 11$ میانگین داده شده از دو نقطه $(10,26)$ و $(12,30)$ را می‌نویسیم:

$$m = \frac{30-26}{12-10} = \frac{4}{2} = 2$$

$$\Rightarrow y - 30 = 2(x - 12) \Rightarrow y = 2x - 24 + 30$$

$$\Rightarrow y = 2x + 6$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۸)

۱۰- گزینه «۴»
(مهری ملارمنانی)
ابتدا میانگین داده‌های داده شده را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{1+2+3}{3} = 2$$

$$\bar{y} = \frac{3+4+2}{3} = 3$$

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۴»
(علی شهرابی)
در همه گزینه‌ها به جز گزینه «۴» سری زمانی انجام شده است. چون در فاصله زمانی یکسان متغیر مورد نظر بررسی شده است.
میزان آفتاب‌سوختگی در اثر قرارگرفتن در معرض خورشید سری زمانی نیست.
(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۲- گزینه «۲»
(امیر زرآندوز)
اندازه‌گیری‌ها در ساعات صفر بامداد - ۶ صبح - ۱۲ ظهر - ۶ عصر - ۱۲ شب انجام شده است و با توجه به $\frac{24}{4} = 6$ فاصله زمانی برابر ۶ ساعت است.
(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۳- گزینه «۲»
(محمد بهیرایی)
با توجه به آن که نمودار سری زمانی از $t = 3$ تا $t = 5$ به صورت یک خط مستقیم است و مقدار (y) در $t = 4$ روی این خط قرار دارد، پس خطای درون‌یابی در این نقطه صفر است.
(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۴- گزینه «۱»
(محمد بهیرایی)
با توجه به دو نقطه داده شده، شیب را به دست می‌آوریم و برابر شیب خط داده شده قرار می‌دهیم:

$$m = \frac{17-k+1}{2-4} = 3 \Rightarrow 17-k+1=-6 \Rightarrow k=24$$

با جای‌گذاری نقطه $(2,17)$ در خط داده شده، داریم:

$$\xrightarrow{(2,17)} y = 3x + b \Rightarrow 17 = 3 \times 2 + b \Rightarrow b = 11$$

$$\Rightarrow k - b = 24 - 11 = 13$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۸)

۵- گزینه «۱»
(امیر زرآندوز)
برای به دست آوردن مقدار y در $t = 5$ به کمک درون‌یابی خطی با توجه به دو نقطه $(4,10)$ و $(6,14)$ داریم:

$$\xrightarrow{t=5} y = \frac{14+10}{2} = 12$$

مقدار واقعی y در $t = 5$ با توجه به نمودار برابر ۱۱ است. بنابراین:

$$|12 - 11| = 1$$

(سیدعلیرضا علوبیان)

۱۵- گزینه «۴»

وزن این مصراع «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» است.

تقطیع مصراع: یک عبارت / می شُدَّارِی // در ذرِ ای بِ گن جم
گزینه «۱»: «مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن»، گزینه «۲»: «مفعول مفاعلين
مفعول مفاعلين»، گزینه «۳»: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن»،
علوٰم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲

معادله خط گذرنده از دو نقطه (۲,۳) و (۳,۲) را بدست می‌آوریم:

$$\frac{۳-۲}{۲-۳} = \frac{۱}{-۱} = -1$$

$$y - ۲ = -1(x - ۳) \Rightarrow y = -x + ۵ \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = ۵ \end{cases} \Rightarrow a \times b = -5$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

علوم و فنون ادبی (۲)

(یاسین مهدیان)

۱۶- گزینه «۲»

وزن درست این مصراع، «مستفعلن فعولن مستفعلن مستفعلن» یا «مفعول
فاعلاتن مفعول فاعلاتن» است.

علوٰم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۳

۱۱- گزینه «۳»

گزینه «۳»: فعلات فاعلاتن / فعلات فاعلاتن

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۲»: مفعول فاعلات مفاعيل فاعلن

گزینه «۴»: مستفعل مستفعل مستفعل مستف

علوٰم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی

(یاسین مهدیان)

۱۷- گزینه «۴»

تشبیه مضمر و پنهانی «رخ» به «روز» و «زلف» به «شب»، در این بیت
مشهود است. همچنین این بیت، فاقد کنایه و استعاره است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «گلشن عیش»، «جام مقصود» و «لاله‌صفت»؛ تشبیه / «چهره
به خوناب شستن»؛ کنایه

گزینه «۲»: «تو» به «مگس» و «غم» به «زهر» تشبیه شده است. /
«فرورفتن» کنایه از عمیق شدن در کاری

گزینه «۳»: «توسن [اسب] همت»، «همجو اهلی»؛ تشبیه / «عنانگیر
بودن»؛ کنایه از هدایتگر بودن / «عنانگیر بودن عشق»؛ استعاره مکنیه

علوٰم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی

(مبتدی فرهاری)

بیت گزینه «۴» دارای وزن همسان تک‌پایه‌ای (مفتعلن مفتعلن فاعلن) و
سایر آبیات دارای وزن همسان دولختی یا دوری هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن)

گزینه «۲»: مفعول مفاعلين مفعول مفاعلين (مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن)

گزینه «۳»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

علوٰم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۳

(حسینعلی موسی‌زاده)

۱۸- گزینه «۳»

در گزینه «۳»؛ تشبیه: مشرب احسان، استعاره: ندارد
کنایه: تشنه‌دلی کنایه از میل و علاقه شدید

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تشبیه: -، استعاره: نگار ← یار، کنایه: موبه‌مو ← با دقت

گزینه «۲»: تشبیه: مشک سخن، استعاره: مغز خراسان

کنایه: مغز خراسان گرفتن کنایه از تسلط بر همه آن جا

گزینه «۴»: تشبیه: سرو سعادت، استعاره: تف خذلان، تف یعنی گرم‌ما پس

خذلان مانند آتش گرم‌ما دارد. (استعاره مکنیه)

کنایه: «جگر کباب شدن» کنایه از نهایت اندوه

علوٰم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی

(سیدعلیرضا علوبیان)

۱۳- گزینه «۲»

وزن این بیت «مفعول مفاعلين مفعول مفاعلين» یا «مستفعل مفعول
مستفعل مفعولن» است. تقطیع بیت:

(با مخ ت / ص ری از عقل // خُش بو ڏ / ڦ حا لم را: مفعول مفاعلين مفعول
مفاعلين)

علوٰم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲

(سیدعلیرضا علوبیان)

۱۴- گزینه «۳»

وزن این بیت ناهمسان است (مفعول مفاعيل مفاعيل فعولن). وزن گزینه «۱»،
مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن؛ گزینه «۲»، مفعول فاعلاتن مفعول

فاعلاتن؛ گزینه «۴»، مفعول مفاعلين مفعول مفاعلين است.

علوٰم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲

اشتراك قدرت‌های آتاتورک، رضاخان و امان‌الله‌خان ← حاكمان سکولاری
که آرمان‌های منورالفکران را با حمایت دولت‌های غربی دنبال می‌کردند.
علت قدرتمندی غرب از نظر بیدارگران اسلامی ← عمل به دستورات اسلام
علت ضعف جوامع اسلامی ← دوری مسلمانان از عمل به اسلام
(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیجان پریدر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۲)

۲۳- گزینه «۲»
(آریتا بیدقی)
فقاهت و عدالت ← اغلب در حاشیه قدرت‌های قومی باقی مانده بودند. (ج)
نسل دوم روشنفکران ← تحت تأثیر حریان‌های چپ در کشورهای اروپایی
بودند. (الف)
از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم خودداری می‌کردند و حتی گاهی
اندیشه‌های خود را در پوشش دینی بیان می‌داشتند و عقاید اسلامی را با
سوسیالیسم و لیبرالیسم و ... ادغام می‌کردند → روشنفکران التقاطی (ب)
ناسیونالیسم ← اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متعدد (د)
(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیجان پریدر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۳)

۲۴- گزینه «۴»
(آریتا بیدقی)
پیامد در هم ریختن نظم پیشین به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی
توسط منورالفکران غرب‌گرا ← اعتراض برخی نخبگان غرب‌گرا
پیامد اتکای حاکمان سکولار به قدرت‌های استعماری ← حذف ساختارهای
اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای جدید
پیامد دوری از سنت‌های دینی در دولت‌های کشورهای مسلمان ←
آسیب‌پذیری بیشتر در برابر غرب
پیامد استبدادهای قومی ← تعامل عالمان دینی براساس ضرورت حفظ
امنیت جامعه
(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیجان پریدر، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۱۲)

۲۵- گزینه «۳»
(فاطمه صفری)
تدوین رساله‌های جهادیه، نمونه‌ای تاریخی از مقاومت منفی است.
رهبران دینی پس از شکست در مشروطه، از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به
موقع مقاومت منفی بازگشتند.
منظور از واجبات نظامیه اموری است که برای بقای زندگی اجتماعی لازم
است؛ مانند حفظ امنیت یا مقابله با دشمنان خارجی
(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیجان پریدر، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۸)

۲۶- گزینه «۳»
(فاطمه صفری)
جبش عدالتخانه فقط به دنبال اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود
بلکه اصلاح شیوه زمامداری او را هدف قرار داده بود. این حرکت، حاکمیت
را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌کرد. البته در فقه اجتماعی و

۱۹- گزینه «۳»
(مهبی فرهادی)

کنایه: گردن کشی کنایه از نافرمانی و طغیان / بیت فاقد تشبيه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تشبيه: گوی دل (اصafe تشبيه) / کنایه: دل بردن کنایه از محبت کسی را جلب کردن
گزینه «۲»: تشبيه: دهان بار به غنچه (تشبيه مضمر) / کنایه: دامن پوشیدن
بر چیز کنایه از سرپوش بر آن نهادن، نگذاشتن که فاش شود
گزینه «۴»: تشبيه: شکرخنده (تشبيه درون‌واژه‌ای) / کنایه: چشم پوشیدن
کنایه از نادیده انگاشتن
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۲۰- گزینه «۱»
(پاسین مهریان)

در این بیت، آرایه کنایه مشهود نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «نقاب‌افکن شدن» کنایه از آشکار شدن
گزینه «۳»: «سرپلندی» کنایه از بزرگی و افتخار داشتن
گزینه «۴»: «سیه‌کاسه بودن» کنایه از پست بودن
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینه «۱»
(آریتا بیدقی)
با فروپاشی بلوك شرق، جاذبه‌های آن‌ها در سطح جهان از بین رفت و دوباره
اندیشه لیبرالیستی غربی مورد استقبال قرار گرفت. ← روشنفکران چپ
(نسل دوم روشنفکران)
مورد حمایت دولت‌های استعمارگر غربی بودند و این دولت‌ها به کمک آنان
توانستند از موفقیت بیدارگران اسلامی جلوگیری کنند ← منورالفکران
غرب‌گرا (نسل اول روشنفکران)

اعتراضات آنان از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی
نسبت به عملکرد اقتصادی نظامهای لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل
می‌گرفت ← نسل دوم روشنفکران
به خطر جوامع غربی و شیوه برخورد دولت‌های اسلامی در برابر غرب توجه
کردن و حرکت‌هایی را به وجود آورده. ← بیدارگران اسلامی

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیجان پریدر، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۰ تا ۱۱۳)

۲۲- گزینه «۴»
(آریتا بیدقی)
پیامد حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی ← استبداد
استعماری
نسل اول روشنفکران (منورالفکران) ا Omanیسم ← آدمیت و روشنگری مدرن
را منورالفکری ترجمه کردند.

(علیرضا هیدری)

۲۸- گزینه «۴»

همه گزینه‌ها به جز گزینه «۱» با نامه امام خمینی (ره) به گوریاچف مرتبط هستند، گزینه «۱» مربوط به وصیت‌نامه امام خمینی (ره) است. گزینه‌های «۱» و «۴» مربوط به نظریه پایان تاریخ فوکویاما هستند و گزینه‌های «۲» و «۳» مربوط به نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون هستند. گزینه‌های «۲» و «۴» مربوط به انقلاب اکبر روسیه هستند و گزینه‌های «۱» و «۳» مربوط به انقلاب فرانسه در ۱۷۸۹م. هستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیجان پرید، صفحه‌های ۱۳۵، ۱۳۰ و ۱۳۲)

(علیرضا هیدری)

۲۹- گزینه «۱»

دولت مصر به رهبری جمال عبدالناصر، مظہر ناسیونالیسم عربی بود اما پس از مرگ او انور سادات، رئیس جمهور وقت مصر با امضای قرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله، موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی تحقق پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهد کرد که فارغ از قدرت‌های قومی و قبیله‌ای براساس فقاهت و عدالت، سازمان می‌باشد.

اهمیت انقلاب اسلامی فقط به این دلیل نبود که مهم‌ترین قدرت حامی اسرائیل در منطقه، یعنی شاه را ساقط کرده بود، بلکه در راهکاری بود که برای مبارزه با صهیونیسم ارائه می‌داد.

آمریکا با حمایت از رژیم پهلوی، مانعی را در مرازهای جنوبی شوروی ایجاد کرده بود. اگر انقلاب اسلامی وابسته به جریان چپ بود، با فروپیختن این مانع، فرصت جدیدی برای شوروی پدید می‌آمد.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیجان پرید، صفحه‌های ۱۳۴، ۱۳۳ و ۱۳۱)

(علیرضا هیدری)

۳۰- گزینه «۳»**پرسی عبارت‌های عالی:**

انقلاب اسلامی در شکل گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن، به وجود آمدن رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی و شکل گیری نظریه‌های افول سکولاریسم مؤثر بود.

بیداری اسلامی در جهان امروز، از سطح نخبگان به مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام و سایر کشورهای غربی منتقل شده است.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیجان پرید، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹ و ۱۳۰)

سیاسی تشیع، این نوع حاکمیت نیز آمانی نبود اما فساد آن از استبداد کمتر بود و ظلم را کنترل می‌کرد. جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود. با اوج گیری این جنبش، منوار الفکران غرب‌زده به آن پیوستند و در جریان بستنشینی در سفارتخانه انگلستان، نام مشروطه را برای آن برگزیدند.

مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند. آن‌ها قدرت را با شمشیر قوم و عشیره یا حمایت دولت‌های استعمارگر به دست آورده بودند؛ عالم به عدالت نبودند و عمل به عدالت نیز به قدر کافی در شخصیت آن‌ها نهادینه نشده بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیجان پرید، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۹)

۲۷- گزینه «۲»

تفاوت انقلاب‌های آزادی‌بخش با انقلاب اسلامی ایران:

انقلاب‌های آزادی‌بخش غالب در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند. ولی انقلاب اسلامی ایران به هیچ‌یک از دو بلوک وابستگی نداشت و از آغاز، جهت گیری ضد آمریکایی و ضد صهیونیستی و ضد مارکسیستی خود را اعلام کرد.

انقلاب‌های آزادی‌بخش، غالب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند. اما انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب فراگیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بود و همه اقسام و گروه‌های جامعه را دربر گرفت.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتب چپ شکل می‌گرفتند که برای حل بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند ولی انقلاب اسلامی ایران از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد و به فلسفه‌ها و مکاتب سیاسی غرب تعلقی نداشت.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابل به استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمار نو بازمی‌گشت. این انقلاب‌ها نتوانستند جایگاه کشورشان را از حاشیه قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند، اما انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. این انقلاب بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی فرهنگی به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

شباهت انقلاب‌های آزادی‌بخش با انقلاب اسلامی ایران:

همگی جهت گیری ضداستعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و هیجان پرید، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۳۵- گزینه «۲»

نژدیک بود که معالم پیامبری باشد، زیرا ...

گزینه «۲»: در زندگی خود به شغل پیامبران می پردازد!

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در تعلیم، بیش از پیامبر می کوشد! (نامناسب)

گزینه «۳»: می تواند سخن خداوند عزیز و بلندمرتبه را بشنواد! (نامناسب)

گزینه «۴»: می خواهد پیامبری شود! (نامناسب)

(درک مطلب)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۳۶- گزینه «۳»

«مفرده: مصنوع» نادرست است. «مَصَانِع» جمع مکستر «مُصَنْعَ» و اسم مکان است.

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۳۷- گزینه «۲»

«مفهوله: «القرآن»» نادرست است. «فُرْقَى» فعل ماضی مجھول به معنی «خوانده شد» است، پس «القرآن» نمی تواند مفعول آن باشد.

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

(سیده همیا مؤمنی)

۳۸- گزینه «۳»

فعل‌های «لَمْ تَأْمُرُوا» و «لَا تَلْتَزِمْ» به ترتیب به صورت ماضی منفي و مضارع منفي ترجمه می‌شوند.

پرسنل سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إِنْتَعَالَمْ»: برای اینکه یاد بگیریم / «أَنْ نَسْتَمْعَ»: که گوش دهیم

گزینه «۲»: «أَنْ لَا يَعْبُدُوا»: که عبادت نکنند

گزینه «۴»: «لَا يَغْتَبُ»: نباید غیبت کنند

(قواعد فعل)

(اوی برهی - ابهر)

۳۹- گزینه «۲»

در این گزینه، «کان» برای امری است که بر گذشته دلالت ندارد و باید به صورت «است» ترجمه شود (ترجمه عبارت: قطعاً نیکوکاران از جامی

می نوشند که با عطر خوشی آمیخته است). «آیة ۵ سوره انسان»

اما در سایر گزینه‌ها چون «کان» برای فعلی که در گذشته انجام شده آمده

است، باید به صورت «بود» ترجمه شود.

(أنواع بملات)

عربی زبان قرآن (۲)

۳۱- گزینه «۱»

(اسماعیل علی پور)

«الذِّينَ»: کسانی که، آنان که / «أَمْنُوا»: ایمان آوردند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لَمْ يَفْرَغُوا»: جدایی نیفکندند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ»: میان هیچ یک از آنان / «سُوفَ يُؤْتَيْهِمْ»: به آن‌ها خواهد داد (رد سایر گزینه‌ها) / «أَجْوَرُهُمْ»: مزدهایشان، پاداش‌هایشان

(ترجمه)

۳۲- گزینه «۳»

(محمد پیغمبرین - قاترات)

«لَمْ يَكُنْ يَذْهَبُ»: نمی‌رفت (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أَشَهَرُ»: نامدارترین (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «الْكَاتِبُ لِقَصَصِ الْأَطْفَالِ»: نویسنده داستان‌های کودکان (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «إِلَى الْمَدْرَسَةِ»: به مدرسه / «فِي حَيَاتِهِ»: در زندگی‌اش (رد گزینه‌های ۱).

(ترجمه)

۳۳- گزینه «۲»

گزینه «۲»: شکل درست کلمات: «مُؤْسَسَةٌ» و «الْمُعَوَّقِينَ» (ضبط هرگز)

ترجمه متن درک مطلب:

معالم آن شمعی است که می‌سوزد تا زندگی دیگران را روشن کند، معالم آن انسانی است که شبش را بیدار می‌ماند در راه اینکه دیگری سود ببرد، شاعر شوقی گفت: نزدیک بود که معالم پیامبری باشد!

اگر معلم نبود، قرآن خوانده نمی‌شد و مفاهیمش فهمیده نمی‌شد، و اگر او نبود، پزشکانی وجود نداشتند که معالجه کنند و مهندسانی (نبودند) که کارخانه‌ها و بیمارستان‌ها را بسازند. معلم همان اساسی است که امتحانها و پیشرفت‌شان روی آن بنا می‌شوند. و اسلام جایگاه معلمین را بالا برده است آن جا که احادیث زیادی بر مقام معلم تأکید می‌کنند. و در حدیثی از پیامبر خدا آمده است که گفت: «همانا خدا و فرشتگانش حتی مورچه در سوراخش و حتی نهنگ در دریا بر آموزنده خیر به مردم، درود می‌فرستند». بر ما واجب است که این موجود را مقدس بشماریم و او را گرامی بداریم و عالی‌ترین معانی احترام و تقدير را به او پیشکش کنیم.

۳۴- گزینه «۳»

(سید محمدعلی مرتضوی)

در گزینه «۳» آمده است: «هر کس شبش را بیدار بماند، می‌تواند از علم معلم برهه ببرد!» که مطابق متن نامناسب است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همانا اسلام معلمین را بزرگ داشته است!

گزینه «۲»: پیشرفت ملت نتیجه تلاش‌های معلمین است!

گزینه «۴»: بر هر یک از ما واجب است که معلمین خود را در زندگی گرامی بدارد!

(درک مطلب)

(مسن صدری)

«۴۶- گزینه ۳»

از منظر این مکتب فلسفی اگرچه انسان ظرفیت و استعداد بی‌نهایت دارد، اما این استعداد به معنای رسیدن حتمی وی به کمالات نیست. انسان باید با اختیار و اراده خود این ظرفیت را به فعلیت برساند.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۲)، صفحه ۸۱)

(نیما بواهری)

«۴۷- گزینه ۳»

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در نظر ملاصدرا روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند.

گزینه ۲: روح چیزی ضمیمه شده به بدن نیست بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است.

گزینه ۴: ملاصدرا روح انسان را آخرین درجه تکاملی بدن می‌دانست اما معتقد نبود که آن کمالات را از بدو تولد دارد، بلکه ظرفیتی بی‌نهایت پیدا می‌کند و از هیچ درجه‌ای از کمال قانع نمی‌شود.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۲)، صفحه ۸۱)

(نیما بواهری)

«۴۸- گزینه ۴»

فعل اخلاقی، کارهایی هستند که مورد ستایش و تحسین یا مذمت و سرزنش واقع می‌شوند، نه فقط فعل خوب و قابل تحسین، لذا هم امانتداری و هم خیانت در امانت هر دو فعل اخلاقی هستند (رد گزینه ۱). قسمت اول گزینه ۲ «مربوط به فعل طبیعی است. مثال گزینه ۳» مربوط به فعل طبیعی است.

(فلسفه یازدهم، انسان موبوهر افق‌گرای، صفحه ۸۵)

(کیمیا طوماسبی)

«۴۹- گزینه ۳»

از نظر کانت، هر کاری که انسان آن را صرفاً برای اطاعت از وجودان خود انجام دهد و هیچ گونه هدف و منفعتی در آن نداشته باشد خیر اخلاقی و فضیلت شمرده می‌شود.

(فلسفه یازدهم، انسان موبوهر افق‌گرای، صفحه ۸۸)

(کیمیا طوماسبی)

«۵۰- گزینه ۳»

بنابر دیدگاه طبیعت‌گرایی، انسان از زمانی که دریافته نفع او در گرو نفع دیگران است، قواعد اخلاقی را ابداع کرده است.

(فلسفه یازدهم، انسان موبوهر افق‌گرای، صفحه ۸۹)

روان‌شناسی

(مهمّاً عفتی)

«۵۱- گزینه ۳»

در روان‌شناسی سلامت، ارتقای سلامتی هم مدنظر است؛ یعنی اینکه فرد در هر نقطه‌ای از پیوستار قرار داشته باشد، نه تنها باید بتواند جایگاه خود را حفظ کند، بلکه باید تلاش کند به نقطه بالاتر که به سلامت کامل نزدیک‌تر است، برسد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۰)

(ممدوه یونانی- قاتنات)

«۴۰- گزینه ۲»

اسم فعل ناقص باید معرفه و خبر آن منصب باشد که در همه گزینه‌ها به جز گزینه ۲ «رعایت شده است. در گزینه ۲» خبر یک اسم متنی است و شکل درستش «نشیطین» است.

فعل ناقص باید با اسمش از لحاظ جنس یکسان باشد که در همه گزینه‌ها درست ذکر شده است. در گزینه ۲ «والای» اسم فعل ناقص، یک اسم مثنای مضaf است و «تون» آن به علت مضaf بودن حذف شده و به درستی با «الف» معرفه شده است.

نکات مهم درسی:

علامت «ان» در اسم متنی و «ون» در اسم‌های جمع مذکور سالم به هنگام رفع استفاده می‌شود و علامت «ین» متنی و «ین» جمع مذکور هم به هنگام نصب و جر به کار برده می‌شود.

(انواع بملات)

فلسفه یازدهم

(الله خاضلی)

«۴۱- گزینه ۳»

افلاطون معتقد است نفس انسان محدودیت‌های بدن را ندارد نه اینکه محدودیت نداشته باشد.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۱)، صفحه ۷۷)

(کیمیا طوماسبی)

«۴۲- گزینه ۲»

هابز از جمله فلاسفه ماتریالیست بود. به نظر او، ذهن تنها یک ماشین پیچیده مادی است که شبیه یک دستگاه مکانیکی مثل موتور اتومبیل کار می‌کند.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۱)، صفحه ۷۴)

(کتاب آبی)

«۴۳- گزینه ۴»

داروینیست‌ها فیلسفانی هستند که از نظریه داروین درباره پیدایش حیات، تحول تدریجی موجودات زنده و پیدایش انسان از حیوان، نتایج فلسفی گرفتند. (داروین نظریه خود را تحت عنوان «تحول تدریجی انواع» ارائه داده است). به نظر این فلاسفه، انسان چیزی نیست جز یک حیوان مستوی‌القامه.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

(نیما بواهری)

«۴۴- گزینه ۴»

انسان نسبت به دیگر اشیاء پیچیدگی بیشتری (وجه تفاوت) دارد.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

(مسن صدری)

«۴۵- گزینه ۲»

ابن‌سینا نظر اسطو را پسندید و کوشید این دیدگاه را عمیق‌تر بیان کند.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان (۲)، صفحه ۷۹)

مهربی پاهردی)

«۵۶- گزینه «۲»

در صورتی که اسناد فرد به پدیدهای درونی باشد، یعنی فرد نقش خود را در کنترل موقعیت پررنگ بداند و هنگامی که اسناد فرد به عوامل ناپایدار و کنترل پذیر باشد، یعنی فرد، محیط، شرایط استعدادی و توانایی‌های تغییرنپذیر خود را عامل پدیده نداند، انگیزه در او شکل می‌گیرد و از خمودگی و درماندگی آموخته شده خارج می‌شود. زیربنای رویکرد ACT در روان درمانگری همین اسناد به عوامل درونی و ناپایدار است.

(روان‌شناسی، انگلیزه و تکرش، صفحه ۱۷۵)

(همیرضا توکلی)

«۵۷- گزینه «۴»

- در انگیزه درونی، فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد، زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد.

- نگرش‌ها در شکل‌دهی به رفتار انسان، به دو صورت مثبت و منفی عمل می‌کنند.

- اعتقاد قوی به چیزی که شناخت داریم، نظام باورهای ما را شکل می‌دهد. اگر این اعتقاد را داشته باشیم که برای موفق شدن، تلاش و سخت‌کوشی شرط ضروری است، در واقع باور داریم که با پشتکار، موقوفیت حاصل می‌شود.

(روان‌شناسی، انگلیزه و تکرش، صفحه‌های ۱۶۳، ۱۶۵ و ۱۶۶)

(همیرضا توکلی)

«۵۷- گزینه «۳»

«خشم فروخورده» نمونه‌ای از یک عامل هیجانی (هیجان خشم) است که باعث یک نشانه جسمانی (کولیت روده) شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آسیب مغزی (علت) یک پدیده جسمانی است که باعث اختلال شناختی شده است، نه جسمانی.

گزینه «۲»: سلطان عاملی جسمانی است که باعث کاهش امیدواری (معلول هیجانی) شده است.

گزینه «۴»: اشاره به یک عامل شناختی دارد نه یک عامل هیجانی. عامل اصلی این گزینه (فکر کردن در مورد اختلافات با همکاران) عامل شناختی است که موجب بالا رفتن ضربان قلب شده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۱)

(همیرضا توکلی)

«۵۸- گزینه «۴»

مقابله به معنای تلاش فرد برای از بین بردن فشار روانی و یا به حداقل رساندن و تحمل آن است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵، ۱۹۶ و ۱۹۷)

(موسی عفتی)

«۵۴- گزینه «۴»

عوامل مؤثر بر رشد و پیشرفت هر کشوری علاوه بر شناسایی موانع بیرونی، تابع روش‌های درست استناده‌هی می‌باشد.

(روان‌شناسی، انگلیزه و تکرش، صفحه ۱۷۶)

(فرهاد علی‌نژاد)

«۵۵- گزینه «۲»

کیفیت چمن ورزشگاه امری خارج از توانایی‌های خود بازیکنان و کادر فنی است (بیرونی)، اما ویژگی پایداری نیست. تیم می‌تواند در ورزشگاهی دیگر بازی کند که چمن خوبی داشته باشد یا اینکه چمن همان ورزشگاه قبلی را می‌توان ترمیم کرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کاهش خطر ابتلا به بیماری‌ها، هدفی خارج از لذت شخصی از ورزش است و بنابراین، انگیزه بیرونی محسوب می‌شود.

گزینه «۳»: ادراک کنترل و کارایی اگر با شواهد محیطی هماهنگ نباشد، کاذب است و منجر به عدم بروز رفتار می‌شود.

گزینه «۴»: تغییر نگرش، یکی از راههایی است که می‌توان برای رفع ناهمانگی شناختی در پیش گرفت. در این مثال، شخص سیگاری، نگرش خود را در مورد مضر بودن سیگار به مفید بودن آن تغییر داده است.

(روان‌شناسی، انگلیزه و تکرش، صفحه‌های ۱۶۳، ۱۶۵ و ۱۷۳)

(همیرضا توکلی)

«۵۹- گزینه «۱»

رفتاری تکائی و پرخاشگرانه انجام شده که منجر به آسیب به خود فرد شده است. در گزینه «۲»، رفتار پرخاشگرانه در جلسه درمان، دلالت بر امری متفاوت است و می‌تواند جزئی از درمان تلقی شود و البته تخلیه هیجانات از راه به کلام درآوردن آن‌ها.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۹ تا ۲۰۳)

(فرهاد علی‌نژاد)

«۶۰- گزینه «۴»

شوخی یکی از روش‌های مقابله سازگارانه است که می‌تواند هنگامی که راهی برای از بین بردن مشکل در کوتاه‌مدت وجود ندارد، برای سازگاری با فشار روانی، کمک‌کننده باشد.

(کتاب آبی)

«۶۶- گزینه «۴»

در روان‌شناسی سلامت، متغیرهای روان‌شناختی در دو نقش بررسی می‌شوند: ۱- عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی، ۲- پیامد بیماری‌های جسمانی؛ در فرض صورت سؤال، بیماری جسمانی امین، موجب بروز مشکلات روانی و اجتماعی در او شده است. بنابراین از این مثال، به ارتباط متقابل و تنگاتنگ جسم و روان با یکدیگر بی‌می‌بریم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۸۹ تا ۱۹۱)

(کتاب آبی)

«۶۷- گزینه «۱»

هنگام فشار روانی، شخص یک رویداد یا یک موقعیت را به صورت فشارآور و فراتر از توانایی خود، ارزیابی می‌کند و سلامتی خود را در خطر می‌بیند. در واقع در فشار روانی منفی، فرد بهدلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند و در نتیجه، قادر به دستیابی به هدف نیست.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۶)

(کتاب آبی)

«۶۸- گزینه «۱»

هنگام رویدرو شدن با یک موقعیت، فرد ابتدا براساس برداشت اولیه خود از موقعیت، آن را ارزیابی می‌کند و از خود می‌پرسد که آیا خطری مرا تهدید می‌کند؟ چنانچه پاسخ این سؤال مثبت باشد، فرد کنترل شخصی خود را ارزیابی می‌کند: آیا من می‌توانم کاری برای تغییر موقعیت انجام دهم؟ به این ترتیب روش‌های مقابله‌ای فرد، برای کاهش فشار روانی، فراخوانده می‌شوند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۱)

(کتاب آبی)

«۶۹- گزینه «۳»

مذهب به طور مستقیم از طریق ایجاد آرامش ذهنی، کاهش فشار روانی از طریق رابطه با خداوند و ایجاد روحیه مثبت حاصل از شرکت در مراسم مذهبی، عبادت و افزایش احساس حمایت اجتماعی، باعث بهبود عملکرد سیستم ایمنی بدن می‌شود و بر سلامت افراد تأثیر می‌گذارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۴)

(کتاب آبی)

«۷۰- گزینه «۱»

نداشتن تمرکز ← علائم شناختی
ترس و عصبانیت ← علائم هیجانی
انکار ← علائم شناختی (فرد اعتقاد و باور خود مبنی بر وجود بیماری را تغییر می‌دهد).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۷)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شوخی، مقابله‌ای سازگارانه است و فرد را قوی‌تر می‌کند.
گزینه «۲»: نمی‌توان تمام طنزپردازان را سالم دانست؛ فرد ممکن است حس شوخ‌طبعی خوبی داشته باشد، ولی مشکلات دیگری باز هم او را از لحاظ روانی بیمار کنند.

گزینه «۳»: درست است که شوخی در کوتاه‌مدت برای سازگاری مفید است، اما در بلندمدت هم لازم نیست آن را حذف کنیم، بلکه می‌توانیم آن را حفظ کرده و از روش‌های دیگر هم استفاده کنیم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۰)

روان‌شناسی- سوال‌های «آشنا»

(کتاب آبی)

«۶۱- گزینه «۳»

نگرش‌ها، پس از شکل‌گیری، از ثبات بیشتری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند؛ یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.

(روان‌شناسی، انگیزه و تگرشن، صفحه ۱۷۲)

(کتاب آبی)

«۶۲- گزینه «۳»

در بررسی چرایی رفتار گاه به عواملی توجه می‌شود که فراتر از نیازهای زیستی و مادی انسان است؛ به مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت می‌شود، نگرش می‌گویند. همه گزینه‌ها به جز گزینه «۳» عوامل فرازیستی است.

(روان‌شناسی، انگیزه و تگرشن، صفحه ۱۶۰ تا ۱۶۲)

(کتاب آبی)

«۶۳- گزینه «۲»

در مثال اول قاتل، قتل‌ها را با انگیزه‌های درونی و بدون پادشاهی بیرونی انجام می‌دهد، اما در مثال دوم با وجود اینکه سرباز مزد نمی‌گیرد، عفو خوردن او و کم شدن مدت زمان سربازی عامل انگیزه بیرونی او است.

(روان‌شناسی، انگیزه و تگرشن، صفحه ۱۶۳)

(کتاب آبی)

«۶۴- گزینه «۳»

اگر اهداف را بسیار کوچک و بی‌ارزش و زودگذر انتخاب کنیم، هرگز انگیزه تلاش و عمل ایجاد نمی‌شود؛ زیرا از انجام آن‌ها احساس ارزشمندی، افتخار و غرور نمی‌کنیم.

(روان‌شناسی، انگیزه و تگرشن، صفحه ۱۶۸)

(کتاب آبی)

«۶۵- گزینه «۴»

هر نگرش دارای یک عنصر شناختی، یک عنصر احساسی و یک عنصر آمادگی برای عمل است.

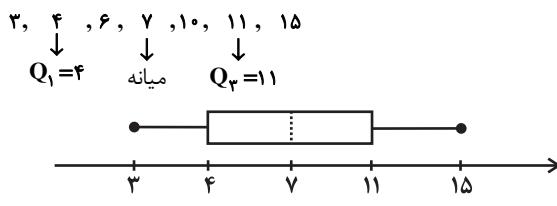
(روان‌شناسی، انگیزه و تگرشن، صفحه ۱۷۲)

(مهندی ملارمندانی)

«۷۶- گزینه ۴»

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

$$\Rightarrow \frac{a+b}{d-c} = \frac{4+7}{15-11} = \frac{11}{4}$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 11 - 4 = 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(محمد بهیرابی)

«۷۷- گزینه ۳»

در نمودار جباری متغیر سوم متناسب با مجذور شعاع دایره‌ها یا متناسب با مساحت دایره‌هاست.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه ۱۱۲)

(علی شورابی)

«۷۸- گزینه ۴»

با توجه به فرمول زیر داریم:

$$n = \frac{360^\circ}{\text{زاویه بین دوشاعع متواالی}} = \frac{360^\circ}{22/5} = 16 \quad \text{تعداد متغیرها}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

(محمد بهیرابی)

«۷۹- گزینه ۱»

با توجه به نمودار و اطلاعات داده شده، حجم جعبه A و B برابر است با:

$$\frac{A}{B} = \frac{\text{حجم جعبه } A}{\text{حجم جعبه } B} = \frac{\frac{6 \times 6 \times 3^2}{4 \times 3 \times 2^2}}{\frac{6 \times 6 \times 3^2}{4 \times 3 \times 2^2}} = \frac{27}{4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۴)

(محمد بهیرابی)

«۸۰- گزینه ۳»

ابتدا نمرات هر درس را بدست می‌آوریم:

$$\text{نمره درس عربی} = \frac{۵۰}{۱۰۰} \times ۱۶ = ۸$$

$$\text{نمره درس ریاضی} = \frac{۸۰}{۱۰۰} \times ۲۰ = ۱۶$$

$$\text{نمره درس اقتصاد} = \frac{۸۰}{۱۰۰} \times ۱۵ = ۱۲$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{۸ + ۱۶ + ۱۲}{۳} = \frac{۳۶}{۳} = ۱۲$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

ریاضی و آمار (۱)

«۷۱- گزینه ۱»

(همید زرین‌کفس)

برای متغیرهای اسمی نمودار میله‌ای مناسب است و زمانی که درصد گزارش می‌کنیم، به شرطی که بیش از ۶ متغیر نداشته باشیم، نمودار دایره‌ای مناسب است.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

«۷۲- گزینه ۳»

(همید زرین‌کفس)

با توجه به نمودار جعبه‌ای نمی‌توان میانگین داده‌ها را بدست آورد.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۶)

«۷۳- گزینه ۲»

(امیر زر اندرز)

با توجه به نمودار میله‌ای میانگین داده‌ها برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{۲ \times ۳ + ۴ \times ۵ + ۶ \times ۱ + ۸ \times ۳}{۳ + ۵ + ۱ + ۳} = \frac{۵۶}{۱۲} \approx ۴.۷$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

«۷۴- گزینه ۴»

(امیر زر اندرز)

با توجه به تعداد نقطه‌های نمودار، داده‌ها ۱۴ تاست، پس میانه برابر است با میانگین دو داده هفتم و هشتم.

داده‌ها در نمودار نقطه‌ای از کوچک به بزرگ مرتب هستند و داده هفتم برابر ۴ و داده هشتم برابر ۵ است. بنابراین:

$$\frac{۴+۵}{۲} = \frac{۹}{۲} = ۴.۵ \quad \text{میانه}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

«۷۵- گزینه ۲»

(امیر زر اندرز)

برای هر متغیر زاویه مرکزی متناظر از فرمول زیر بدست می‌آید.

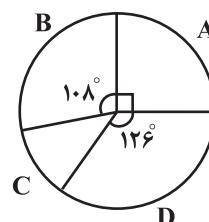
$$\frac{\text{فراوانی متغیر}}{\text{فراوانی کل}} \times 360^\circ = \text{زاویه مرکزی}$$

$$\alpha_A = \frac{۵}{۲۰} \times 360^\circ = ۹۰^\circ$$

$$\alpha_B = \frac{۶}{۲۰} \times 360^\circ = ۱۰۸^\circ$$

$$\alpha_C = \frac{۲}{۲۰} \times 360^\circ = ۳۶^\circ$$

$$\alpha_D = \frac{۷}{۲۰} \times 360^\circ = ۱۲۶^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳)

(تسرین چهارمی)

۸۳- گزینه «۴»

- (الف) اگر به فکر رونق و پیشرفت اقتصادی خود هستید، این پیشرفت اقتصادی در گرو پیشرفت خانواده و جامعه شماست. برای خرید هوشمندانه، مراقب باشید که نقش اجتماعی خود را در میدان اقتصاد فراموش نکنید.
- (ب) منظور از خرید مقایسه‌ای، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه، قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.

مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای:

- ۱- با خرید مقایسه‌ای می‌توانید بخشی از پول خود را پس انداز کنید، زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود.
- ۲- ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.
- ۳- محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.
- ۴- درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبل از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.
- ۵- نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری / ر. مفاجع، صفحه ۱۳۶)

(سارا شریفی)

۸۴- گزینه «۲»

مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای:

- ۱- می‌توان بخشی از پول خود را پس انداز کرد، زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود.
- ۲- با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.
- ۳- با خرید مقایسه‌ای، محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.
- ۴- با خرید مقایسه‌ای، درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبل از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.
- ۵- با خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.

معایب خرید مقایسه‌ای:

- ۱- خرید مقایسه‌ای زمان بر است. (این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید).
- ۲- ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. (مانند هزینه‌هایی برای تماس تلفنی، سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف).
- ۳- ممکن است پس انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، (به ویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معایب خرید مقایسه‌ای - معایب خرید مقایسه‌ای - مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای

گزینه «۳»: مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای - معایب خرید مقایسه‌ای - مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای

گزینه «۴»: مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای - مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای - مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای

(اقتصاد، تصمیم‌گیری / ر. مفاجع، صفحه ۱۳۶)

اقتصاد**۸۱- گزینه «۳»**

(فاطمه هیاتی)

- (الف) اگر درآمد ما بعد از یک سال از مجموع مخارج جمیع زیاد بیاید (به همان میزان که زیاد آمده است) مشمول خمس قرار می‌گیرد.

- ۲۰ درصد یا $\frac{1}{5}$ از مازاد مخارج یک سال خود را به عنوان سهم امام و سهم سادات به مرتع تقليید یا نماینده او بدھیم.

- افرادی که توان کار و فعالیت اقتصادی ندارند، از منابع خمس استفاده می‌کنند تا بتوانند ادامه حیات دهنند.

- در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی حتماً زمانی را به عنوان آغاز سال مالی خود (به طور طبیعی، سال مالی از همان روزی که اولین درآمدتان را به دست آورده‌اید، شروع می‌شود) در نظر بگیرید.

- بعد از گذشت یک سال، درآمد باقی‌مانده به همراه اقلام مصرفی که خریدهاید ولی از آن استفاده نکرده‌اید، محاسبه کنید و خمس آن را پرداخت کنید.

(ب)

$$\text{مانده سالانه} \times \frac{1}{5} = \text{میزان خمس پرداخت شده}$$

$$\text{میزان خمس پرداخت شده} \times 5 = \text{مانده سالانه} \Rightarrow$$

$$\text{تومان } 5 \times 1,550,000 = 7,750,000 \Rightarrow \text{مانده سالانه} =$$

$$\text{هزینه‌های سالانه} + \text{پس انداز یا مانده سالانه} = \text{درآمد سالانه}$$

$$\text{تومان } 7,750,000 + 72,250,000 = 80,000,000$$

$$= 80 \text{ میلیون تومان}$$

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه ۱۳۶)

۸۲- گزینه «۱»

(الف)

$$\frac{1}{5} = \text{مجموع مخارج فرد}$$

$$= 12 \text{ میلیون تومان} \quad 45 =$$

$$= 22 \text{ میلیون تومان} \quad 55 = 22 \text{ پس انداز فرد}$$

(ب) این فرد برای پوشاش ($1/15$ میلیون تومان) کمتر از سایر مخارج خود، هزینه کرده است.

(ج)

$$\frac{3/65}{12/45} \times 100 = \text{درصد مخارج ماهانه صرف شده برای حمل و نقل فرد}$$

$$= 29/31$$

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه ۱۳۶)

(سرا، شریفی)

«۸۹- گزینه «۴»

(الف) طلا از جمله دارایی‌های است که معمولاً ارزش خود را در تورم حفظ می‌کند و در نتیجه برخی افراد برای حفظ ارزش پول خود، آن را به طلا تبدیل می‌کنند. خرید طلا برخلاف سهام به پول خیلی زیادی نیاز ندارد. طلا در هر زمان هم قابل فروش است. خرید طلا (برخلاف سهام) با دریافت سود سالیانه منظم همراه نیست.

(ب) نظام‌های بیمه در کشورهای مختلف اغلب به نظام بیمه‌های اجتماعی، نظام بیمه تعاوی و نظام بیمه بازرگانی تقسیم‌بندی می‌شوند. نظام بیمه تعاوی شامل بیمه‌های متقابل و تکافل است.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۱ تا ۱۵۶)

(مهربانی)

«۹۰- گزینه «۲»**تشریح موارد نادرست:**

(ب) افراد می‌توانند سرمایه پولی خود را به دولت یا آن سازمان بدهند تا در فعالیت آن‌ها مشارکت کنند. در مقابل، دولت یا سازمان مورد نظر، اوراق مشارکتی متناسب با میزان سرمایه‌گذاری افراد به آن‌ها ارائه می‌دهد.
- به اوراق مالی منتشر شده (اوراق مشارکت) بر حسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سودی تعلق می‌گیرد.
- این اوراق قابل خرید و فروش نیز هستند.

(د) وقتی کسی سهام می‌خرد، دیگر نمی‌تواند هر وقت که خواست از مدیر کارخانه بخواهد که سرمایه او را پس دهد. چون آن مقدار اندک پول او به بخشی از ابزارآلات کارخانه تبدیل شده و سرمایه او قابل پس دادن نیست.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۶ تا ۱۵۸)

علوم و فنون ادبی (۱)

(سید علیرضا احمدی)

«۹۱- گزینه «۴»

گزینه «۴»: جان و جهان: جناس ناقص افزایشی و جهان اول یعنی جهنه و جهان دوم یعنی عالم.

پرسنی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جفا و جفا (خاشاکی که سیل به کرانه افکنده)
گزینه «۲»: تاب اول یعنی تحمل و صبر و تاب دوم معنای تاب دادن یا پیچاندن می‌دهد.

گزینه «۳»: رای و ری: جناس ناقص افزایشی

(علوم و فنون ادبی (۱)، بربع نفی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

(فاطمه هیاتی)

«۸۵- گزینه «۲»

سالیانه حدود ۱/۳ میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود. این مقدار، یک سوم کل محصولات غلات جهان را شامل می‌شود.

(اقتصاد، تضمین‌گیری در مقارج، صفحه ۱۴۸)

(فاطمه صفری)

«۸۶- گزینه «۳»

تومان $= ۱۰۰,۰۰۰ \times ۴ + ۴۰,۰۰۰ = ۱۵,۰۰۰$ میزان دریافتی ماهانه
تومان $= ۶۰,۰۰۰ \times ۴ + ۱۰,۰۰۰ = ۵,۰۰۰$ مجموع هزینه‌های ماهانه
مجموع هزینه‌های ماهانه - میزان دریافتی ماهانه = میزان پس انداز ماهانه
تومان $= ۴۰,۰۰۰ = ۱۰۰,۰۰۰ - ۶۰,۰۰۰$ میزان پس انداز ماهانه $\Rightarrow$

$\frac{\text{قیمت کفش ورزشی}}{\text{میزان پس انداز ماهانه}} = \frac{\text{مدت زمان مورد نیاز برای خرید کفش ورزشی}}{\text{میزان پس انداز ماهانه}}$

$$= \frac{۲۰۰,۰۰۰}{۴۰,۰۰۰} \text{ ماه}$$

با توجه به میزان پس انداز آلا، ۵ ماه طول می‌کشد که او بتواند این کفش ورزشی را بخرد، بنابراین یک هدف میان‌مدت (از دو ماه تا سه سال برای دستیابی) می‌باشد.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

(مهربانی)

«۸۷- گزینه «۴»**تشریح گزینه‌های نادرست:**

گزینه «۱»: دوره زمانی این حساب‌ها از شش ماه تا چندین سال است و نخود آن‌ها در دوره زمانی معین شده تغییر نخواهد کرد. - درست است.
گزینه «۲»: درست است. - ویژگی ذکر شده در این قسمت از گزینه، مربوط به سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت است.
گزینه «۳»: درست است. - ویژگی ذکر شده در این قسمت از گزینه، مربوط به سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت است.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

(مهربانی)

«۸۸- گزینه «۲»

(الف) سهامداری معمولاً در خرید و فروش فرایندی دارد که اجازه نمی‌دهد با پس‌اندازهای اندک وارد آن شویم و در کوتاه‌مدت بلاfacسله بتوانیم آن را بفروشیم، ولی می‌توان پس‌اندازهای بزرگ‌تر را برای میان‌مدت یا بلندمدت وارد این نوع سرمایه‌گذاری کرد.

(ب) در بازار سرمایه، تولیدکننده مستقیماً سرمایه مورد نیاز خود را از مردم تهییه می‌کند.

(ج) سود سرمایه‌گذاری در سهام معمولاً از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک هم بیشتر است؛ اما قطعی نیست.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۵ و ۱۵۶)

(مسینعلی موسی‌زاده)

در گزینهٔ ۱۱، «چاه و ماه» جناس ناهمسان اختلافی و «ماه و ماهی» ناهمسان افزایشی هستند. در گزینهٔ ۲۲، «مردم و مردمک» ناهمسان افزایشی هستند. در گزینهٔ ۳۳، «مال و ما» ناهمسان افزایشی هستند. در گزینهٔ ۴۴، «زمن و زمین» ناهمسان افزایشی هستند. پس در همهٔ گزینه‌ها جناس ناهمسان افزایشی وجود دارد و در گزینهٔ ۱۱ افرون بر جناس افزایشی، جناس اختلافی هم وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بربع لفظی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

(سیدعلیرضا علوبیان)

در گزینهٔ ۱۱، «رد شوم» در مصراع اول به معنی عبور کردن و «رد شوم» مصراع دوم به معنی مردود شدن در امتحان و آزمون است که قافیهٔ اول بیت هستند و «درس و ترس» قافیهٔ دوم این بیت؛ ضمن اینکه «ترس و درس» جناس ناهمسان هم دارند. گزینهٔ ۲۲، ذوقافیتین نیست، گزینهٔ ۳۳، فاقد جناس ناهمسان است، گزینهٔ ۴۴ فاقد جناس ناهمسان است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه و بربع لفظی، ترکیبی)

(مبتبی فرهادی)

واژگان قافیهٔ این بیت «مگوی و روی» و قافیهٔ آن مطابق با قاعدةٔ ۱۱ و حروف اصلی قافیهٔ آن مصوت بلند «و» است. (توجه: «ی» ساکن در پایان بعضی واژه‌های مختوم به مصوت بلند «ا» و «و» الحاقی محسوب می‌شود).

۹۸- گزینهٔ ۳

(مسینعلی موسی‌زاده)

گزینهٔ ۱۱: قاعدةٔ قافیهٔ ۲ / واژگان قافیه: دلبر و یکسر / حروف اصلی قافیه: ر / حروف الحاقی: -- / ردیف: دریغا روزگار من
گزینهٔ ۲۲: قاعدةٔ قافیهٔ ۲ / واژگان قافیه: خانه و فرزانه / حروف اصلی قافیه: ان / حروف الحاقی: ب («ه» بیان حرکت) / ردیف: روم
(توجه: مصوت بلند «ی» و «ه» بیان حرکت، الحاقی محسوب می‌شوند، حتی اگر برای خود کلمه باشند).

گزینهٔ ۴۴: قاعدةٔ قافیهٔ ۲ / واژگان قافیه: زنگ و ننگ / حروف الحاقی:

-- / حروف اصلی قافیه: نگ / ردیف: را
(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۱)

(سیدعلیرضا احمدی)

در گزینهٔ ۳۳، «پُر و تُر» معیوب می‌باشد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینهٔ ۱۱: مرتدان و خاندان: «ان» کاربرد متفاوت دارند و قافیهٔ درست است.

گزینهٔ ۲۲: «غم» و «فارغم» قافیه ساخته‌اند.

گزینهٔ ۴۴: «ظالمی و عالمی» به دلیل وجود حروف الحاقی حتی با اختلاف مصوت کوتاه قافیه ساز می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۱)

(مبتبی فرهادی)

هر دو «چنگ» در این گزینه به معنی «توعی ساز» است و بیت فاقد آرایهٔ جناس است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱۱: جناس همسان: داد در مصراع اول: فعل دادن، داد در مصراع دوم: عدل

گزینهٔ ۲۲: جناس ناهمسان: آه و آب (توجه: دقت کنید ابتدا ضمایر پیوسته را حذف و سپس جناس را مشخص کنید).

گزینهٔ ۳۳: جناس همسان: ضحاک در مصراع اول: بسیار خندان، ضحاک در مصراع دوم: نام پادشاه ایران

(علوم و فنون ادبی (۱)، بربع لفظی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۹۳- گزینهٔ ۴

(سیدعلیرضا علوبیان)

تار در مصراع اول به معنی «ساز تار» و تار در مصراع دوم به معنی «یک تار مو» می‌باشد که با هم جناس همسان دارند، ضمن اینکه جناس ناهمسانی نیز در این بیت دیده نمی‌شود. گزینهٔ ۱۱، فاقد هر نوع جناس؛ گزینهٔ ۲۲، دارای هر دو نوع جناس (زی در مصراع اول زندگی کن و در مصراع دوم سمت و سوی است که جناس همسان دارند، هم‌چنین میر و دیر نیز جناس ناهمسان دارند؛ گزینهٔ ۳۳ نیز دارای جناس ناهمسان (باد و یاد) و فاقد جناس همسان است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بربع لفظی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۹۴- گزینهٔ ۲

(مسینعلی موسی‌زاده)

در گزینهٔ ۱۱، «صبا و سبا» جناس ناهمسان اختلافی هستند. در گزینهٔ ۲۲، «معیار و عیار» هم جناس ناهمسان افزایشی هستند هم اشتاقق. در گزینهٔ ۳۳، «اخوان و خوان» با توجه به این که «و» در خوان خوانده نمی‌شود جناس نیستند و در گزینهٔ ۴۴، «عنان و عننا» جناس ناهمسان افزایشی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بربع لفظی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۹۵- گزینهٔ ۴

(پاسین مهریان)

باز مصراع اول: دوباره، «باز» مصراع دوم: بیازم = جناس تام / سر مصراع اول: ابتداء، «سر» مصراع دوم: عضوی از بدن = جناس تام / در و سر: جناس ناهمسان / گر و سر: جناس ناهمسان

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱۱: «گوهر» مصراع اول: سنگی گران قیمت، «گوهر» مصراع دوم: ذات و اصل = جناس تام / داد و زاد: جناس ناهمسان

گزینهٔ ۲۲: «نیست» مصراع اول: وجود ندارد، «نیست» مصراع دوم: فعل اسنادی = جناس تام / کش و کس: جناس ناهمسان / هر و در: جناس ناهمسان

گزینهٔ ۳۳: که اول: چه کسی؟، که دوم: حرف پیوند = جناس تام / چند و پند: جناس ناهمسان / بس و بر: جناس ناهمسان

(علوم و فنون ادبی (۱)، بربع لفظی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشن صرفاً تاریخی و جغرافیایی که با اندیشه‌های دنیوی غربی تفسیر می‌شد، نبود؛ بلکه بازگشت به خویشن الهی و توحیدی بود.

مستشرقان یا شرق‌شناسان به جمعی از محققان غربی گفته می‌شود که از منظر جهان غرب و با اهداف مواضع غربی، جوامن شرقی و میراث فرهنگی آن‌ها را مطالعه می‌کنند. در واقع به جای بازخوانی و مطالعه به بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب می‌پردازند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۶)

(علی‌پنا هیرری)

۱۰۴- گزینه «۱»

هر جهان اجتماعی علاوه بر هویت فرهنگی از هویت سیاسی نیز برخوردار است. به همین دلیل در معرفی هر جامعه از ویژگی‌های سیاسی از جمله نظام سیاسی آن نیز یاد می‌کنند. اگر از فردی بخواهیم فعالیت ارادی خود را مطابق میل و اراده ما انجام دهد، تنها راه، جلب تبعیت اوست؛ یعنی او باید پذیرد که مطابق آنچه از او می‌خواهیم عمل کند و به همین دلیل است که قدرت اجتماعی، بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید.

اگر قدرت مطابق حکم و قانون و اراده تشریعی خداوند باشد، مشروعيت حقیقی است اما اگر قدرت، مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد مشروعيت دروغین دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

(علی‌پنا هیرری)

۱۰۵- گزینه «۱»

اگر نظام سیاسی از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور شود، زمینه تعارضات، تزلزل و بحران‌های فرهنگی و هویتی را پدید می‌آورد. اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی، از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد.

اگر نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰)

(علی‌پنا هیرری)

۱۰۶- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: الیگارشی: اقلیت براساس خواست و میل افراد - ضروریه: اقلیت انسان محور براساس فضیلت انسانی گزینه «۲»: فاسقه: اقلیت خدا محور بر اساس ملت الهی به صورت تحریف شده

گزینه «۴»: آریستوکراسی: اقلیت براساس فضیلت

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳۱ و ۱۳۲)

(سیدعلیرضا احمدی)

در گزینه «۴»، پر و برده: پر و بر/ سرخوشی و سرخوشی: جناس مرکب

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱۰۰- گزینه «۴»

گزینه «۱»: کشید و پدید: ید

گزینه «۲»: افزون و بیرون: «ون»؛ «ت» در «قدرت و کفت» الحاقی است و یک نقش دارد پس اصل کلمات «قدرت و کفت» است.

گزینه «۳»: عاریت و عاقبت: «دَت و دَد» در «باشد و نمان» الحاقی است و اصل کلمات «باش و نمان» است و قافیه نداریم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قایقه، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۱)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- گزینه «۴»

جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد. مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیای آن محدود می‌شود.

تباور تحولات هویتی در شعارهای انقلابی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(فاطمه صفری)

۱۰۲- گزینه «۳»

زبان فارسی دری به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشرک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام، مرزهای امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی را در نور دید و در مناطق مختلف جهان اسلام از هندوستان و تبت، تا آسیای صغیر و شبه‌جزیره بالکان گسترش یافت.

حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترده است.

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج پیدا کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(فاطمه صفری)

۱۰۳- گزینه «۱»

تشرییم موارد تادرست:

متکران ایرانی از دهه سی به بعد، در نقد رویکرد تقليدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری با عنوانی نظری غرب‌زدگی و بازگشت به خویشن، پدید آوردند.

(پیمان کشاورز صدر)

۱۱۳- گزینه «۳»

«تجب على»: واجب است بر، باید / «كل مواطن»: (كل + اسم نكرة) هر هم میهنی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «الإصال بالشركة»: تماس با شرکت (رد سایر گزینه‌ها) / «عند مشاهدة الخطير»: هنگام دیدن خطر (رد سایر گزینه‌ها).

(ترجمه)

(آریا بیدقی)

۱۰۷- گزینه «۲»

اولین شرط بقای هر جامعه → جمعیت عامل اصلی هویت یابی افراد و جوامع غیری → سرمایه‌داری بهمنزله محدود شدن گستره جهان اجتماعی است ← کاهش جمعیت شاخص و نشانه جهان اجتماعی متعدد ← کاهش جمعیت

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۲۷ و ۱۳۳)

(روح الله اصغری)

۱۱۴- گزینه «۱»**بررسی گزینه‌های نادرست:**

گزینه «۲»: «ليل التجاج: رسیدن به موفقیت». «قد» قبل از فعل مضارع معنای «گاهی، ممکن است» می‌دهد.

گزینه «۳»: «اگر صادقانه باشد» نادرست است؛ جمله شرطی نیست. در ابتدای جمله «إن» داریم: قطعاً توبه صادقانه از بین برنده گناهان است.

گزینه «۴»: «تصدر» مجھول است: صادر می‌شوند. «خارج البلاد: خارج کشور».

(ترجمه)

(کتاب آبی)

۱۰۸- گزینه «۲»

هویت اجتماعی هر جهان اجتماعی براساس فرهنگ آن شکل می‌گیرد. به همین دلیل به آن هویت فرهنگی اطلاق می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۷)

(پیمان کشاورز صدر)

۱۱۵- گزینه «۴»**تشرییم گزینه‌ای دیگر:**

گزینه «۱»: (أغلى: ماضی مجھول) در اتوبوس مدرسه بسته شد.

گزینه «۲»: (المصفي: پالایشگاه / محطّات الوقود: ایستگاه‌های سوت)

گزینه «۳»: (تُحدِّر: مضارع معلوم) تابلوهای هشداردهنده مردم را از کندن زمین بر حذر می‌دارد.

(ترجمه)

(کتاب آبی)

۱۰۹- گزینه «۳»

کنش‌های اقتصادی، بخشی از کنش‌های اجتماعی‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۳۳)

(سیده مهیا مؤمنی)

۱۱۶- گزینه «۳»

گزینه «۱»: پالایشگاه: مکان مجهزی است برای استخراج نفت و انتقال آن به چاهه‌ها! (صحیح نیست)

گزینه «۲»: سوت: مواد به کار گرفته شده برای تولید نیروی برق است و فقط به صورت مایع می‌باشد! (صحیح نیست)

گزینه «۳»: چاه: گودالی عمیق در زمین است که از آن نفت و آب استخراج می‌شود و جمع آن «الآثار» است! (صحیح است)

گزینه «۴»: حافظه: قدرت ذهنی برای انسان است و به وسیله آن فراموش کردن چیزها امکان دارد! (صحیح نیست)

(واژگان)

(آریا بیدقی)

۱۱۰- گزینه «۳»**عبارت نادرست:**

در جهان غرب هویت انسان‌ها و جوامع بیشتر به توان اقتصادی و دارایی، آن‌ها وابسته است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۳۳)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۱۱۷- گزینه «۴»

ترجمه: «وقتی وارد مدرسه شدیم، در کلاس باز شد و به گوش دادن به سخن معلم‌ها تشویق شدیم، پس ساكت نشستیم! «فتح» و «سجّعنا» هر دو فعل ماضی مجھول هستند.

(قواعد فعل)

(اسماعیل علی‌پور)

۱۱۲- گزینه «۲»

«عرفنا المعلم على»: معلم را آشنا کردیم با، به معلم معرفی کردیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «الطيب آلذى»: پژوهشکی که / «يستفيد»: استفاده می‌کند (رد گزینه‌های ۱) / «قد تقدّنا»: گاهی ما را نجات می‌دهند. (قد + مضارع = معنای تقلیل می‌دهد) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فى البحار»: در دریاها (رد گزینه ۱).

(ترجمه)

(کتاب آبی)

۱۲۲- گزینه «۳»

«فی هذا الفندق الكبير»: در این هتل بزرگ (رد گزینه‌های ۲ و ۴)/
«نواقص»: نقص‌هایی، کمبودهایی (رد گزینهٔ ۴)/ «منها»: از جمله آن‌ها/
«سریر غرفتی»: تخت اتاق‌نم / «مکسور»: شکسته / «مکیف الهواء»: کولر / «لا
يَعْلَم»: کار نمی‌کند / «فُسَّأَتْصَلْ بِ...»: پس با ... تماس خواهی گرفت (رد
گزینهٔ ۴)/ «المُشْرِف»: مدیر داخلی (رد گزینه‌های ۱ و ۴)/ «لِتَصْلِيْهَا»:
برای تعمیر آن‌ها (رد گزینهٔ ۱)

(ترجمه)

(کتاب آبی)

۱۲۳- گزینه «۲»

«يَصَدَّر»: صادر می‌شود (فعل مجهول) (رد گزینهٔ ۱)/ «الْفَطْطَة»: نفت / «أَمَكْنَةِ الإِتَّاج»: مکان‌های تولید / «بِوَاسِطَةِ»: به‌وسیله، به‌واسطه / «قَدْ الْأَبْوَابِ»:
کشیدن لوله (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ «الْمُنْخَدِرَاتِ الْآتِيَّةِ»: سرازیری‌هایی که/
«تُسَهَّلُ»: آسان می‌سازند (در اینجا) / «النَّقل»: نقل، انتقال

(ترجمه)

(کتاب آبی)

۱۲۴- گزینه «۱»

«الْمَطَاطِ»: پلاستیک، کائوچو (رد گزینهٔ ۳)/ «السَّمَاد»: کود (رد گزینهٔ ۳)/
«يَصَدَّر»: صادر می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳)/ «الْبَلْدَانِ»: کشورها (رد
گزینه‌های ۲ و ۴).

(ترجمه)

(کتاب آبی)

۱۲۵- گزینه «۴»

ترجمه درست عبارت: «جريان برق در اتاق اول هتل قطع شد.»

(ترجمه)

(کتاب آبی)

۱۲۶- گزینه «۳»

هر دو عبارت، بیانگر قدرت خداوند و ناتوانی غیر خداست و با هم متناسب
هستند:
«قطعاً أَنَّا كَمْ بِهِ جَاهَ دُنْدَنْيَةَ الْجَاهِيَّةِ»
غیر خداوند بلندمرتبه، سلطه‌ای (توانی) بر آن چه اطرافت می‌بینی، ندارد!
(مفهوم)

(کتاب آبی)

۱۲۷- گزینه «۴»

جمله «نفت از چاهها یا بندرهای سوی پالایشگاهها منتقل می‌شود.» دارای
كلمات متضاد نیست.

تشريح سایر گزینه‌ها:

در گزینهٔ ۱): «يُفْتَحُ و يُغلَقُ»، در گزینهٔ ۲): «بعيد و قریب» و در گزینهٔ
۳): «بعی و شراء» کلمات متضاد هستند.

(واژگان)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۱۸- گزینه «۴»

در گزینهٔ ۴)، «تَخَاطِب» فعل مضارعی است که به ضمیر «ی» متصل شده
است و بینشان نون و قایه آمده است.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱): «إخوان» اسم است و نون و قایه نداریم.
گزینهٔ ۲): «تَعْنَى» فعل است اما نون و قایه نداریم. («ن» جزء حروف اصلی
آن است).

گزینهٔ ۳): «لا تَسْكُنَى» فعل نهی از «تسکینی» است و نون و قایه نداریم.
(«ن» جزء حروف اصلی آن است).

(قواعد فعل)

۱۱۹- گزینه «۴»

در گزینهٔ ۴)، فعل «يَكْرَم» فعل مجهول است و همچنین حرف «لام» در
عبارت «لَهُمْ» در جمله «لِهِمْ خُلُقَ حَسَنٌ» مالکیت را نشان می‌دهد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱): حرف «لام» در کلمه «للإِطْلَاع» برای اطلاع» بیانگر مالکیت
نیست.

گزینهٔ ۲): فعل «تَسْتَخَدِمُ» مجهول نیست (در فعل مضارع مجهول حرف
دوم از حروف اصلی فعل دارای حرکت فتحه می‌باشد).

گزینهٔ ۳): حرف «لام» در کلمه «لِلصَّدُور» برای صادر شدن» بیانگر مالکیت
نیست.

(أنواع بملات)

۱۲۰- گزینه «۳»

هرگاه فعل « جاءَ » همراه حرف جر « ب » به کار رود به معنای « آورد » است و در
این صورت حرف جر ترجمه نمی‌شود و اسم پس از آن معنای مفعول می‌دهد.

ترجمه عبارت: «این خبر را در اینترنت برای جلب توجه همگان آورد.»

(أنواع بملات)

عربی زبان قرآن (۱)- سوال‌های «آشنا»

(کتاب آبی)

۱۲۱- گزینه «۳»

«من العَجِيبِ»: عجیب است (رد گزینهٔ ۴)/ «الدَّلَافِينَ»: دلفین‌ها / «تُنَقَّدُ»:
(در اینجا) نجات می‌دهند (رد گزینهٔ ۴)/ «حِينَما»: هنگامی که / «تُشَاهِدَهُ»:
او را مشاهده می‌کنند، مشاهده کنند (در اینجا) (رد گزینهٔ ۲)/ «فِي أَعْمَاقِ
الْبَحَارِ»: در اعماق دریاهای (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

(کتاب آبی)

۱۳۵- گزینه «۲»

در صورتی که بدون ذکر دلایل معتبر از احساسات افراد سوءاستفاده شود، آن را «مالطه توسل به احساسات» می‌نامند.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

(کیمیا طوماسی)

۱۳۶- گزینه «۴»

می‌توان یک پیام را با سه بار ارزش بیان کرد. هرچند سه تأثیر گوناگون دارند اما یک پیام را در خود دارند.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(کیمیا طوماسی)

۱۳۷- گزینه «۴»

در صورتی که با کوچکنمایی و بدون ذکر دلیل، سعی در مخفی کردن حقیقتی داشته باشیم، دچار مالطه بزرگنمایی و کوچکنمایی شده‌ایم.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه ۱۱۱)

(کتاب آبی)

۱۳۸- گزینه «۳»

در این جا گوینده به مخاطب هشدار می‌دهد که اگر می‌خواهی میان مردم انگشت‌نما نشوی و مورد اذیت و آزار قرار نگیری باید با مردم هم‌رنگ شوی. یعنی از راه ایجاد ترس در مخاطب، حرف خوبیش را به او می‌قبولاند که مالطه توسل به احساسات است.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

(کیمیا طوماسی)

۱۳۹- گزینه «۱»

در مالطه تله‌گذاری برای افراد تله می‌گذارند تا به سمت پذیرش آن مطلب گرایش پیدا کنند (گرایش به معنی پذیرش نیست) و در نتیجه با آن طرح یا آن نظریه مخالفت نکنند.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه ۱۰۹)

(کیمیا طوماسی)

۱۴۰- گزینه «۱»

تمجید همان نسبت دادن ویژگی‌های خوب به مخاطب است. (تله‌گذاری) تهمت نسبت دادن ویژگی ناشایست به مخالف است؛ برای این که فرد جرئت مخالفت با یک عقیده نداشته باشد. (مسوم مکردن چاه)

در تبلیغات سعی می‌کنند با بزرگنمایی یا کوچکنمایی مطالب بر ذهن افراد تأثیر بگذارند. (بزرگنمایی یا کوچکنمایی)

ایجاد حس طمع (تطمیع) یکی از مواردی است که در مالطه توسل به احساسات از آن استفاده می‌شود.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۱۱)

(کتاب آبی)

۱۲۸- گزینه «۳»

فعل مجھول، فاعل ندارد: «خُلقنا: آفریده شدیم» فعل مجھول است و فاعل ندارد. در سایر گزینه‌ها فعل معلوم داریم که دارای فاعل هستند.

(انواع بملات)

(کتاب آبی)

۱۲۹- گزینه «۲»

فعل «حصل» باید با حرف جر (علی) همراه شود. «حصل علی»: به دست آورد.

(قواعد فعل)

(کتاب آبی)

۱۳۰- گزینه «۳»

در فعل «برشدنی» (برشد + ن + ای) نون وقایه وجود دارد. در فعل‌های «تحسنی (ح س ن)»، «تبیینی (ب ن ای)» و «تؤمنی (أ م ن)» حرف «ن» جزء ریشه فعل است و نون وقایه نیست.

(انواع بملات)

منطق

(حسن صدری)

۱۳۱- گزینه «۳»

تفکر نقادانه یا سنجشگرانه، فraigیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه صحیح تفکر است، یعنی همان اصول و قواعدی که در درس منطق آموخته‌اید.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه ۹۹)

(حسن صدری)

۱۳۲- گزینه «۴»

قدرت و یا ضعف یک استدلال به مواد و محتوایی که در مقدمات آن استدلال به کار می‌رود مربوط می‌شود. به عنوان مثال در برهان از مقدمات (محظوظ) یقینی استفاده می‌شود به همین دلیل قوی ترین نوع استدلال است.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

(کیمیا طوماسی)

۱۳۳- گزینه «۳»

در مالطه مسوم کردن چاه، از طرفداران یک نظریه عیب‌جویی می‌شود و به آنان ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی نسبت داده می‌شود. این ضربالمثل نیز به مفهوم عیب‌جویی اشاره می‌کند.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه ۱۰۸)

(کتاب آبی)

۱۳۴- گزینه «۲»

در باغ سیز نشان دادن به معنای به طرز فربا کسی را فریختن است که مشابه مالطه تله‌گذاری است.

(منطق، سنبشگری در تفکر، صفحه ۱۰۸)

$$\binom{8-2}{5-1} = \binom{6}{4} = 15$$

(۲) حالاتی که فقط نفر اول شرکت دارد:

$$\binom{8-2}{5-1} = \binom{6}{4} = 15$$

(۳) حالاتی که فقط نفر دوم شرکت دارد:

بنابراین جواب مسئله طبق اصل جمع برابر است با:

$$6 + 15 + 15 = 36$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(محمد پیرابیان)

۱۴۵- گزینه «۲»

به بررسی تک تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: $A \cup B \cup C$ وقتی رخ می‌دهد که حداقل یکی از سه پیشامد رخ دهد.

گزینه «۲»: $A \cap B \cap C$ وقتی رخ می‌دهد که سه پیشامد با هم رخ بدند.

گزینه «۳»: $A - (B \cup C)$ وقتی رخ می‌دهد که A رخ دهد ولی B یا C رخ ندهد.

گزینه «۴»: $(A - B) \cup (A - C)$ وقتی رخ می‌دهد که A رخ دهد ولی B و C هم‌زمان رخ ندهند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

(شلیب رهیبی)

۱۴۶- گزینه «۳»

با نوشتن عضوهای پیشامد مورد نظر داریم:

$$A = \{(4,5), (5,4), (4,6), (6,4), (5,6), (5,5), (6,6)\} \Rightarrow n(A) = 8$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

(لیلا مرادی)

۱۴۷- گزینه «۲»

$$\text{تعداد کل انتخاب‌ها} = n(S) = \binom{12}{3} = \frac{12 \times 11 \times 10}{6} = 220$$

برای اینکه رنگ مهره‌های خارج شده متفاوت باشد، باید از هر رنگ یک مهره انتخاب کنیم:

$$n(A) = \binom{5}{1} \times \binom{4}{1} \times \binom{3}{1} = 60$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{60}{220} = \frac{3}{11}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

(محمد پیرابیان)

۱۴۸- گزینه «۴»

گام‌های چرخه آمار به ترتیب عبارتند از: بیان مسئله، طرح و برنامه‌ریزی، گردآوری و پاکسازی داده‌ها، تحلیل داده‌ها و بحث و نتیجه‌گیری.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۱)

ریاضی و آمار (۳)

۱۴۱- گزینه «۳»

(وهاب تاری)

اگر کتاب‌های ریاضی را با $\square$ و کتاب‌های فیزیک را با $\bigcirc$ نمایش دهیم در این صورت، کتاب‌های فیزیک در کنار هم $4!$ و کتاب‌های ریاضی در کنار هم $3!$ جایگشت دارند. همچنین مجموعه کتاب‌های فیزیک و مجموعه کتاب‌های ریاضی با هم $2!$ جایگشت دارند.

پس طبق اصل ضرب تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

$$3! \times 4! \times 2!$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۴۲- گزینه «۴»

برای ثبت نام هر پسر ۵ انتخاب وجود دارد که طبق اصل ضرب، تعداد حالت‌ها می‌شود: $5^4 = 5 \times 5 \times 5 \times 5$ و برای ثبت‌نام اولین دختر ۴ انتخاب، دومین دختر ۳ انتخاب و سومین دختر ۲ انتخاب وجود دارد. در نتیجه طبق اصل ضرب تعداد کل حالت‌ها برابر است با:

$$5^4 \times 4 \times 3 \times 2 = 5^3 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 5^3 \times 5!$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۴۳- گزینه «۲»

چون عدد بزرگ‌تر از ۵۰۰۰ باید باشد، پس رقم یکان هزار آن می‌تواند ۵، ۷ یا ۸ باشد. برای آن که عدد زوج باشد، حالت‌های زیر امکان‌پذیر است:

حالات اول: رقم یکان صفر باشد:

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline 3 & 3 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} \Rightarrow 3 \times 3 \times 2 \times 1 = 18$$

۸, ۷, ۵

حالات دوم: رقم یکان ۸ باشد:

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline 2 & 3 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} \Rightarrow 2 \times 3 \times 2 \times 1 = 12$$

۷, ۵ ۸

حالات سوم: رقم یکان ۴ باشد:

$$\begin{array}{|c|c|c|c|} \hline 3 & 3 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} \Rightarrow 3 \times 3 \times 2 \times 1 = 18$$

۵, ۷, ۸ ۴

طبق اصل جمع داریم:

$$18 + 12 + 18 = 48$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۴۴- گزینه «۲»

سه حالت وجود دارد:

(۱) حالاتی که ۲ نفر مورد نظر هیچ‌کدام شرکت ندارند:

$$\binom{8-2}{5} = \binom{6}{5} = 6$$

گزینه «۲»: وزن این بیت دولختی است اما هجاهای آن فقط به یک صورت قابل تقسیم‌بندی است:

- U - U	- UU -	- U - U	- UU -
مفاعلن	مفتعلن	مفاعلن	مفتعلن

گزینه «۳»: وزن این بیت دولختی نیست اما هجاهای آن به دو صورت قابل تقسیم‌بندی است.

--	UU --	UU --	UU --
مستف	مستفعل	مستفعل	مستفعل

یا

-- U	U -- U	U -- U	U --
فعولن	مفاعيل'	مفاعيل'	مفعول'

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

گزینه «۳»: وزن بیت گزینه «۳»: مستفعل فاعلاتِ مستف (فعلن) یا مفعول مفاعلن

وزن ابیات سایر گزینه‌ها: مستفعل فاعلاتِ مستفعل (مفعلن) یا مفعول مفاعلن مفاعيلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

(یاسین مهریان)

گزینه «۳»

این بیت در وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» سروده شده است که رکن دوم آن، «فاعلات» می‌باشد.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۲»: فعالات فاعلاتن فعالات فاعلاتن

گزینه «۴»: مفاعلن فعالاتن مفاعلن فعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(یاسین مهریان)

گزینه «۴»

بیت صورت سوال و مصراع گزینه «۴»، هر دو در وزن «مفعول مفاعلن فعالون» سروده شده‌اند.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۳»: مفعول مفاعلن مفاعيلن

گزینه «۲»: مفعول فاعلات مفاعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

(سیدعلیرضا علویان)

گزینه «۳»

این بیت فاقد تلمیح است و عبارت «حی‌علی خیر العمل» در این جا آرایه تضمین دارد. گزینه «۱» تلمیح به داستان رستم و شغاد؛ گزینه «۲» تلمیح به داستان حضرت یوسف و برادرانش و گزینه «۴» تلمیح به ماجراهی هبوط آدم و حوا به زمین دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدریج معنوی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(محمد بهیرایی)

در گام تحلیل داده‌ها منظور از تحلیل داده‌ها در واقع صرفاً گزارش معیارها و ارائه نمودارها و دیگر نتایج آماری است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

«۱۴۹- گزینه «۱»

مطمئن‌ترین نمودار برای متغیر کمی نمودار جعبه‌ای است و در صورتی که داده دورافتاده نداشته باشیم شاخص مرکزی مناسب میانگین است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

«۱۵۰- گزینه «۲»

مطمئن‌ترین نمودار برای متغیر کمی نمودار جعبه‌ای است و در صورتی که داده دورافتاده نداشته باشیم شاخص مرکزی مناسب میانگین است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

علوم و فنون ادبی (۳)

«۱۵۱- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علویان)

فتحعلی خان صبای کاشانی پرچمدار بازگشت ادبی و از قصیده‌سرایان این دوره است که حماسه مذهبی «خدواندنمه» را در بیان معجزات پیامبر (ص) و دلیری‌های علی (ع) سروده است.

میرزا ده عشقی در روزنامه‌اش، قرن بیستم، به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان پرداخت.

میرزا آقا تبریزی اولین کسی بود که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه پرداخت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

«۱۵۲- گزینه «۱»

بیت گزینه «۱»، سروده مسعود سعد سلمان است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۲۵، ۲۷ و ۳۶)

«۱۵۳- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

کتاب «سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی» اثری از جیمز موریه است که میرزا حبیب اصفهانی آن را ترجمه کرده است. این کتاب از مهم‌ترین ترجمه‌های دوره بیداری است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۲۰)

«۱۵۴- گزینه «۴»

وزن بیت این گزینه به دو صورت زیر قابل تقسیم‌بندی است:

--	UU --	--	UU --
مفعلن	مفتعلن	مفعلن	مفتعلن

یا

-- U	U --	-- U	U --
مفاعيلن	مفعولن	مفاعيلن	مفعولن

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن این بیت دولختی است اما هجاهای آن فقط به یک صورت قابل تقسیم‌بندی است:

- U -	- UU -	- U -	- UU -
فاعلن	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن

(کتاب آبی)

«۱۶۴- گزینه ۴»

قبل از قائم مقام، سبک نویسنده‌گان فارسی با تکلف و تصنیع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را از بین برده و مسائل عصر را با زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضربالمثل‌های لطیف به سبک گلستان نوشت و موجب اقبال عame به نثر گردید. او حیاکنندۀ نشر فارسی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۲۰)

(کتاب آبی)

«۱۶۵- گزینه ۱»

راز	ز	رو	ب	ب	ک	هی	شا
-	U	-	U	U	-	-	-
تی	ب	دو	هـ	نـ	رین	زر	
-	U	-	U	U	-	-	

مفععلن

دی	را	از	م
-	-	-	U
کان	بی	در	ر
-	-	-	U

مفاعیلن

در هجای پنجم مصراع دوم، حذف همزه صورت گرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(کتاب آبی)

«۱۶۶- گزینه ۳»

وزن بیت این گزینه، «مفاععلن فعلاتن مفاععلن فعلن» است.

دا	دب	ء	ل	عق	ر	زا	هـ
به	را	خ	ت	مس	ک	نوکر	ک
-	-	U	U	-	U	-	U

ج	خـ	نـ	ـمـ	ـتمـ	ـشـ
بیست	د	ءـ	بـ	حـ	لاـ
-	U	U	-	U	-

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۲)

(کتاب آبی)

«۱۶۷- گزینه ۴»

ست	نـیـ	زـ	چـیـ	رـ	خـ	رـدـ	کـاـ
U	-	U	-	-	U	U	-
ست	نـیـ	زـ	ـنـیـ	ـخـ	ـسـ	ـرـ	ـکـ
U	-	U	-	-	U	U	-
فاعلات				مـفـتـعـلـنـ			
بیر				ـهـ	ـمـ	ـتـدـ	ـرـ
-				-	U	U	-
تار				ـهـ	ـمـ	ـگـفـ	
-				-	U	U	-
فع				مـفـتـعـلـنـ			

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۲)

(سیمینه‌رها علویان)

استعاره: خون استعاره از غم و اندوه، تلمیح: جم اشاره به جمشید پادشاه افسانه‌ای ایران و جام جهان‌نمای او دارد، جناس: جام و جمناس ناقص افزایشی. گزینه «۱» فاقد جناس است؛ «دست سیاست» استعاره و مصراع دوم تلمیح به جنگ امام علی و معاویه و قرآن بر سر نیزه گذاشتن دارد. گزینه «۲» فاقد استعاره است؛ مصراع دوم تلمیح به داستان شیرین و فرهاد دارد و بین خبر و بر جناس ناقص افزایشی وجود دارد. گزینه «۳» فاقد استعاره است؛ مصراع دوم تلمیح به داستان حضرت یوسف دارد و بین بر و سر جناس ناقص اختلافی موجود است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدریج و بیان، ترکیبی)

(ممتن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: تأثیرگذار بودن گریه‌های شبانه و راز و نیاز سحری مفهوم بیت گزینه «۱»: همیشه زندگی شاعر با گریه شبانه و آه سحرگاهی سپری می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۳۸)

«۱۵۹- گزینه ۴»

استعاره: خون استعاره از غم و اندوه، تلمیح: جم اشاره به جمشید پادشاه افسانه‌ای ایران و جام جهان‌نمای او دارد، جناس: جام و جمناس ناقص افزایشی. گزینه «۱» فاقد جناس است؛ «دست سیاست» استعاره و مصراع دوم تلمیح به جنگ امام علی و معاویه و قرآن بر سر نیزه گذاشتن دارد. گزینه «۲» فاقد استعاره است؛ مصراع دوم تلمیح به داستان شیرین و فرهاد دارد و بین خبر و بر جناس ناقص افزایشی وجود دارد. گزینه «۳» فاقد استعاره است؛ مصراع دوم تلمیح به داستان حضرت یوسف دارد و بین بر و سر جناس ناقص اختلافی موجود است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدریج و بیان، ترکیبی)

«۱۶۰- گزینه ۱»

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: تأثیرگذار بودن گریه‌های شبانه و راز و نیاز سحری مفهوم بیت گزینه «۱»: همیشه زندگی شاعر با گریه شبانه و آه سحرگاهی سپری می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۳۸)

(کتاب آبی)

«۱۶۱- گزینه ۲»

میرزا محمدصادق امیری فراهانی از جانب مظفرالدین‌شاه به ادیب‌الممالک ملقب شد و فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

(کتاب آبی)

«۱۶۲- گزینه ۱»

بهار با زیانی حماسی و به سبک خراسانی شعر می‌سرود. از او در جایگاه پژوهشگر و شاعر آثاری مانند تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران، سبک‌شناسی، تاریخ تطور نظم فارسی، دیوان اشعار و تصحیح‌های ارزشمند و مقالات علمی بسیاری به جای مانده است. «داستان باستان» اثر میرزا حسن خان بدیع است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۹)

(کتاب آبی)

«۱۶۳- گزینه ۴»

موارد «الف» و «ت» نادرست هستند:

الف) رمان نویسی به شیوه جدید در ادبیات کلاسیک فارسی سابقه ندارد و این نوع ادبی محصول یک قرن گذشته است.

ت) محمدباقر میرزا خسروی با رمان «شمس و طغرا» و میرزا حسن خان بدیع با دو اثر «شمس‌الدین و قمر» و «داستان باستان» از رمان‌نویسان این عهد هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۹)

گزینه «۲» (مرتفع کاظم شیرودی)

«لا تکنموا»: («لا» نهی است) پنهان نکنید، کتمان مکنید (رد گزینه ۴) / «الْحُبُّ»: محبت / «لَأَنَّهُ»: زیرا آن (رد گزینه ۳) / «دواء»: دارو / «كلَّ انسان»: هر انسانی (رد گزینه های ۱ و ۳) / «لا خیر»: هیچ خیری... نیست (رد گزینه های ۳ و ۴) / جنس است و اسم پس از آن نکره ترجمه می شود) (رد گزینه های ۳ و ۴) / «فی إِخْفَاء»: در پنهان کردن آن (رد گزینه های ۳ و ۴)

(ترجمه)

گزینه «۳» (سید محمدعلی مرتفوی)

در گزینه «۳»، «لا تَطَعُّمُوا» فعل نهی به معنی «غذا ندهید» و «لا تَأْكُلُونَ» فعل مضارع منفی به معنی «نمی خورید» است؛ بنابراین ترجمه صحیح عبارت بدین صورت است: ای مسلمانان، بیچارگان را از آنچه که نمی خورید، غذا ندهید!

(ترجمه)

گزینه «۲» (نویر امسکی)

«بدانید»: (فعل امر) **إِلْعَمُوا** (رد گزینه های ۳ و ۴) / «که»: **أَنَّ** «نیازهای مردم»: **حَوَاجِ النَّاسِ** (رد گزینه های ۳ و ۴) / «از نعمت های خدا»: **مِنْ نَعْمَةِ اللَّهِ** (رد گزینه های ۱ و ۳)

(ترجمه)

گزینه «۳» (محمد پهان بین - فاثرات)

مفرد «أحياء»، کلمه «حي» به معنی «زنده» است.

(واژگان)

گزینه «۴» (نویر امسکی)

در این گزینه، «أحسنتوا» صحیح است؛ زیرا فعل ماضی از باب افعال است و باید بر روی عین الفعل، حرکت فتحه داشته باشد.

(ضبط هر کات)

گزینه «۴» (سید محمدعلی مرتفوی)

در گزینه «۴»، «أَنَّ» یکی از حروف مشبهه بالفعل است که دو جمله را به یکدیگر ربط می دهد.

در عبارت داده شده، دو جمله «هل تعلم» و «زملائی فی الذرروس علی حد سواء» توسط «أَنَّ» به هم ربط داده شده اند.

(انواع مملات)

گزینه «۱» (سید محمدعلی مرتفوی)

در گزینه «۱»، «لا تتكلّم» فعل نهی و «لا تعلم» فعل مضارع منفی است، بنابراین «لا» اول، (ناهیه) و «لا» دوم، (نافیه) است. ترجمۀ عبارت: صحبت نکن در مورد چیزی که نمی دانی و برای دیگران فروتنی پیشه کن!

(انواع مملات)

ب	س	ت	هش	ب	غ	با
U	-	U	-	U	X	-
ست	دو	ی	کو	خا	را	بـ

حور	ر	قص	و	با	طو	ی
-	U	-	U	-	-	U
نم	می	نـ	بر	را	بـ	

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه های ۲۴ و ۲۵)

- (الف) تقابل سجع های متوازی، آرایه «ترصیع» را پدید آورده است.
- (پ) تقابل سجع های متوازی و متوازن، آرایه «موازنہ» را پدید آورده است.
- (ث) «دیگ جسد» و «نمک جان»: تشییه فشرده
- (ب) تضمین به حدیث «من عرف الله كل لسانه»
- (ت) جناس همسان: «بهاشت» در مصراع اول «به معنای رها کرد» / «بهاشت» در مصراع دوم به معنای «جنت»

(علوم و فنون ادبی (۳)، دریج لفظی و معنوی، ترکیبی)

- تضمين: شاعر حدیث «الصبر مفتاح الفرج» را تضمین کرده است.
- جناس: صبر و ابر - صبر و صابر

در ایات گزینه های «۱» و «۲» تضمین وجود دارد اما جناس به کار نرفته است. در بیت گزینه «۴» «تلمیح و جناس» وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، دریج لفظی و معنوی، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۳)

گزینه «۱» (سید محمدعلی مرتفوی)

- «لا تَدْرِي»: نمی دانی (رد گزینه های ۲ و ۴) / «أَعْلَى»: شاید، امید است (رد گزینه ۳) / «الله»: خدا (رد گزینه ۴) / «يَحْدُث»: پدید آورد (رد گزینه های ۲ و ۳) / «بعد ذلک»: بعد از آن / «أَمْرًا»: پیشامدی در گزینه «۴» نیز «هم» اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

(رفه معصومی)

- «كَائِنٌ»: مثل این که تو، گویا تو / «مُتَرَدِّدة»: مردّد، دودل (رد گزینه ۲) / «شراء»: خریدن (رد گزینه های ۲ و ۳) / «البضائع الغالية»: کالاهای گران (رد گزینه ۲) / «اذهبي»: برو (رد گزینه ۴) / «متَجَرِّ آخر»: مغازه ای دیگر (رد گزینه های ۲ و ۴)

(ترجمه)

(محمد رضایی بقا)

۱۸۶- گزینه «۱»

کلمه «چرا» بازتابی از درک رابطه علت و معلول در ذهن انسان هاست و وقتی که یک انسان می‌گوید «چرا»، به دنبال یافتن علت یک پدیده و یک حادثه است.

رابطه وجودبخشی میان علت و معلول را «رابطه علیت» می‌گویند. پس رابطه علیت رابطه‌ای وجودی است که در آن، یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلول) وجود می‌دهد.

(فلسفه دوازدهم، بیان علی و معلولی، صفحه ۱۶)

(سید محمدعلی مرتفعی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، خبر حروف مشبهه بالفعل، یک اسم تفضیل باشد.

در گزینه «۴»، ضمیر «ه» اسم لکن و اسم تفضیل «أعلى»، خبر آن است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تلامیذ» اسم لیت و فعل «یهتّون» خبر آن است.

گزینه «۲»: «المُسْتَكِبِرِينَ» اسم إن و فعل «هجموا» خبر آن است.

گزینه «۳»: «الطَّفَلَةُ» اسم إن و فعل «تحتاج» خبر آن است.

(محمد رضایی بقا)

۱۸۷- گزینه «۴»

در میان فیلسوفان تجربه‌گرا، دیوید هیوم نظر خاصی دارد. او می‌گوید رابطه ضروری میان علت و معلول، یک موضوع حسی نیست؛ مثلاً چشم می‌بیند که با آمدن خوشبینی به آسمان، زمین روشن می‌شود، اما اینکه یک رابطه ضروری میان طلوع خورشید و روشنی زمین باشد، چنین چیزی با حس قابل مشاهده نیست. او از همین مثال برای راه حل خود استفاده می‌کند و می‌گوید، بر اثر تکرار مشاهده طلوع خورشید و روشن شدن زمین، در ذهن ما چنین معنکس می‌شود که یک رابطه ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین وجود دارد.

(فلسفه دوازدهم، بیان علی و معلولی، صفحه ۱۶)

(انواع بملات)

فلسفه دوازدهم

(محمد رضایی بقا)

۱۸۸- گزینه «۲»

از نظر فلاسفه مسلمان، اصل علیت یک قاعدة عقلی است و از تجربه بدست نمی‌آید. آنان می‌گویند: «همین که ذهن انسان شکل گرفت، متوجه می‌شود که وجود یک چیز با عدم آن جمع نمی‌شود؛ یعنی درمی‌یابد که یک چیز، نمی‌تواند هم موجود باشد و هم موجود نباشد، یا هست و نیست و نیز درمی‌یابد که یک چیز نمی‌تواند هم خودش باشد، هم غیر خودش این قاعده را منطق دانان و فیلسوفان، اصل امتناع اجتماع نقیضین نامیده‌اند.»

(فلسفه دوازدهم، بیان علی و معلولی، صفحه ۱۷)

(محمد رضایی بقا)

(محمد رضایی بقا)

۱۸۹- گزینه «۳»

سنخیت علت و معلول بدین معناست که انسان درک می‌کند که هر علت، معلول خاص خودش را پدید می‌آورد و نیز می‌فهمد که هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود و پدید می‌آید.

گزینه «۱»، نظریه هیوم درباره رابطه علت و معلول است. گزینه «۲»، بیانگر اصل «وجوب‌بخشی علت به معلول» است. گزینه «۴»، نیز وجوب علی و معلولی را می‌رساند.

(فلسفه دوازدهم، بیان علی و معلولی، صفحه ۱۸)

(محمد رضایی بقا)

(محمد رضایی بقا)

۱۹۰- گزینه «۳»

اصل «سنخیت میان علت و معلول»، نظم خاصی در جهان برقرار می‌کند و به ما می‌فهماند که هر چیزی نمی‌تواند منشأ هر چیزی شود.

اینکه با آمدن علت، وجود معلول ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود، رابطه ضرورت‌بخشی علت به معلول است که به آن «وجوب علی و معلولی» می‌گویند.

(فلسفه دوازدهم، بیان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(محمد رضایی بقا)

(محمد رضایی بقا)

۱۸۱- گزینه «۲»

برای اینکه مفهوم «وجود» را بر مفهوم «انسان» حمل کنیم، نیازمند دلیل هستیم تا بتوانیم بگوییم «انسان موجود است.»

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

(محمد رضایی بقا)

(محمد رضایی بقا)

۱۸۲- گزینه «۳»

حمل انسان بر ذات و حقیقت خود، نیاز به دلیل ندارد. پس گزینه‌های «۲ و ۴» به دلیل نیاز ندارند. اما قضایای «انسان عجول است» و «انسان مخلوق است» هر دو به دلیل نیاز دارند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۷)

(محمد رضایی بقا)

(محمد رضایی بقا)

۱۸۳- گزینه «۴»

هرگاه محمول قضیه‌ای ذاتی موضوع خود باشد، برای آن موضوع، ضروری و واجب است و رابطه وجوبی برقرار می‌شود؛ مانند اینکه بگوییم: مثلث، شکلی سه‌ضلعی است.

(فلسفه دوازدهم، بیان مکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(محمد رضایی بقا)

(محمد رضایی بقا)

۱۸۴- گزینه «۲»

عدد هفت، فرد است و زوج بودن آن غیرممکن و محال است. پس رابطه امتناعی میان موضوع و محمول قضیه «عدد هفت، زوج است» برقرار است.

گزینه‌های «۱» و «۴» رابطه امکانی دارد و گزینه «۳» رابطه وجوبی دارد.

(فلسفه دوازدهم، بیان مکنات، صفحه ۱۰)

(محمد رضایی بقا)

(محمد رضایی بقا)

۱۸۵- گزینه «۴»

همه اشیایی که موجودند، «واجب‌الوجود» هستند، اما به واسطه علت‌هایشان، نه به واسطه خودشان. به عبارت دیگر این‌ها «واجب‌الوجود بالغیر» هستند.

(فلسفه دوازدهم، بیان مکنات، صفحه ۱۲)